

RANNSÓKNAMIÐSTÖÐ
FERÐAMÁLA

Því meiri samskipti - því meiri jákvæðni

Viðhorf Íslendinga til ferðamanna og ferðaþjónustu 2017

Eyrún Jenný Bjarnadóttir,
Ásdís A. Arnalds og
Anna Soffía Víkingsdóttir
2018

© Rannsóknamiðstöð ferðamála 2018

Útgefandi: Rannsóknamiðstöð ferðamála, Borgum v/ Norðurslóð, IS-600 Akureyri

Sími: (+354) 460-8930

Rafpóstur: rmf@unak.is

Veffang: www.rmf.is

Titill: Því meiri samskipti – því meiri jákvæðni. Viðhorf Íslendinga til ferðamanna og ferðapjónustu 2017

Höfundar: Eyrún Jenný Bjarnadóttir, Ásdís A. Arnalds og Anna Soffía Víkingsdóttir

Kápa: Ásprent-Stíll og Rannsóknamiðstöð ferðamála

Númer: RMF-S-19-2018

ISBN: 978-9935-437-85-3

ISSN: 1670-8857

Forsíðumynd: Jákvæðar og neikvæðar hliðar ferðapjónustu: Svör Íslendinga úr viðhorfskönnun 2017. © Rannsóknamiðstöð ferðamála

Öll réttindi áskilin. Skýrslu þessa má ekki afrita með neinum hætti, svo sem með ljósmyndun, prentun, hljóðritun eða á annan sambærilegan hátt, að hluta eða í heild, án skriflegs leyfis útgefanda.

SAMANTEKT

Skilningur á viðhorfum heimamanna er meðal lykilkátta fyrir farsæla og sjálfbæra þróun ferðamennsku og stýringu áfangastaða. Heimamenn eru sá hópur hagsmunaaðila sem hefur hvað mestu að tapa og hvað mest að vinna í tengslum við uppbyggingu ferðaþjónustu. Í þessari skýrslu eru birtar niðurstöður rannsóknar á viðhorfum Íslendinga til ferðamanna og ferðaþjónustu.

Tvær rannsóknir hafa verið gerðar á viðhorfum á landsvísu; sú fyrri var gerð haustið 2014 og sú síðari haustið 2017. Markmiðið með þeirri síðari var að kanna viðhorf landsmanna haustið 2017 og hvort breytingar hafi orðið á viðhorfum til ferðamanna og ferðaþjónustu frá árinu 2014. Símakönnun var lögð fyrir 5.500 manna úrtak landsmanna haustið 2017 (landskönnun) og var heildarfjöldi svara 2.370 (43% svarhlutfall). Könnunin er liður í vöktun á viðhorfum heimamanna til ferðamanna og ferðaþjónustu. Niðurstöðum var skilað til Vöruhúss gagna þar sem gögnin eru varðveitt en rannsóknin var fjármögnuð af atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu.

Skýrslan inniheldur niðurstöður greininga sem gerðar voru á gögnunum. Í fyrsta lagi var gerð samanburðargreining á niðurstöðum kannanna 2014 og 2017 til að meta hvaða breytingar hafi orðið á viðhorfi landsmanna milli kannana. Í öðru lagi var gerð þáttagreining á gögnunum sem safnað var í könnuninni 2017. Á grundvelli þáttagreiningarinnar var gerð línuleg aðhvarfsgreining til að meta tengsl ýmissa bakgrunnspátta og viðhorfa landsmanna til ferðamanna. Í þriðja lagi var gerð greining á svörum landsmanna við opnum spurningum sem voru í könnuninni 2017. Tilgangur opnu spurninganna var að finna hvar jákvæðar og neikvæðar áherslur liggja sem gætu varpað ljósi á hvers megi vænta ef ferðaþjónustan hefur neikvæð áhrif á líf heimamanna. Að lokum er að finna í skýrslunni tíðnitöflur úr könnuninni 2017 sem sýna hlutföll og fjölda svara skipt eftir bakgrunnspáttum.

Helstu niðurstöður eru að viðhorf landsmanna til ferðamanna og ferðaþjónustu hafa að mörgu leyti haldist jákvæð frá því könnun á viðhorfum var fyrst gerð árið 2014. Íslendingar telja ferðaþjónustu enn vera efnahagslega mikilvæga og að ferðamenn auki fjölbreytileika mannlífsins. Almennt virðast landsmenn eiga í góðum samskiptum við ferðamenn og finna enn fyrir bættum lífsgæðum vegna ferðamanna í sveitarfélaginu án þess að ferðamenn takmarki aðgengi að þjónustu. En viðhorf urðu einnig neikvæðari milli kannana, einkum þegar horft er til áhrifa ferðamanna á umhverfi og náttúru og viðhorfa landsmanna til starfa í ferðaþjónustu.

Niðurstöðurnar sýna að samband er á milli þess að eiga oft samskipti við ferðamenn og mats landsmanna á áhrifum ferðamanna á atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag. Því oftar

sem landsmenn eiga í samskiptum við ferðamenn því líklegra er að þeir séu jákvæðir í garð áhrifa ferðamanna á atvinnulíf og efnahag sem og mannlíf og samfélag. Einnig er jákvætt samband milli þess hvernig landsmönnum líkar að eiga í samskiptum við ferðamenn og mats þeirra fyrrnefndu á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag. Því betur sem fólki líkaði við að hafa samskipti við ferðamenn því líklegra var það til að vera jákvæðara í mati á áhrifum ferðaþjónustu og ferðamanna. Einnig er samband á milli mats fólks á áhrifum ferðamanna á eigin lífsgæði og mats á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag. Því jákvæðari áhrif sem fólk telur ferðamenn hafa því líklegra er það til að finna til batnandi lífsgæða. Þetta er í góðu samræmi við það sem birtist í viðhorfum landsmanna um jákvæðustu hliðar ferðaþjónustunnar þar sem efnahagsleg og samfélagsleg sjónarmið ásamt bættum lífsgæðum komu skýrt fram.

Niðurstöðurnar gáfu til kynna að landsmenn hafi almennt ekki áhyggjur af fjölda ferðamanna á Íslandi þrátt fyrir öran vöxt í komum erlendra ferðamanna til landsins undanfarin ár. Vísbendingar eru um að mikill fjöldi ferðamanna leiði ekki sjálfkrafa til neikvæðra upplifana heimamanna á fjöldanum heldur velti mat á fjölda á samhenginu hverju sinni. Engu að síður eru neikvæðustu viðhorfin að finna meðal þeirra landsmanna sem töldu fjölda ferðamanna vera of mikinn. Í ljós kom að þeir landsmenn sem töldu ferðamenn vera of marga voru marktækt líklegastir til að finna til versnandi lífsgæða. Aftur á móti virtust hugmyndir landsmanna um neikvæðar hliðar ferðaþjónustu og ferðamennsku ekki vera jafn fastmótaðar og þær jákvæðu.

EFNISYFIRLIT

Myndaskrá.....	5
Töfluskrá.....	6
1. Inngangur.....	12
2. Gögn og aðferðir.....	15
2.1. Undirbúningur rannsóknar: Rýning spurningalista og aðferða	15
2.2. Framkvæmd.....	16
2.3. Úrvinnsla gagna	18
2.4. Greining gagna.....	18
3. Niðurstöður: Samanburður kannana.....	20
3.1. Viðhorf til fjölda erlendra ferðamanna á sumrin	20
3.2. Viðhorf til fjölda erlendra ferðamanna á veturna	21
3.3. Efnahagslegt mikilvægi ferðaþjónustu	22
3.4. Samskipti við ferðamenn	23
3.5. Áhrif ferðamanna á verslun og þjónustu.....	23
3.6. Áhrif ferðamanna á mannlíf	25
3.7. Áhrif ferðamanna á umhverfi og náttúru	25
3.8. Störf í ferðaþjónustu	28
3.9. Áhrif á lífsgæði landsmanna	29
4. Niðurstöður: Þátta- og aðhvarfsgreining.....	31
4.1. Niðurstöður þáttagreiningar	31
4.2. Niðurstöður aðhvarfsgreiningar	33
5. Niðurstöður: Greining á opnum spurningum könnunar 2017.....	42
5.1. Greining jákvæðra svara	43
5.2. Hvað er jákvæðast við ferðaþjónustuna?.....	46
5.3. Greining neikvæðra svara.....	48

5.4. Hvað er neikvæðast við ferðarþjónustu?.....	52
6. Umræður og samantekt	54
6.1. Áfram jákvæðni en sum neikvæð viðhorf hafa styrkst.....	54
6.2. Jákvæð áhrif á samfélag, lífsgæði og efnahag	56
6.3. Því meiri samskipti – því meiri ánægja	56
6.4. Skerðing lífsgæða leiðir til óánægju	57
7. Lokaorð	59
Heimildir	60
Viðauki 1: Spurningalisti	62
Viðauki 2. Niðurstöður tölfræðigreiningar	67

MYNDASKRÁ

Mynd 1: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á sumrin (júní, júlí, ágúst)?	21
Mynd 2: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á veturna (september – maí)?	22
Mynd 3: Hvernig metur þú efnahagslegt mikilvægi ferðapjónustu í þinni heimabyggð?	22
Mynd 4: Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðamenn í þinni heimabyggð?	23
Mynd 5: Ferðamenn efla verslun í minni heimabyggð	24
Mynd 6: Ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu í minni heimabyggð	24
Mynd 7: Ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins	25
Mynd 8 Ferðamenn kenna okkur að meta eigið land	26
Mynd 9: Ferðamenn spilla náttúru landsins	26
Mynd 10: Ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins	27
Mynd 11: Ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins	28
Mynd 12: Telur þú að ferðapjónusta skapi að jafnaði fjölbreytt eða einhæf störf?	28
Mynd 13: Telur þú að ferðapjónustan skapi vel eða illa launuð störf?	29
Mynd 14: Tengsl mats á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi og þess hvort fólk telji lífsgæðin batna eða versna með tilkomu ferðamanna	40
Mynd 15 Tengsl mats á áhrifum ferðamanna á atvinnulíf og efnahag og þess hvort fólk telji lífsgæðin batna eða versna með tilkomu ferðamanna	40
Mynd 16 Tengsl mats á áhrifum ferðamanna á mannlíf og samfélag og þess hvort fólk telji lífsgæðin batna eða versna með tilkomu ferðamanna	41
Mynd 17: Jákvæðustu hliðar ferðapjónustunnar að mati landsmanna. Heildarfjöldi svara 2.817	43
Mynd 18: Neikvæðustu hliðar ferðapjónustunnar að mati landsmanna. Heildarfjöldi svara 1.814	48

TÖFLUSKRÁ

Tafla 1: Úrtak, svörun og bakgrunnur svarenda.....	17
Tafla 2: Þættir og þáttahleðslur.....	32
Tafla 3: Alfastuðlar þáttanna.....	33
Tafla 4: Lýsandi tölfræði yfir þættina.....	33
Tafla 5: Niðurstöður aðhvarfsgreiningar á mati fólks á áhrifum ferðamanna.....	35
Tafla 6: Tengsl milli mats á fjölda ferðamanna og mats á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi.....	36
Tafla 7: Tengsl milli mats á fjölda ferðamanna og mats á áhrifum ferðamanna á atvinnulíf og efnahag.....	37
Tafla 8: Tengsl milli mats á fjölda ferðamanna og mats á áhrifum ferðamanna á mannlíf og samfélag.....	38
Tafla 9: Niðurstöður aðhvarfsgreiningar fyrir flokkabreytur á hvort fólk telji lífsgæði sín batna eða versna með tilkomu ferðamanna.....	39
Tafla 10: Jákvæðustu hliðar ferðapjónustunnar - áherslur landsmanna.....	46
Tafla 11: Hlutfallsleg skipting jákvæðra svara og áherslur eftir landshlutum.....	47
Tafla 12: Neikvæðustu hliðar ferðapjónustunnar - áherslur landsmanna.....	51
Tafla 13: Hlutfallsleg skipting neikvæðra svara og áherslur eftir landshlutum.....	53
Tafla 14: Helstu breytingar á viðhorfum landsmanna milli kannana 2014 og 2017.....	55
Tafla 15: Hversu oft verður þú var/vör við ferðamenn í þinni heimabyggð? - Tíðnitafla.....	67
Tafla 16: Hversu oft verður þú var/vör við ferðamenn í þinni heimabyggð? - Bakgrunnsgreining.....	67
Tafla 17: Hversu oft átt þú samskipti við ferðamenn yfir sumartímenn (júní - ágúst)? - Tíðnitafla.....	68
Tafla 18: Hversu oft átt þú samskipti við ferðamenn yfir sumartímenn (júní - ágúst)? - Bakgrunnsgreining.....	68
Tafla 19: Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðamenn sem koma í þína heimabyggð? - Tíðnitafla.....	69

Tafla 20: Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðamenn sem koma í þína heimabyggð? - Bakgrunnsgreining.....	69
Tafla 21: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á sumrin (júní - ágúst)? - Tíðnitafla.....	70
Tafla 22: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á sumrin (júní - ágúst)? - Bakgrunnsgreining.....	70
Tafla 23: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á veturna (sept. - maí)? - Tíðnitafla.....	71
Tafla 24: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á veturna (sept. - maí)? - Bakgrunnsgreining.....	71
Tafla 25: Hvernig metur þú efnahagslegt mikilvægi ferðaþjónustu í þinni heimabyggð? - Tíðnitafla.....	72
Tafla 26: Hvernig metur þú efnahagslegt mikilvægi ferðaþjónustu í þinni heimabyggð? - Bakgrunnsgreining.....	72
Tafla 27: Ferðaþjónusta hefur leitt til fjölbreyttari þjónustu í minni heimabyggð sem ég hef nýtt mér - Tíðnitafla.....	73
Tafla 28: Ferðaþjónusta hefur leitt til fjölbreyttari þjónustu í minni heimabyggð sem ég hef nýtt mér - Bakgrunnsgreining.....	73
Tafla 29: Ferðamenn efla verslun í minni heimabyggð - Tíðnitafla.....	74
Tafla 30: Ferðamenn efla verslun í minni heimabyggð - Bakgrunnsgreining.....	74
Tafla 31: Ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu í minni heimabyggð - Tíðnitafla	75
Tafla 32: Ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu í minni heimabyggð - Bakgrunnsgreining.....	75
Tafla 33: Almennt séð er ég sátt(ur) við að samfélag mitt taki einhverjum breytingum vegna ferðaþjónustu - Tíðnitafla.....	76
Tafla 34: Almennt séð er ég sátt(ur) við að samfélag mitt taki einhverjum breytingum vegna ferðaþjónustu – Bakgrunnsgreining.....	76
Tafla 35: Ferðaþjónustan eykur fjölbreytni í atvinnulífinu í minni heimabyggð - Tíðnitafla ...	77

Tafla 36: Ferðapjónustan eykur fjölbreytni í atvinnulífinu í minni heimabyggð - Bakgrunnsgreining.....	77
Tafla 37: Ég tel að ferðapjónusta verði mikilvæg undirstaða fyrir íslenskt efnahagslíf næstu áratugi - Tíðnitafla	78
Tafla 38: Ég tel að ferðapjónusta verði mikilvæg undirstaða fyrir íslenskt efnahagslíf næstu áratugi - Bakgrunnsgreining	78
Tafla 39: Fáir aðilar njóta efnahagslegs ávinnings af ferðapjónustu í minni heimabyggð - Tíðnitafla.....	79
Tafla 40: Fáir aðilar njóta efnahagslegs ávinnings af ferðapjónustu í minni heimabyggð - Bakgrunnsgreining.....	79
Tafla 41: Íslensk ferðapjónustufyrirtæki innheimta sanngjarnt gjald fyrir þjónustu sína - Tíðnitafla.....	80
Tafla 42: Íslensk ferðapjónustufyrirtæki innheimta sanngjarnt gjald fyrir þjónustu sína - Bakgrunnsgreining.....	80
Tafla 43: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðamönnum fyrir notkun bílastæða - Tíðnitafla.....	81
Tafla 44: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðamönnum fyrir notkun bílastæða - Bakgrunnsgreining.....	81
Tafla 45: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðamönnum vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum - Tíðnitafla	82
Tafla 46: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðamönnum vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum - Bakgrunnsgreining	82
Tafla 47: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðapjónustufyrirtækjum vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum - Tíðnitafla.....	83
Tafla 48: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðapjónustufyrirtækjum vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum - Bakgrunnsgreining.....	83
Tafla 49: Ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins - Tíðnitafla	84
Tafla 50: Ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins - Bakgrunnsgreining	84
Tafla 51: Ferðamenn hafa breytt íslensku samfélagi til hins betra - Tíðnitafla	85

Tafla 52: Ferðamenn hafa breytt íslensku samfélagi til hins betra - Bakgrunnsgreining	85
Tafla 53: Ferðamenn valda meira ónæði í mínu daglega lífi en áður - Tíðnitafla.....	86
Tafla 54: Ferðamenn valda meira ónæði í mínu daglega lífi en áður - Bakgrunnsgreining.....	86
Tafla 55: Ég er stolt(ur) af því að ferðamenn vilji koma og heimsækja mína heimabyggð - Tíðnitafla.....	87
Tafla 56: Ég er stolt(ur) af því að ferðamenn vilji koma og heimsækja mína heimabyggð - Bakgrunnsgreining.....	87
Tafla 57: Það myndi engu breyta fyrir samfélagið þó ferðamenn myndu hætta að koma hingað - Tíðnitafla.....	88
Tafla 58: Það myndi engu breyta fyrir samfélagið þó ferðamenn myndu hætta að koma hingað - Bakgrunnsgreining.....	88
Tafla 59: Mín heimabyggð getur ekki tekið við fleiri ferðamönnum miðað við núverandi aðstæður - Tíðnitafla	89
Tafla 60: Mín heimabyggð getur ekki tekið við fleiri ferðamönnum miðað við núverandi aðstæður - Bakgrunnsgreining	89
Tafla 61: Ég reyni að forðast ákveðna staði á landinu þar sem ég veit að marga ferðamenn er að finna - Tíðnitafla.....	90
Tafla 62: Ég reyni að forðast ákveðna staði á landinu þar sem ég veit að marga ferðamenn er að finna - Bakgrunnsgreining.....	90
Tafla 63: Ég er hræddari en áður við að keyra úti á þjóðvegum landsins vegna aukinnar umferðar ferðamanna - Tíðnitafla.....	91
Tafla 64: Ég er hræddari en áður við að keyra úti á þjóðvegum landsins vegna aukinnar umferðar ferðamanna - Bakgrunnsgreining.....	91
Tafla 65: Ferðamenn kenna okkur að meta eigið land - Tíðnitafla.....	92
Tafla 66: Ferðamenn kenna okkur að meta eigið land - Bakgrunnsgreining.....	92
Tafla 67: Ferðamenn spilla náttúru landsins - Tíðnitafla.....	93
Tafla 68: Ferðamenn spilla náttúru landsins - Bakgrunnsgreining	93
Tafla 69: Ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins - Tíðnitafla	94
Tafla 70: Ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins - Bakgrunnsgreining	94

Tafla 71: Ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins - Tíðnitafla	95
Tafla 72: Ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins - Bakgrunnsgreining.....	95
Tafla 73: Telur þú að ferðaþjónusta skapi að jafnaði fjölbreytt eða einhæf störf? - Tíðnitafla	96
Tafla 74: Telur þú að ferðaþjónusta skapi að jafnaði fjölbreytt eða einhæf störf? - Bakgrunnsgreining.....	96
Tafla 75: Telur þú að ferðaþjónustan skapi að jafnaði vel eða illa launuð störf? - Tíðnitafla .	97
Tafla 76: Telur þú að ferðaþjónustan skapi að jafnaði vel eða illa launuð störf? - Bakgrunnsgreining.....	97
Tafla 77: Hvort bæta ferðamenn lífsgæði eða draga úr þeim (í þínu sveitarfélagi) - Tíðnitafla	98
Tafla 78: Hvort bæta ferðamenn lífsgæði eða draga úr þeim (í þínu sveitarfélagi) - Bakgrunnsgreining.....	98
Tafla 79: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Vegakerfi - Tíðnitafla	99
Tafla 80: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Vegakerfi - Bakgrunnsgreining	99
Tafla 81: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Almenningsamgöngur - Tíðnitafla.....	100
Tafla 82: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Almenningsamgöngur - Bakgrunnsgreining.....	100
Tafla 83: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Bílastæði - Tíðnitafla.....	101
Tafla 84: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Bílastæði - Bakgrunnsgreining.....	101
Tafla 85: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Skilti og merkingar - Tíðnitafla	102
Tafla 86: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Skilti og merkingar - Bakgrunnsgreining	102

Tafla 87: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Göngustígar og gönguleiðir - Tíðnitafla	103
Tafla 88: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Göngustígar og gönguleiðir - Bakgrunnsgreining	103
Tafla 89: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Almenningssalerni - Tíðnitafla	104
Tafla 90: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðaþjónustu í þinni heimabyggð: Almenningssalerni - Bakgrunnsgreining	104
Tafla 91: Hefur þú eða einhver á heimilinu tekjur af ferðamönnum? - Tíðnitafla	105
Tafla 92: Hefur þú eða einhver á heimilinu tekjur af ferðamönnum? - Bakgrunnsgreining .	105

1. INNGANGUR

Um nokkurt skeið hefur ferðaþjónusta verið talin mikilvægur vaxtarsproti íslensks atvinnulífs sem eftt geti byggð og samfélag um allt land. Margvíslegar rannsóknir ferðamálafræðinnar undirstrika mikilvægi þess að heimamenn, eða íbúar, upplifi bætt lífsgæði í tengslum við uppbyggingu ferðamennsku (Lundberg, 2017; Ribeiro, Pinto, Silva og Woosnam, 2017). Ferðamennskan getur haft áhrif á félags- og menningareinkenni íbúa; á siði og venjur, félagslíf og þau gildi (e. *social values*) sem eru íbúum samfélagsins sameiginleg (Almeida-García, Balbuena-Vázquez og Cortés-Macías, 2015).

Fjölmargar erlendar rannsóknir hafa verið gerðar innan ferðamálafræðinnar um viðhorf og skynjun íbúa á ferðamennsku (Almeida-García o.fl., 2015; Sharples, 2014; Deery, Jago og Fredline, 2012; Easterling, 2004). Samanlagt sýna þessar rannsóknir annars vegar fram á margbreytileika í viðhorfum íbúa og viðbrögðum þeirra (e. *responses*). Hins vegar sýna þær að erfitt er að spá fyrir um eða útskýra hvers vegna tilteknir þættir ferðamenskunnar hafa áhrif á íbúana og hvort áhrifin eru skynjuð á jákvæðan eða neikvæðan hátt. Ekki munu öll samfélög á áfangastöðum ferðamanna finna fyrir öllum tegundum áhrifa með sama hætti. Viðhorf íbúa ráðast af sérstökum einkennum á áfangastöðum (Tosun, 2002). Þetta gefur vísbendingar um að áhrifin sem íbúar skynja velti bæði á samhengi og sérkennum hvers staðar fyrir sig hverju sinni. Þ.e. að áhrifin eru staðbundin í tíma og rúmi. Einnig eru vísbendingar um að því lengra sem tiltekinn staður er kominn á lífsferli áfangastaða (e. *tourist area life cycle*) því mótaðri séu viðhorf íbúa til áhrifa af ferðaþjónustu (Alvarez-Sousa, 2018; Almeida-García o.fl., 2015). Með öðrum orðum, íbúar sem hafa búið í nánú sambýli við ferðamennsku og ferðaþjónustu um langan tíma eru meðvitaðri um jákvæðar og neikvæðar hliðar þróunarinnar.

Þróun ferðamennsku getur verið valdeflandi fyrir íbúana en hún getur einnig verið ógn við velferð smærri samfélaga. Íbúarnir eru því mikilvægir hagsmunaaðilar þegar kemur að sjálfbærni áfangastaða í ferðaþjónustu (Gunn, 1994). Liður í sjálfbærri uppbyggingu áfangastaða er að skapa möguleika fyrir íbúa að taka þátt í umræðu um þróun ferðamennsku og ferðaþjónustu á þeirra svæði (Šegota, Mihalič og Kuščer, 2017). Velvilji íbúanna er ein mikilvægasta forsenda góðs árangurs í þróun ferðaþjónustu og sjálfbærni hennar (Bimonte og Punzo, 2016). Það er því brýnt að kanna viðhorf heimamanna sem búa (stöðugt) við nærveru ferðamanna og skoða hvaða áhrif ferðamennska hefur á lífsgæði þeirra. Skilningur á sjónarmiði íbúanna getur auðveldað mótun stefnu í ferðamálum sem er samfélaginu til góða og byggir á lágmarkun neikvæðra áhrifa og hámarkun jákvæðra áhrifa ferðaþjónustunnar (Prayag, Hosany, Nunkoo og Alders, 2013).

Viðhorf heimamanna eru í hópi þeirra mælikvarða sem horfa þarf til í ferðaþjónustu. Í áhættugreiningu KPMG um framtíð ferðaþjónustunnar á Íslandi árið 2030 eru viðhorf heimamanna talin vera einn mikilvægasti áhættuþátturinn til framtíðar (KPMG, 2016). Það hversu vel samfélagið er í stakk búið til að taka á móti ferðamönnum er einn af óvissuþáttunum fyrir ferðaþjónustuna og afkomu hennar til framtíðar. Þar er því mikilvægt að þessi viðhorf verði mæld með reglulegum hætti og til langtíma svo stjórnvöld geti brugðist við áður en samfélag hættir að ráða við aðstæður sem upp geta komið. Rannsóknamiðstöð ferðamála (RMF) hefur mælt til þess að fylgst verði reglubundið með viðhorfum heimafélks bæði á landsvísu og innan einstakra samfélaga á Íslandi. Lagt hefur verið til að viðhorf landsmanna verði könnuð þriðja hvert ár og þess á milli verði gerðar þrjár til fjórar tilviksrannsóknir (e. case studies) innan einstakra samfélaga á ári. Tillagan er í samræmi við rannsóknatillögur á samfélagslegum áhrifum sem fram komu í þarfagreiningu hagsmunaaðila á rannsóknþörf í íslenskri ferðaþjónustu frá árinu 2013 (Kristján Ólafsson og Oddný Þóra Óladóttir, 2013). Viðhorf Íslendinga til ferðamanna og ferðaþjónustu voru fyrst könnuð í rannsókn sem unnin var á vegum Ferðamálastofu árið 2014 (Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands, 2014; Edward H. Huijbens og Eyrún Jenný Bjarnadóttir, 2015). Árið 2015 framkvæmdi ferðamáladeild Háskólans á Hólum tilviksrannsókn sem náði til fjögurra þéttbýlisstaða: Ísafjarðar, Húsavíkur, Hellu og 101 Reykjavíkur (Guðrún Helgadóttir, Anna Vilborg Einarsdóttir, Jóhanna María Elena Matthíasdóttir, Guðrún Þóra Gunnarsdóttir og Georgette Leah Burns, 2016). Árið 2016 framkvæmdi Rannsóknamiðstöð ferðamála svo aðra rannsókn sem náði til þriggja þéttbýlisstaða: Siglufjarðar, Mývatnssveitar og Hafnar í Hornafirði (Eyrún Jenný Bjarnadóttir, Arnar Þór Jóhannesson og Guðrún Þóra Gunnarsdóttir, 2016).

Fyrirgreindar rannsóknir hafa glögglega sýnt að ferðamennska og ferðaþjónusta marka djúp spor í samfélög heimamanna en töliverður munur getur verið á því í hverju samfélagi hvaða áhrifaþættir vega mest (Eyrún Jenný Bjarnadóttir o.fl, 2016; Guðrún Helgadóttir o.fl. 2016). Líklegt er að þættirnir sem hafi áhrif séu mismunandi milli samfélaga en samfélagsgerðin (e. *social structure*) ræður mestu um það hvernig íbúunum tekst til með að aðlagast þeim gildum og viðmiðum sem ferðamönnum fylgja (Mansfeld, 1992 í Eshliki og Kaboudi, 2012).

Í þessari skýrslu eru birtar niðurstöður rannsóknar sem Rannsóknamiðstöð ferðamála lét gera á viðhorfum Íslendinga til ferðafólks og ferðaþjónustu. Markmið rannsóknarinnar, sem var fjármögnuð af atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu, var að kanna viðhorf landsmanna til ferðaþjónustu og ferðafólks á Íslandi haustið 2017. Spurningakönnun var lögð fyrir úrtak landsmanna gegnum síma og hófst gagnasöfnun í september 2017 og lauk í nóvember sama ár. Niðurstöður könnunarinnar varpa því ljósi á það hvort breytingar hafa orðið á viðhorfi

landsmanna frá því að könnunin 2014 var gerð. Sérstakar samantektir voru unnar fyrir hvert markaðssvæði og birtar á vef Rannsóknamiðstöðvar ferðamála fyrr á þessu ári (sjá nánar á www.rmfi.is).

Gagnaöflun og úrvinnsla hrágagna var í höndum Rannsóknamiðstöðvar Háskólans á Akureyri. Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands vann samanburðargreiningu og þátta- og aðhvarfsgreiningu. Öllum gögnum könnunarinnar var skilað til Vöruhúss gagna – mælaborðs (sjá nánar á www.stjornstodin.is).

RMF vill færa Ferðamálastofu, Sambandi íslenskra sveitarfélaga, ferðamáladeild Háskólans á Hólum, Land- og ferðamálafræðistofu Háskóla Íslands, viðskiptadeild Háskólans á Akureyri og Rannsóknarsetri Háskóla Íslands á Hornafirði bestu þakkir fyrir veitta ráðgjöf og umræður í tengslum við endurskoðun á spurningalista rannsóknarinnar.

Skýrslan er í sjö köflum. Á eftir inngangi er gerð grein fyrir gögnum og aðferðafræði rannsóknarinnar. Þar á eftir eru þrjár niðurstöðukaflar. Í þeim fyrsta er niðurstöðum samanburðar á könnunum 2014 og 2017 gerð skil. Því næst er gerð grein fyrir niðurstöðum þátta- og aðhvarfsgreiningar á könnuninni 2017. Í þriðja hluta er fjallað um niðurstöður greiningar á svörum landsmanna við opnum spurningum um hvað væri jákvæðast og neikvæðast við ferðaþjónustu. Í lok skýrslunnar eru teknir saman helstu umræðupunktur ásamt lokaorðum.

2. GÖGN OG AÐFERÐIR

Í þessum kafla er gerð grein fyrir undirbúningi rannsóknar og framkvæmd ásamt úrvinnslu og greiningar gagna.

2.1. Undirbúningur rannsóknar: Rýning spurningalista og aðferða

Undirbúningur rannsóknarinnar hófst árið 2016 þegar Stjórnstöð ferðamála lagði til að RMF yrði falið að undirbúa spurningakönnun á viðhorfum Íslendinga til ferðafólks og ferðaþjónustu á árinu 2017 (Stjórnarráð Íslands, 2016, 19. maí). Hlutverk RMF fólst í rýni á spurningalista sem var lagður fyrir 2.000 manna úrtak Íslendinga í október 2014 og skila fullbúnum spurningalista sem leggja mætti fyrir á nýjan leik á árinu 2017. Við rýningu var horft til ýmissa þátta, þar á meðal:

- a. Notagildis spurninga úr fyrri könnun; hvaða niðurstöðum spurningarnar hefðu skilað og hvaða gildi það hefði að endurtaka þær.
- b. Reyntu og notagildi spurninga úr rannsókn RMF og RHA á viðhorfum heimamanna í litlum samfélögum (sjá: Eyrún Jenný Bjarnadóttir o.fl. 2016); hvaða niðurstöðum spurningarnar hefðu skilað og hvaða gildi það hefði að leggja þær fyrir á landsvísu.
- c. Reyntu og notagildi spurninga um viðhorf til ferðamanna/ferðamennsku sem hafa verið lagðar fyrir í könnunum Ferðamálastofu á ferðalögum Íslendinga.

Auk þess kallaði RMF saman rýnihóp sem hafði það hlutverk að fjalla gagnrýnið um endurskoðun spurningalistans, framkvæmd og aðferðir við könnunavinnuna. Í rýnihópnum voru fulltrúar frá Ferðamálastofu, Sambandi íslenskra sveitarfélaga, ferðamáladeild Háskólans á Hólum og Land- og ferðamálafræðistofu Háskóla Íslands. Jafnframt veitti viðskiptadeild Háskólans á Akureyri ráðgjöf við gerð spurningalistans. Spurningalistinn var forprófaður með það fyrir augum að sníða af mögulega vankanta. Í endurgerðum lista voru 14 spurningaliðir úr gamla listanum til að leggja fyrir að nýju á árinu 2017. Hins vegar voru 12 liðir felldir út ýmist vegna galla í spurningu eða að þeir bættu ekki neinu við heildarniðurstöður. Þess í stað var rými veitt til að bæta nýjum spurningum við sem myndu betur varpa ljósi á viðhorf landsmanna til ferðamanna og ferðaþjónustu. Nýir spurningaliðir voru alls 12 en auk þess bættust við 7 liðir sem voru fyrst notaðir í rannsókn RMF og RHA árið 2016 (sjá b-lið hér að ofan). Auk þess voru tveir spurningaliðir notaðir með góðfúslegu leyfi úr könnun Ferðamálastofu um ferðalög Íslendinga (Markaðs- og miðlarannsóknir, 2017).

Í undirbúningsferlinu var gengið út frá þeirri forsendu að könnun yrði lögð fyrir með sama hætti og gert var árið 2014. Þá var hringt í þátttakendur og þeir beðnir að svara

spurningalistanum. Tekið var 2000 manna tilviljunarúrtak einstaklinga 18 ára og eldri úr þjóðskrá (Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands, 2014). Við greiningu var svarendum m.a. skipt í þrennt eftir búsetu; í höfuðborg, kraga kringum höfuðborgarsvæði og á landsbyggð¹. Greining eftir annars konar svæðaskiptingu² reyndist ekki möguleg (Edward H. Huijbens og Eyrún Jenný Bjarnadóttir, 2015). Niðurstaða rýnihópsins var að ef annað niðurbrot á gögnum ætti að vera mögulegt s.s. út frá svæðisskiptingu markaðsstofa landshlutanna væri æskilegt að taka lagskipt úrtak einstaklinga úr hverjum landshluta auk höfuðborgarsvæðisins.

Niðurstöðum rýningar (endurgerðum spurningalista og greinargerð um aðferðafræði könnunarinnar) var skilað til Stjórnstöðvar ferðamála í mars 2017 og hófst undirbúningur gagnaöflunar strax um haustið.

2.2. Framkvæmd

Eins og fram kom hér að ofan mælti rýnihópurinn með því að lagskipt úrtak yrði tekið úr öllum landshlutum auk höfuðborgarsvæðis. Við framkvæmd könnunar var farið eftir þessum tilmælum. Tekið var lagskipt úrtak með það í huga að fá ákveðið mörg svör eftir landshlutum. Alls voru 5.524 manns í úrtakinu af landinu öllu og var fjöldi svara 2.370 (sjá töflu 1). Símakönnunin var lögð fyrir landsmenn á tímabilinu 6. september – 15. nóvember 2017. Svarhlutfallið var 43% að teknu tilliti til þeirra sem höfðu ekki skráð símanúmer, þeirra sem staddir voru erlendis eða treystu sér ekki til að svara af öðrum ástæðum.

¹ Svarendur sem voru með póstnúmer í Reykjavík, á Seltjarnarnesi, í Kópavogi, Garðabæ, Hafnarfirði og Mosfellsbæ flokkuðust sem höfuðborgarbúar. Svarendur sem voru með póstnúmer á Suðurnesjum, á Suðurlandi austur að Selfossi og á Vesturlandi norður að Borgarnesi flokkuðust með búsetu í kraga kringum höfuðborgarsvæðið (pnr. 190, 230-260, 300-311, 800-825). Aðrir flokkuðust undir landsbyggð.

² Aðrar svæðisskiptingar sem voru kannaðar voru markaðssvæði ferðaþjónustu, svæði atvinnuþróunarfélaga, sóknar- og varnarsvæði Byggðastofnunar og einstök póstnúmer (Edward H. Huijbens og Eyrún Jenný Bjarnadóttir, 2015).

Tafla 1: Úrtak, svörun og bakgrunnur svarenda

Úrtak og bakgrunnur svarenda		Fjöldi	Hlutfall
	Úrtak	5.524	
	Fjöldi svara	2.370	43%
Kyn	Karlar	1.203	51%
	Konur	1.167	49%
Aldur	18-29	269	11%
	30-44	586	25%
	45-59	752	32%
	60+	763	32%
Menntun	Grunnskólanám eða minna	518	22%
	Stúdentspróf eða iðnnám	803	34%
	Annað starfsnám	174	7%
	Háskólapróf	849	36%
Búseta	Austurland	356	15%
	Höfuðborgarsvæðið	376	16%
	Norðurland	367	15%
	Suðurland	353	15%
	Suðurnes	287	12%
	Vestfirðir	307	13%
	Vesturland	324	14%
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	457	19%
	6-10 ár	239	10%
	11-20 ár	437	18%
	21-30 ár	325	14%
	Lengur en 30 ár	908	38%
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	1.382	59%
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	380	16%
	Í námi	78	3%
	Á eftirlaunum	351	15%
	Annað	169	7%
Starfar þú við ferðaþjónustu?	Já	448	19%
	Nei	1.919	81%
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu?	Já	1.093	59%
	Nei	772	41%

Gagnaöflun reyndist taka lengri tíma en upphaflega var búist við. Þegar úthringingar höfðu staðið yfir í nokkurn tíma kom í ljós að svarhlutfall í nokkrum landshlutum var lægra en vonir stóðu til. Þar sem lagt var upp með að fá ákveðið mörg svör úr hverjum landshluta var kallað eftir viðbótarútaki til þess að ná svörun í ákveðnum landshlutum, einkum á Vestfjörðum, Vesturlandi og á Suðurnesjum. Reynt var eftir fremsta megni að ná til einstaklinga. Í heildina var því um að ræða 5.524 einstaklinga (sjá töflu 2). Af þeim fengust 2.370 svör. Alls afþökkuðu 2.175 þátttöku en ekki náðist samband við 979 einstaklinga, þar af 867 af sem hefði verið hringt í 10 sinnum eða oftar.

2.3. Úrvinnsla gagna

Við úrvinnslu gagna var notast við þær tölfræðiaðferðir sem viðeigandi voru fyrir hverja og eina spurningu (sjá spurningalista í viðauka 1). Niðurstöðurnar birtast í viðauka 2 þar sem niðurstöður úr hverri spurningu eru settar fram í tveimur töflum; annars vegar tíðnitöflum og hins vegar töflum sem sýna hlutföll og fjölda svara skipt eftir nokkrum bakgrunnspáttum. Þeir eru: kyn, aldur, menntun, búseta, lengd búsetu á viðkomandi svæði, staða á vinnumarkaði, hvort svarandi starfi við ferðaþjónustu og hvort hann geti hugsað sér að starfa við hana. Við greiningu á bakgrunnspættinum búsetu var horft til svæðisskiptingar Markaðsstofa landshlutanna. Svæðin eru sjö talsins. Íbúar með póstnúmer í Reykjavík, á Seltjarnarnesi, í Kópavogi, Garðabæ, Hafnarfirði og Mosfellsbæ flokkuðust sem höfuðborgarbúar. Við greiningu á bakgrunnspættinum stöðu á vinnumarkaði voru flokkarnir Sjálfstætt starfandi og Atvinnurekandi sameinaðir. Einnig voru flokkarnir Öryrki, Atvinnuleitandi, Í fæðingarorlofi/foreldraorlofi, Heimavinnandi og Annað sameinaðir. Í töflunum sem sýna bakgrunnsgreiningar eru aðeins birt svör þeirra sem tóku afstöðu til viðkomandi spurningar. Af þeim sökum er mismunandi fjöldi svara á bak við hverja töflu.

Marktektarpróf voru notuð til að meta hvort tölfræðilega marktækur munur væri á hlutföllum mismunandi hópa. Með vísan til spurninganúmera í Viðauka 1 voru gerð marktektarpróf með samanburði meðaltala fyrir spurningar nr. 3, 4, 5, 6 (allir liðir), 8 (allir liðir), 9 (allir liðir), 10 (allir liðir), 11, 12, 14 (allir liðir). Annars vegar var gert T-próf fyrir tveggja hópa bakgrunnspætti og hins vegar einhliða fervikagreining (ANOVA) fyrir bakgrunnspætti með fleiri en tvo hópa. Marktektarprófið kí-kvaðrat var notað í spurningum 1, 2, 6, 13, 18 og spurningum er varða bakgrunnspætti (spurningar 15, 16, 20, 21, 22, búseta, kyn og aldur). Ef tölfræðileg marktækt kom fram í greiningu gagna er það gefið til kynna með bláum stjörnutáknum við bakgrunnspættina. Ein stjarna tákna að segja má með 95% vissu að sá munur sem birtist í úrtakinu milli hópa sé einnig til staðar meðal Íslendinga 2017. Tvær stjörnur tákna að munurinn sé marktækur miðað við 99% öryggismörk og þrjár stjörnur tákna að munurinn sé með 99,9% vissu til staðar í þýðinu. Einungis er stjörnumerkt ef tölfræðileg marktækt kom fram í prófunum.

2.4. Greining gagna

Fyrir utan þá tölfræðiúrvinnslu sem lýst er hér að ofan voru nokkrar aðrar greiningar gerðar á gögnunum. Í fyrsta lagi var gerð samanburðargreining á niðurstöðum landskönnunarinnar 2014 og könnunarinnar 2017 til að meta hvaða breytingar hafi orðið á viðhorfi landsmanna

milli kannana. Gagnasöfnin tvö voru samkeyrð og kannað var hvort hægt væri að finna tölfræðilegan mun á svörum landsmanna frá því könnunin var fyrst lögð fyrir árið 2014. Gögnin úr könnuninni 2017 voru vigtuð eftir búsetu þar sem búsetuskipting í úrtaki var lagskipt og endurspeglaði því ekki búsetuskiptingu landsmanna. Gögnin úr könnuninni 2014 voru ekki vigtuð því þar var um einfalt tilviljunarúrtak úr þjóðskrá að ræða. Marktektarprófið kí-kvaðrat var notað til að meta hvort tölfræðilega marktækur munur væri á milli kannana. Marktekt miðaði við 0,001% sem þýðir að með 99,9% vissu sé hægt að segja að munurinn sé til staðar. Gerð er grein fyrir þessum niðurstöðum í kafla 3.

Í öðru lagi var gerð þáttagreining (e. *factor analysis*) á gögnunum sem safnað var í könnuninni 2017. Þáttagreiningin lýsir innbyrðis tengslum tiltekinna breyta. Á grundvelli þáttagreiningarinnar var gerð línuleg aðhvarfsgreining (e. *ordinary least squares regression*) til að meta tengsl ýmissa bakgrunnspátta og viðhorfa til ferðamanna. Þátta- og aðhvarfsgreiningin er ein leið til að draga saman gögnin og skoða áhrif margra breyta í einu á viðhorf landsmanna. Niðurstöðum þátta- og aðhvarfsgreiningu eru gerð skil í 4. kafla.

Í þriðja lagi er gerð greining á svörum við opnum spurningum sem voru í könnuninni 2017. Tvær opnar spurningar voru í könnuninni þar sem þátttakendur höfðu tækifæri til að segja með eigin orðum hvað væri jákvæðast við ferðaþjónustu í þeirra heimabyggð og hvað væri neikvæðast. Markmiðið með spurningunum var að finna hvar jákvæðar og neikvæðar áherslur liggja sem gætu varpað ljósi á hvers megi vænta ef ferðaþjónustan hefur neikvæð áhrif á líf heimamanna. Svörin voru þemaflokkuð og helstu áherslur voru fundnar. Niðurstöður greiningarinnar er að finna í 5. kafla.

3. NIÐURSTÖÐUR: SAMANBURÐUR KANNANA

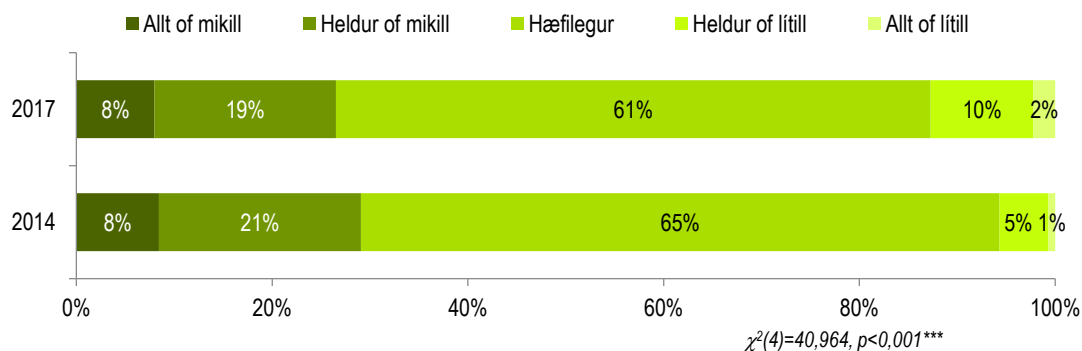
Kannað var hvort breytingar hafa orðið á viðhorfum landsmanna milli ára 2014 og 2017. Í þessum kafla er gerð grein fyrir samanburðinum.

Eins og greint var frá í kaflanum um undirbúning rannsóknar voru 14 spurningaliðir úr könnuninni 2014 endurteknir í könnuninni 2017. Í nokkrum tilfellum var orðalagi spurninganna breytt en einkum var um að ræða áherslubreytingar eða einföldun viðmiða til að auðvelda svarendum að taka afstöðu. Breytingarnar höfðu óveruleg áhrif á möguleika til samanburðar.

Í samanburði við niðurstöður könnunar 2014 er í kaflanum vísað til tveggja heimilda, annars vegar í niðurstöður tölfræðiúrvinnslu könnunar (Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands, 2014) og hins vegar í greiningu niðurstaðna sem RMF vann á sínum tíma (Edward H. Huijbens og Eyrún Jenný Bjarnadóttir, 2015). Ekki var gerður samanburður á niðurstöðum milli kannana eftir bakgrunnsbreytum. Í flestum tilfellum var niðurbrotið of smátt og með of fá svör til þess að hægt hefði verið að bera þau saman með marktækum hætti. Þess í stað er það tekið fram í texta ef marktækur munur var á niðurstöðum eftir bakgrunnsbreytum í hvorri könnun fyrir sig.

3.1. Viðhorf til fjölda erlendra ferðamanna á sumrin

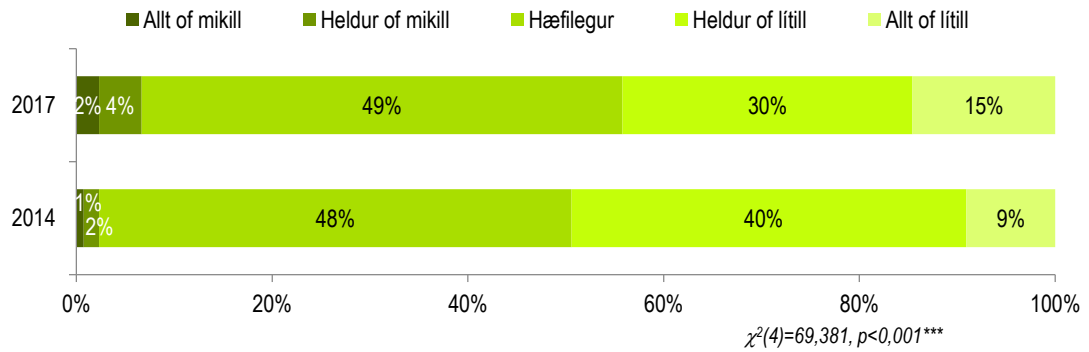
Flestir, eða rúmlega 60% landsmanna, telja enn að fjöldi erlendra ferðamanna sé hæfilegur á sumrin (mynd 1). Litlar breytingar hafa átt sér stað í viðhorfum landsmanna meðal meirihlutans frá því 2014 en breytingarnar reyndust engu að síður marktækar. Breytingarnar felast einkum í hlutfallslegri fækkun í hópi þeirra sem töldu fjöldann hæfilegan en á móti fjölgaði hlutfallslega í hópi þeirra sem töldu fjöldann heldur eða of lítinn (12%). Árið 2014 voru 65% svarenda þeirra skoðunar að fjöldinn á sumrin væri hæfilegur en um fimmtungi (21%) fannst fjöldinn heldur mikill og nærri tíunda (8%) hverjum fannst fjöldinn of mikill. Munur á þessum svörum eftir bakgrunnsbreytum reyndist ekki marktækur. Munur á svörum landsmanna árið 2017 reyndist marktækur í öllum bakgrunnsbreytum nema aldri (sjá töflu 22 í viðauka 2). Konur, Sunnlendingar, höfuðborgarbúar og þeir sem ekki gátu hugsað sér að starfa við ferðaþjónustu voru líklegustu hóparnir til að telja fjöldann heldur eða of mikinn. Íbúar á Vesturlandi, Austurlandi og Vestfjörðum voru líklegri en aðrir til að telja fjölda ferðamanna vera heldur eða of lítinn.

Mynd 1: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á sumrin (júní, júlí, ágúst)?

3.2. Viðhorf til fjölda erlendra ferðamanna á veturna

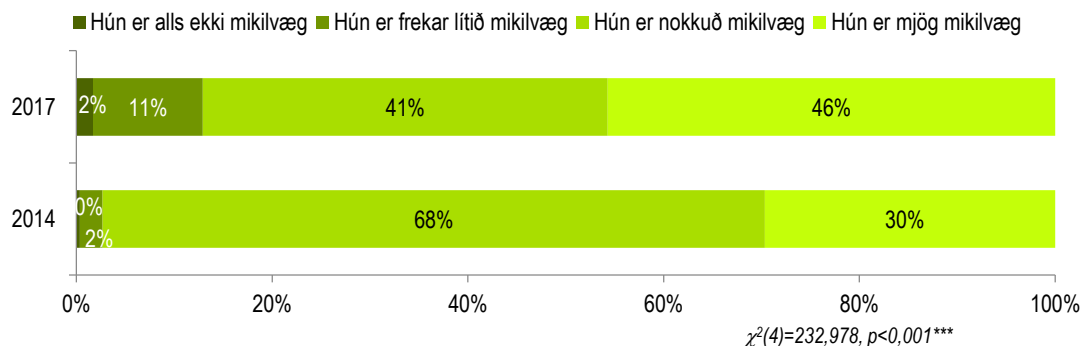
Landsmenn skiptast í tvo hópa eftir viðhorfum til fjölda erlendra ferðamanna að vetri; annars vegar þá sem telja fjölda ferðamanna vera heldur eða of lítinn (45%) og hins vegar þá sem telja fjöldann vera hæfilegan (49%) (sjá mynd 2). Milli kannana fjölgaði hlutfallslega í hópi þeirra sem finnst fjöldi ferðamanna allt of lítill (15%) og á móti fækkaði hlutfallslega í hópi þeirra sem finnst fjöldinn heldur of lítill. Auk þess má greina örlitla hlutfallslega fjölgun meðal þeirra sem finnst fjöldinn of eða heldur lítill. Í könnuninni 2014 skiptust landsmenn í nánast jafnstórar fylkingar eftir viðhorfum, annars vegar í þá sem töldu fjölda ferðamanna vera heldur eða of lítinn (49%) og hins vegar þá sem töldu fjöldann vera hæfilegan (48%). Í könnuninni 2014 var enginn munur á svörum landsmanna eftir bakgrunnsbreytum. Í könnuninni 2017 var marktækur munur á svörum eftir öllum bakgrunnsbreytum nema menntun og hvort viðkomandi starfi í ferðaþjónustu (sjá töflu 24 í viðauka 2). Karlar, svarendur með yfir 30 ára búsetu á sama svæði, íbúar á Norðurlandi, Vestfjörðum, Austurlandi og Vesturlandi voru líklegustu hóparnir til að telja fjölda ferðamanna vera heldur eða of lítinn á veturna.

Mynd 2: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á veturna (september – maí)?

3.3. Efnahagslegt mikilvægi ferðapjónustu

Landsmönnum, sem telja ferðapjónustu mjög mikilvæga efnahagslega fjölgaði hlutfallslega milli kannana (sjá mynd 3). Marktækar breytingar áttu sér stað milli kannana. Hlutfallslega fjölgaði í hópi þeirra sem telja ferðapjónustuna efnahagslega mjög mikilvæga og á móti fækkar þeim sem telja ferðapjónustuna nokkuð mikilvæga. Einnig fjölgaði þeim milli ára sem telja ferðapjónustu frekar lítið mikilvæga efnahagslega. Árið 2014 taldi meginþorri svarenda ferðapjónustuna nokkuð mikilvæga (68%) eða mjög mikilvæga (30%). Gögnin uppfylltu ekki forsendur marktektarprófs þegar svörin voru skoðuð eftir bakgrunni svarenda. Í könnuninni 2017 reyndist marktækur munur á svörum eftir bakgrunni svarenda s.s. út frá búsetu, hvort starfað er í ferðapjónustu eða geti hugsað sér að starfa í ferðapjónustu. Íbúar á Norðurlandi, Suðurnesjum og Suðurlandi, þeir sem störfuðu í ferðapjónustu og þeir sem gátu hugsað sér starf í ferðapjónustu voru líklegri en aðrir hópar til þess að telja ferðapjónustu efnahagslega mikilvæga fyrir heimabyggðina (sjá töflu 26 í viðauka 2).

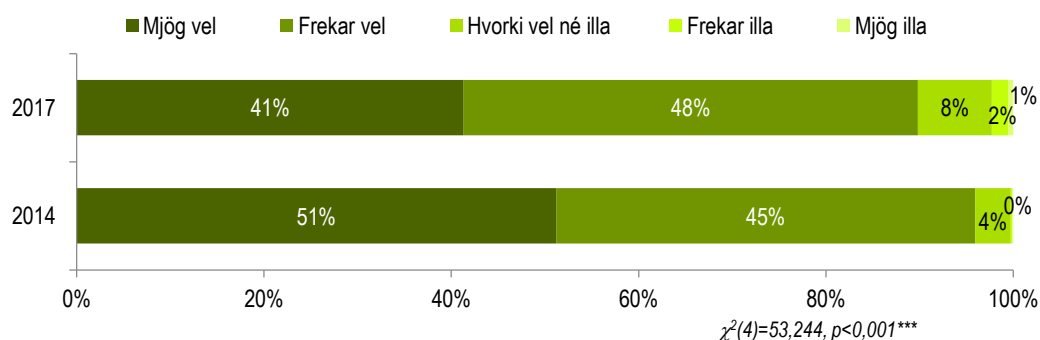

Mynd 3: Hvernig metur þú efnahagslegt mikilvægi ferðapjónustu í þinni heimabyggð?

3.4. Samskipti við ferðamenn

Langflestum, eða rétt um níu af hverjum tíu landsmönnum, líkar vel við að eiga samskipti við ferðamenn. Hlutfall landsmanna sem líkar frekar eða mjög vel við að eiga samskipti við ferðamenn er því mjög hátt. Engu að síður dróst hlutfallið saman um 7 prósentustig milli kannana, eða úr 96% árið 2014 í 89% árið 2017 (sjá mynd 4). Þrátt fyrir það fjölgaði ekki milli kannana í hópi þeirra sem líkar frekar eða mjög illa að eiga samskipti við ferðamenn en þess í stað fjölgaði hlutfallslega þeim sem ekki tóku afstöðu.

Þegar svörin voru skoðuð með tilliti til bakgrunns svarenda í könnuninni 2014 reyndust gögnin ekki uppfylla forsendur marktektarprófs. Í könnuninni 2017 reyndist marktækur munur í svörum landsmanna eftir öllum bakgrunnsbreytum nema kyni og stöðu á vinnumarkaði. Þeir sem störfuðu við ferðaþjónustu eða gátu hugsað sér að starfa við ferðaþjónustu ásamt íbúum á Norðurlandi voru líklegustu hóparnir til að líka vel við samskipti við ferðamenn. Ungt fólk á aldrinum 18-29 ára, einstaklingar sem höfðu lokið grunnskóla, stúdentsprófi eða iðnnámi tóku síður afstöðu.

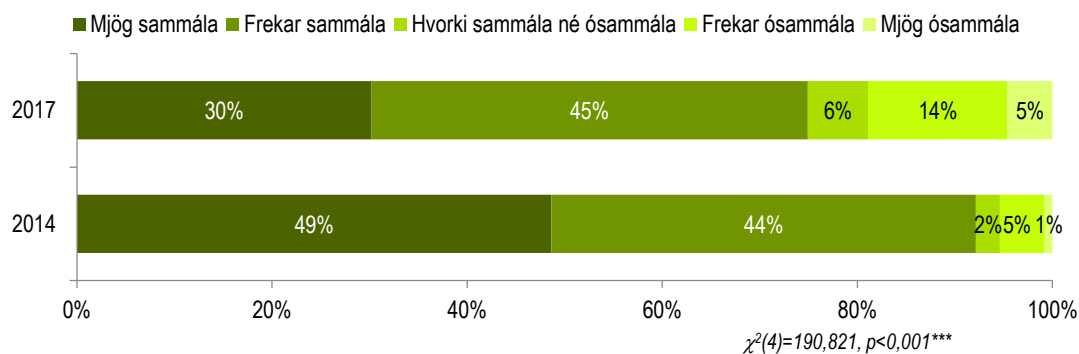
Mynd 4: Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðamenn í þinni heimabyggð?

3.5. Áhrif ferðamanna á verslun og þjónustu

Í könnuninni 2017 töldu þrír af hverjum fjórum landsmönnum ferðamenn efla verslun (mynd 5). Þrátt fyrir að langflestir landsmenn hafi talið að ferðamenn efli verslun fækkaði engu að síður í þeim hópi um 18 prósentustig milli kannana. Á móti fjölgaði hlutfallslega þeim sem telja ferðamenn ekki efla verslun (úr 6% í 19%). Þessar breytingar á svörum reyndust marktækar.

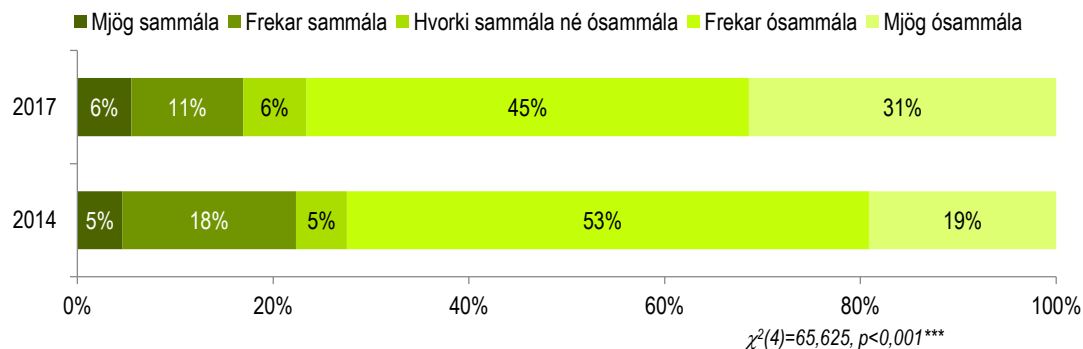
Í könnuninni 2014 reyndist ekki unnt að greina mun á svörum eftir bakgrunnspáttum þar sem svör þeirra sem voru ósammála reyndust of fá. Í könnuninni 2017 reyndist marktækur munur vera á svörum eftir öllum bakgrunnsbreytum nema menntun (sjá töflu 30 í viðauka 2). Íbúar á Suðurlandi og Norðurlandi, þeir sem störfuðu við ferðaþjónustu og þeir sem gátu hugsað sér

að starfa við ferðapjónustu voru líklegustu hóparnir til að telja ferðamenn efla verslun í heimabyggðinni.

Mynd 5: Ferðamenn efla verslun í minni heimabyggð

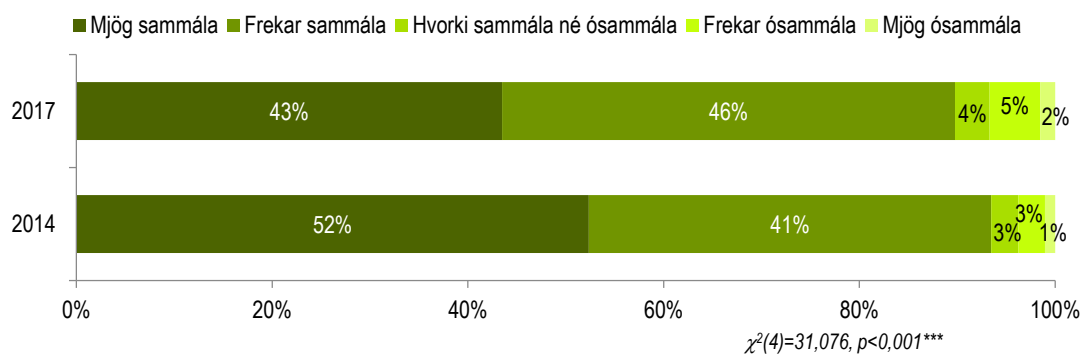
Niðurstöður samanburðar sýna að á milli kannana fjölgaði hlutfallslega þeim landsmönnum sem telja ferðamenn ekki takmarki aðgengi annarra að þjónustu (mynd 6). Um marktæka breytingu er að ræða. Í könnuninni 2014 var marktækur munur á viðhorfum eftir menntun og stöðu á vinnumarkaði. Þeir sem höfðu framhaldsskólamenntun og voru launþegar voru líklegustu hóparnir til að telja ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu. Í könnuninni 2017 voru íbúar á Suðurlandi, ungt fólk (18-29 ára), konur, námsmenn og starfandi við annað og þeir sem ekki gátu hugsað sér starf í ferðapjónustu líklegustu hóparnir til að telja ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu.

Mynd 6: Ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu í minni heimabyggð

3.6. Áhrif ferðamanna á mannlíf

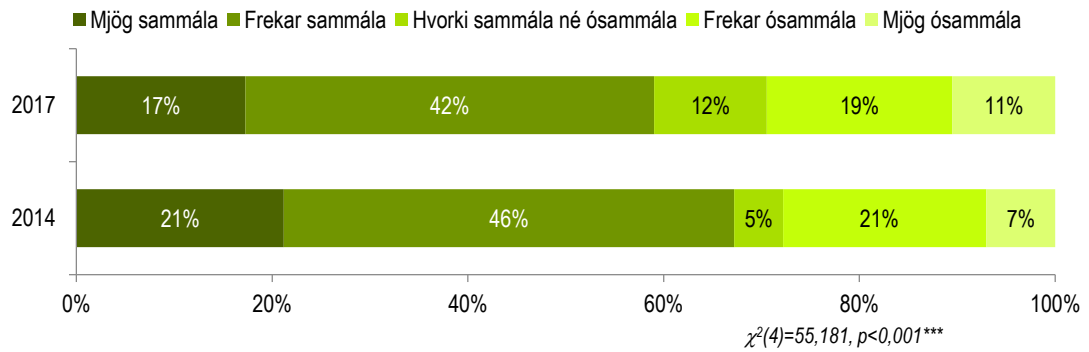
Á mynd 7 má sjá að um níu af hverjum tíu landsmönnum telja ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins. Þrátt fyrir þetta háa hlutfall var lítilsháttar fækkun (4 prósentustig) milli kannana í hópi þeirra sem töldu ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins. Greina má áherslubreytingar í svörum sem reyndust marktækar. Þeim sem eru mjög sammála fullyrðingunni fækkaði hlutfallslega milli kannana og á móti fjölga þeim sem eru frekar sammála, taka ekki afstöðu eða eru ósammála. Í könnuninni 2014 fannst ekki marktækur munur á svörum eftir kyni en aðra breytur uppfylltu ekki forsendur um marktæktarpróf þar sem svör þeirra sem voru ósammála voru of fá. Í könnuninni 2017 voru þeir sem störfuðu við ferðaþjónustu, þeir sem gátu hugsað sér að starfa við ferðaþjónustu og fólk 30 ára og eldra líklegustu hóparnir til að vera sammála fullyrðingunni.

Mynd 7: Ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins

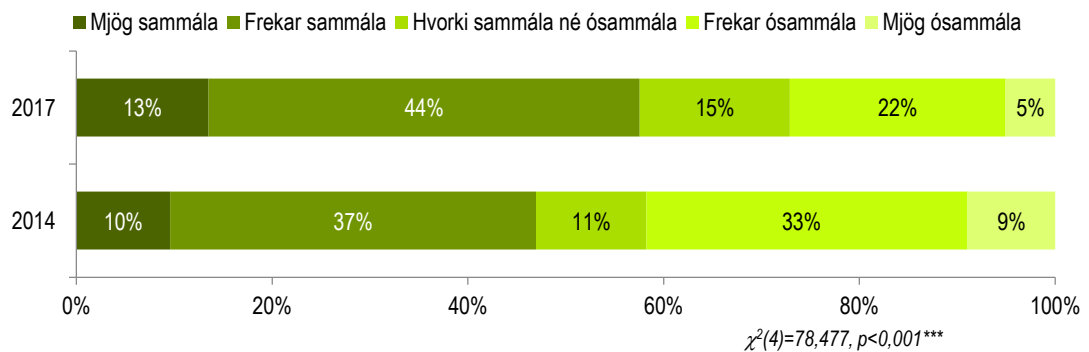
3.7. Áhrif ferðamanna á umhverfi og náttúru

Þorri landsmanna er enn mjög eða frekar sammála því að ferðamenn kenni okkur að meta eigið land (mynd 8). Engu að síður fækkar hlutfallslega í hópi þeirra sem eru sammála og þeim hefur fjölgað sem eru ósammála eða taka ekki afstöðu. Í könnun 2014 voru framhaldsskólamenntaðir líklegastir til að vera mjög eða frekar sammála fullyrðingunni. Enginn marktækur munur var á svörum eftir menntunarstigi í könnuninni 2017 (tafla 66 í viðauka 2) en munur var á svörum eftir aldurshópum, því hvort starfað var við ferðaþjónustu og hvort viðkomandi svarendur gátu hugsað sér að starfa við ferðaþjónustu. Þeir sem störfuðu við ferðaþjónustu eða gátu hugsað sér starf í ferðaþjónustu voru líklegri en aðrir hópar til að telja ferðamenn kenna okkur að meta eigið land en fólk á aldrinum 45-59 ára var líklegasti hópurinn til að vera ósammála fullyrðingunni.

Mynd 8 Ferðamenn kenna okkur að meta eigið land

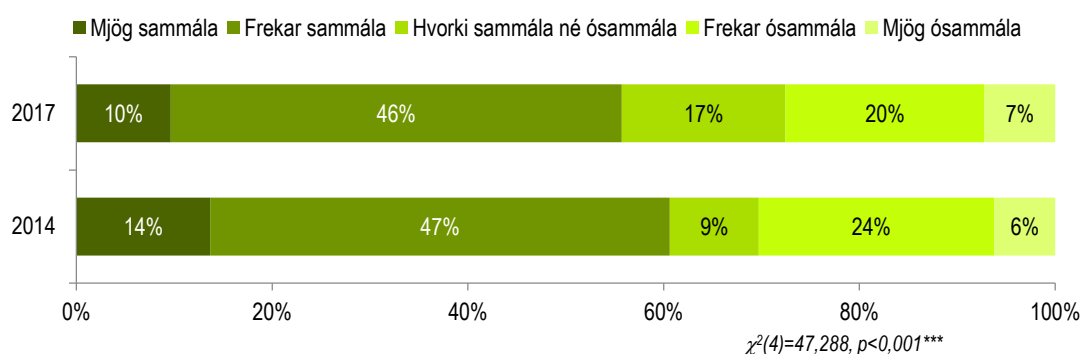
Fleiri landsmenn telja ferðamenn spilla náttúru landsins en áður (mynd 9) eða 57% í stað 47% í könnun 2014. Þessar breytingar reyndust marktækar. Í könnuninni 2014 sást greinilega að skoðanir meðal svarenda voru skiptar. Á meðan tæplega helmingur svarenda var mjög (10%) eða frekar (37%) sammála því að ferðamenn spilli náttúru landsins voru um fjórir af hverjum tíu mjög (9%) eða frekar (33%) ósammála. Marktækur munur var á svörum eftir kyni, aldri, stöðu á vinnumarkaði og starfsstétt. Konur, fólk 60 ára og eldra, iðnaðarmenntir, tæknar og sérmenntaðir ásamt skrifstofu- sölu- og þjónustufólki og þeir sem voru ekki á vinnumarkaði³ voru líklegustu hóparnir til að telja ferðamenn spilla náttúru landsins. Í könnuninni 2017 var afstaða landsmanna með því að ferðamenn spilli náttúru landsins mun skýrari. Stuðningur við fullyrðinguna jókst um 10 prósentustig milli kannana. Konur, fólk á aldrinum 18-29 ára og þeir sem hvorki störfuðu við ferðaþjónustu né gátu hugsað sér starf í ferðaþjónustu voru marktækt líklegri en aðrir hópar til að telja ferðamenn spilla náttúru landsins.

Mynd 9: Ferðamenn spilla náttúru landsins

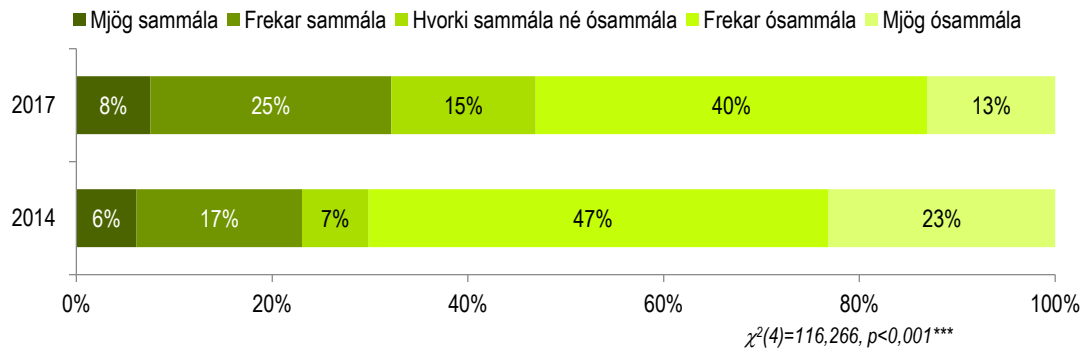
³ Ein af bakgrunnsbreytunum í könnun 2014 var staða þátttakenda á vinnumarkaði; launþegar, sjálfstætt starfandi/atvinnurekendur, námsmenn og aðrir utan vinnumarkaðar. Þeir sem töldust utan vinnumarkaðar voru sameinaðir í bakgrunnsgreiningum. Um var að ræða eftirlaunaþega, öryrkja, atvinnuleitendur, einstaklinga í foreldraorlofi, heimavinnandi og annað ótilgreint.

Flestir landsmenn eru enn þeirrar skoðunar að ferðamenn stuðli að bættu aðgengi að náttúru landsins (mynd 10). Þó Árið 2014 voru 61% sammála fullyrðingunni en 2017 voru 56% sammála. Mestu breytingarnar milli kannana fólust í fjölgun í hópi þeirra sem ekki tóku afstöðu, úr 9% árið 2014 í 17% árið 2017. Í könnuninni 2014 var marktækur munur á svörum eftir kyni og starfsstétt. Karlar og iðnaðarmenn, tæknar og sérmenntaðir voru líklegustu hóparnir til að telja ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins. Í könnuninni 2017 voru karlar einnig marktækt líklegri en konur til að vera sammála fullyrðingunni. Auk þess voru íbúar á Vesturlandi, þeir sem störfuðu í ferðaþjónustu og þeir sem gátu hugsað sér starf í ferðaþjónustu líklegri en aðrir hópar til að telja ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins (sá töflu 70 í viðauka 2)

Mynd 10: Ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins

Fleiri landsmenn telja nú en áður ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins (mynd 11). Árið 2017 taldi einn af hverjum þremur landsmönnum ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins. Árið 2014 voru rétt um einn af hverjum fjórum þeirrar skoðunar og reyndust breytingarnar milli kannanna marktækar. Árið 2014 var marktækur munur á sjónarmiðum svarenda eftir aldri, búsetu, menntun og starfsstétt. Fólk 60 ára og eldra, íbúar á höfuðborgarsvæðinu, háskólamenntaðir, stjórnendur og sérfræðingar og iðnaðarmenn, tæknar og sérmenntaðir voru líklegri en aðrir hópar til að telja ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins. Í könnuninni 2017 voru konur, fólk á aldrinum 18-44 ára, höfuðborgarbúar og þeir sem ekki störfuðu í ferðaþjónustu marktækt líklegri en aðrir hópar til að telja ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins. Eldri svarendur (60 ára og eldri) og þeir sem höfðu haft lengsta búsetu á svæði voru líklegastir til að vera sammála því að ferðamenn spilli ekki upplifun af náttúru landsins (sjá töflu 72 í viðauka 2).

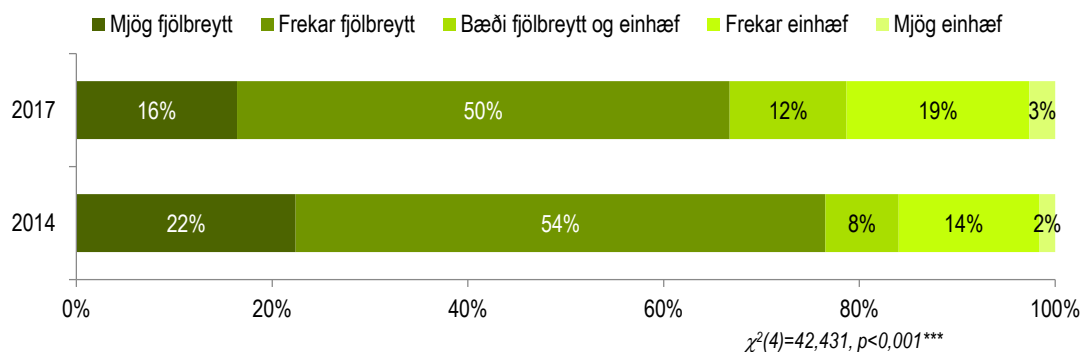

Mynd 11: Ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins

3.8. Störf í ferðapjónustu

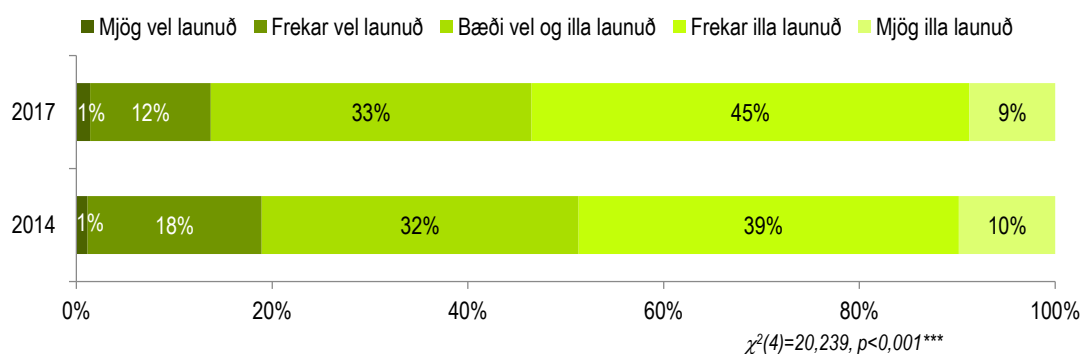
Tvær spurningar snéru að viðhorfum landsmanna til starfa í ferðapjónustu, önnur um fjölbreytni starfa og hin um laun í ferðapjónustu.

Landsmönnum sem telja ferðapjónustu skapa fjölbreytt störf fækkar hlutfallslega milli kannana (mynd 12). Árið 2014 töldu þrjú af hverjum fjórum landsmönnum að ferðapjónusta skapaði að jafnaði fjölbreytt störf en árið 2017 voru tveir af hverjum þremur þeirrar skoðunar. Á móti fjölgaði hlutfallslega annars vegar í hópi þeirra sem töldu störf í ferðapjónustu frekar einhæf (úr 14% í 19%) og hins vegar í hópi þeirra sem töldu störfin bæði fjölbreytt og einhæf. Um marktækar breytingar er að ræða. Í könnuninni 2014 var hægt að greina marktækan mun eftir aldri og stöðu á vinnumarkaði þar sem ungt fólk (18-29 ára) og námsmenn voru líklegustu hóparnir til að telja störfin fjölbreytt. Í könnuninni 2017 voru svarendur á aldrinum 30-44 ára, þeir sem störfuðu í ferðapjónustu og þeir sem gátu hugsað sér starf í ferðapjónustu líklegustu hóparnir til að telja ferðapjónustu að jafnaði skapa fjölbreytt störf.

Mynd 12: Telur þú að ferðapjónusta skapi að jafnaði fjölbreytt eða einhæf störf?

Seinni spurningin um störf tengdist hugmyndum landsmanna um laun í ferðapjónustu. Samanburður milli kannana sýnir að hlutfall landsmanna sem telja störf í ferðapjónustu vera frekar illa launuð hefur hækkað (mynd 13). Í könnun 2014 töldu 49% svarenda að störf í ferðapjónustu væru frekar eða mjög illa launuð en árið 2017 var hlutfallið 54%. Á móti fækkaði í hópi þeirra sem töldu störfina frekar vel launuð. Þessar breytingar reyndust marktækar. Um þriðjungur svarenda töldu að bæði vel og illa launuð störf séu í ferðapjónustu en hlutfall þessa hóps helst stöðugt á milli kannana. Í könnuninni 2014 var munur á svörum marktækur eftir menntunarstigi og starfsstétt en grunnskólagegnir og námsmenn voru líklegustu hóparnir til að telja störf í ferðapjónustu vera vel launuð. Í könnuninni 2017 var ungt fólk (18-29 ára), námsmenn, þeir sem störfuðu í ferðapjónustu og þeir sem gátu hugsað sér að starfa í ferðapjónustu líklegustu hóparnir til að telja störf í ferðapjónustu vera frekar vel launuð.

Mynd 13: Telur þú að ferðapjónustan skapi vel eða illa launuð störf?

3.9. Áhrif á lífsgæði landsmanna

Í báðum könnunum voru landsmenn spurðir hvort þeir teldu ferðamenn hafa áhrif á lífsgæði sín. Í könnuninni 2014 var spurningin um lífsgæði í tveimur liðum. Í a-lið var spurt hvort svarendur teldu ferðamenn hafa áhrif á lífsgæði þeirra. Í b-lið voru aðeins þeir sem svöruðu a-lið játandi (þ.e. töldu ferðamenn hafa áhrif á lífsgæði sín) spurðir hvort lífsgæðin hefðu batnað eða versnað. Þeir sem svöruðu a-lið fengu ekki b-liðinn. Í undirbúningi könnunarinnar 2017, sem greint var frá í kaflanum um gögn og aðferðir, mælti rýnihópurinn með því að spurningin yrði einfölduð með því að sameina spurningaliðina tvo í eina spurningu með þremur svarmöguleikum; *lífsgæði batna*, *lífsgæði versna* og *lífsgæði hvorki batna né versna (engin áhrif á lífsgæði)*. Tilgangur einföldunarinnar var hugsaður til framtíðar en á sama tíma flækir hún töluvert samanburð milli þessara tveggja kannana sem hér um ræðir. Af þessum sökum er samanburðurinn ekki settur fram á myndrænan hátt eins og gert er í spurningunum hér að framan.

Til að finna sambærileg hlutföll úr báðum könnunum var gengið út frá því að þeir sem höfðu valið svarmöguleikann *lífsgæði hvorki batna né versna* í könnuninni 2017 væru sömu skoðunar og þeir sem svöruðu í fyrri hluta spurningarinnar árið 2014, þ.e. að ferðamenn hefðu engin áhrif á lífsgæði. Eftir standa svör þeirra sem sögðu að lífsgæðin hefðu batnað og þeirra sem sögðu lífsgæðin hafa versnað. Í könnuninni 2014 svöruðu 800 af 1.114 manns nei við a-lið spurningarinnar og fengu því ekki b-liðinn. Árið 2014 sögðu 91% landsmanna að lífsgæði hefðu batnað og 9% sögðu að lífsgæðin hefðu versnað. Árið 2017 sögðu 90% að lífsgæðin hefðu batnað en 10% sögðu að lífsgæðin hefðu versnað. Því virðast litlar breytingar hafa átt sér stað milli kannana.

Í könnuninni 2014 voru karlar líklegastir til að finna fyrir batnandi lífsgæðum en íbúar á höfuðborgarsvæði voru líklegastir til að finna fyrir verri lífsgæðum. Í könnuninni 2017 voru karlar, sjálfstætt starfandi/atvinnurekendur og þeir sem störfuðu í ferðaþjónustu líklegustu hóparnir til að finna fyrir batnandi lífsgæðum. Ungt fólk á aldrinum 18-29 ára og íbúar á Suðurlandi voru líklegastir til að telja að lífsgæðin hafi versnað og þeir sem ekki gátu hugsað sér starf í ferðaþjónustu voru líklegastir til að telja að ferðamenn hefðu engin áhrif á lífsgæðin.

4. NIÐURSTÖÐUR: ÞÁTTA- OG AÐHVARFSGREINING

Einn liður í greiningu gagna er þátta- og aðhvarfsgreining sem gerð var á svörum úr könnuninni 2017. Í þáttagreiningu er kannað hvaða þættir í könnuninni tengjast saman innbyrðis með því að draga fram þá þætti sem skýra mest af dreifingu allra breytanna. Þáttagreiningin gerir umfang gagnasafnsins viðráðanlegra og einfaldar það til frekari greiningar. Á grunni þáttagreiningarinnar var gerð línuleg aðhvarfsgreining til að skoða samband margra breyta á viðhorf landsmanna. Í þessum kafla eru niðurstöðum greininganna gerð skil.

4.1. Niðurstöður þáttagreiningar

Í könnuninni voru settar fram nokkrar spurningar í formi fullyrðinga sem svarendur voru beðnir um að taka afstöðu til. Fullyrðingar sem mældu viðhorf svarenda til ferðamanna voru þáttagreindar. Dregnir voru út þrjú þættir sem höfðu eigið gildi yfir einum en þessir þættir skýrðu samtals 46% af dreifingu svara. Beitt var hornréttum snúningi sem gerir ekki ráð fyrir fylgni milli þátta. Í fyrsta þáttinn söfnuðust (hlóðust) spurningar um afstöðu svarenda til þess hvort ferðamenn hefðu góð eða slæm áhrif á náttúru og umhverfi. Í annan þáttinn söfnuðust (hlóðust) spurningar um afstöðu svarenda til þess hvort ferðamenn hafi góð eða slæm áhrif á atvinnu og efnahag. Í þriðja þátt söfnuðust (hlóðust) spurningar sem mæla afstöðu svarenda til þess hvort ferðamenn hafi góð eða slæm áhrif á mannlíf og samfélag. Tafla 2 sýnir hvaða fullyrðingar úr könnuninni söfnuðust í þættina þrjá og þáttahleðslur þeirra (þ.e. fylgni hverrar fullyrðingar við þáttinn, e. *factor loadings*).

Tafla 2: Þættir og þáttahleðslur

	Þættir		
	1. þáttur Náttúra og umhverfi	2. þáttur Atvinnulíf og efnahagur	3. þáttur Mannlíf og samfélag
Fáir aðilar njóta efnahagslegs ávinnings af ferðapjónustu í minni heimabyggð		-0,652	
Ég tel að ferðapjónusta verði mikilvæg undirstaða fyrir íslenskt efnahagslíf næstu áratugi		0,425	
Ferðapjónustan eykur fjölbreytni í atvinnulífinu í minni heimabyggð		0,601	
Ferðamenn efla verslun í minni heimabyggð		0,654	
Ferðapjónusta hefur leitt til fjölbreyttari þjónustu í minni heimabyggð sem ég hef nýtt mér		0,654	
Það myndi engu breyta fyrir samfélagið þó ferðamenn myndu hætta að koma hingað			-0,490
Ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu í minni heimabyggð			-0,452
Mín heimabyggð getur ekki tekið við fleiri ferðamönnum miðað við núverandi aðstæður			-0,451
Ferðamenn kenna okkur að meta eigið land			0,413
Ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins			0,656
Ég er stolt(ur) af því að ferðamenn vilji koma og heimsækja mína heimabyggð			0,669
Ferðamenn hafa breytt íslensku samfélagi til hins betra			0,549
Ferðamenn valda meira ónæði í mínu daglega lífi en áður	0,634		
Ferðamenn spilla náttúru landsins	0,637		
Ég reyni að forðast ákveðna staði á landinu þar sem ég veit að marga ferðamenn er að finna	0,659		
Ég er hræddari en áður við að keyra úti á þjóðvegum landsins vegna aukinnar umferðar ferðamanna	0,661		
Ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins	0,669		

Tafla 3 sýnir alfastuðla hvers þáttar. Alfastuðullinn segir til um innri áreiðanleika þáttarins, þ.e. hvert samræmi er á milli svara þátttakenda við einstökum fullyrðingum í hverjum þætti.

Tafla 3: Alfastuðlar þáttanna

Þáttur	Alfastuðull
Áhrif ferðamanna á náttúru og umhverfi	0,72
Áhrif ferðamanna á atvinnulíf og efnahag	0,68
Áhrif ferðamanna á mannlíf og samfélag	0,70

Í þeim tilvikum þar sem fullyrðingar voru neikvætt orðaðar og höfðu þ.a.l. neikvæð tengsl við þáttinn (þ.e. þáttahleðslur í mínus) var svarmöguleikum snúið þannig að allar fullyrðingar snéru í sömu átt. Í kjölfarið voru útbúnir þrír mælikvarðar á grundvelli þáttanna. Þetta var gert með því að leggja saman fullyrðingarnar sem heyrðu undir hvern þátt og deila með fjölda fullyrðinga. Þannig fengust þrír meðaltalskvarðar sem spönnuðu frá 1 til 5, þar sem gildið 1 táknaði þá sem voru mjög ósammála því að ferðamenn hefðu jákvæð áhrif á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag en gildið 5 táknaði að þá sem voru mjög sammála jákvæðum áhrifum ferðamanna á fyrrnefnda þætti. Tafla 4 birtir lýsandi tölfræði yfir þættina þrjá.

Tafla 4: Lýsandi tölfræði yfir þættina

Þáttur	Meðaltal	Staðalfrávik	Lægsta gildi	Hæsta gildi	Fjöldi
Áhrif ferðamanna á náttúru og umhverfi	3,07	0,89	1	5	2287
Áhrif ferðamanna á atvinnulíf og efnahag	3,69	0,73	1	5	2052
Áhrif ferðamanna á mannlíf og samfélag	3,87	0,64	1	5	2265

Tafla 4 sýnir að allir þrír þættirnir sem fundust í gögnunum höfðu jákvæða svörun hjá landsmönnum og að enginn þáttur skar sig frá sem áberandi neikvæður. Jákvæðasta svörunin hjá landsmönnum er í tengslum við mannlíf og samfélag (meðaltal 3,87). Með öðrum orðum þá kunnu landsmenn best að meta áhrif ferðamanna á mannlíf og samfélag.

4.2. Niðurstöður aðhvarfsgreiningar

Gerð var línuleg aðhvarfsgreining (ordinary least squares regression) til að meta tengsl milli ýmissa bakgrunnspátta og viðhorfa til ferðamanna þegar öðrum breytum var haldið stöðugum. Þannig var m.a. hægt að kanna hvaða tengsl væru milli kyns og mats fólks á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi þegar tekið var tillit til búsetu, aldurs, menntunar, stöðu á vinnumarkaði og þess hvort svarandi byggi á heimili sem hefði tekjur af ferðamönnum. Tafla

5 sýnir niðurstöður línulegrar aðhvarfsgreiningar fyrir tengsl bakgrunnspáttanna við mat fólks á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag. Þar sést að þegar búið var að taka tillit til kyns, aldurs, menntunar og stöðu á vinnumarkaði þá var fólk sem búsett var á Norðurlandi að jafnaði með hærra meðaltal en höfuðborgarbúar (sem var viðmiðunarhópurinn í greiningunni) á kvarða yfir áhrif ferðamanna á náttúru og umhverfi og á kvarða yfir áhrif ferðamanna á atvinnulíf og efnahag. Þetta þýðir að fólk af Norðurlandi taldi ferðamenn hafa jákvæðari áhrif á náttúru og umhverfi og atvinnulíf og efnahag en höfuðborgarbúar. Sunnlendingar töldu ferðamenn hafa jákvæðari áhrif á atvinnulíf og efnahag en höfuðborgarbúar. Þá voru Vestfirðingar frekar þeirra skoðunar en höfuðborgarbúar að ferðamenn hafi jákvæð áhrif á náttúru og umhverfi. Í töflu 5 kemur einnig fram að almennt töldu konur ferðamenn hafa verri áhrif á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag en karlar. Jákvæð tengsl reyndust vera milli aldurs og mats á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi; því eldra sem fólk var því jákvæðari áhrif taldi það ferðamenn hafa á náttúru og umhverfi. Fólk með grunnskóla- eða framhaldsskólapróf var frekar en háskólamenntaðir þeirrar skoðunar að ferðamenn hefðu neikvæð áhrif á atvinnulíf og efnahag og á mannlíf og samfélag. Þá töldu atvinnurekendur ferðamenn hafa almennt jákvæðari áhrif á atvinnulíf og efnahag en launþegar. Einnig taldi fólk á eftirlaunum ferðamenn hafa jákvæðari áhrif á mannlíf og samfélag en launþegar. Loks hafði það að hafa tekjur af ferðamönnum jákvæð tengsl við alla þættina. Með öðrum orðum þá taldi fólk sem bjó á heimili þar sem einhver heimilismanna hafði tekjur af ferðamönnum ferðamenn hafa jákvæðari áhrif á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag en fólk sem bjó á heimili þar sem engar tekjur voru af ferðamönnum.

Tafla 5: Niðurstöður aðhvarfsgreiningar á mati fólks á áhrifum ferðamanna

Óháðar breytur	Náttúra og umhverfi	Atvinnulíf og efnahagur	Mannlíf og samfélag
Búseta (höfuðborg = 0)			
Austurland	0,02	0,05	0,02
Norðurland	0,15 *	0,14 **	0,07
Suðurland	-0,08	0,14 **	-0,01
Suðurnes	0,11	0,08	0,08
Vestfirðir	0,14 *	-0,10	-0,02
Vesturland	0,06	-0,01	0,05
Kyn (karlar = 0)			
Kona	-0,25 ***	-0,08 **	-0,07 *
Aldur			
	0,01 ***	0,00	0,00
Menntun (háskólapróf = 0)			
Grunnskólapróf	-0,01	-0,12 **	-0,07 *
Próf á framhaldsskólastigi	-0,04	-0,11 **	-0,07 *
Starf (launþegi = 0)			
Sjálfstætt starfandi	-0,06	0,02	-0,02
Atvinnurekandi	0,09	0,19 **	0,09
Á eftirlaunum	0,09	0,01	0,11 *
Aðrir	0,02	-0,04	-0,01
Einhver á heimilinu tekjur af ferðamönnum? (nei = 0)			
Já	0,09 *	0,35 ***	0,22 ***
Leiðrétt R ²	0,05	0,09	0,03

* $p < 0,05$; ** $p < 0,01$; *** $p < 0,001$

Einnig var kannað hvaða tengsl væru milli þáttanna þriggja og niðurstaðna úr völdum spurningum. Valdar voru fimm spurningar sem snéru að því hvort landsmenn yrðu varir við ferðamenn í heimabyggðinni, hvort þeir ættu við þá samskipti og viðhorf þeirra til fjölda ferðamanna. Tafla 6 sýnir að tengsl voru milli þess hve oft svarendur urðu varir við ferðamenn í sinni heimabyggð og viðhorfa til þess hvaða áhrif ferðamenn hefðu á náttúru og umhverfi. Þó svo heildaráhrifin væru tölfræðilega marktæk reyndist ekki unnt að greina mun milli einstakra hópa. Sömuleiðis var munur á mati fólks á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi eftir því hvort fólki líkaði vel eða illa að hafa samskipti við ferðamenn í sinni heimabyggð. Fólki sem líkaði frekar eða mjög vel að eiga samskipti við ferðamenn taldi ferðamenn almennt hafa jákvæðari áhrif á náttúru og umhverfi en fólki sem líkaði frekar eða mjög illa að eiga samskipti við ferðamenn. Þá kom í ljós að eftir því sem fólk taldi minna vera um ferðamenn í sinni heimabyggð á sumrin og veturna, þeim mun jákvæðari voru viðhorf þess til áhrifa ferðamanna á náttúru og umhverfi.

Tafla 6: Tengsl milli mats á fjölda ferðamanna og mats á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi

	Náttúra og umhverfi	
	Meðalt.	st.frv.
Hversu oft verður þú var/vör við ferðamenn þinni í heimabyggð? *		
Nánast daglega	3,12	0,87
1-3 sinnum í viku	3,23	0,79
1-3 sinnum í mánuði	3,30	0,76
Sjaldnar en einu sinni í mánuði	3,18	0,86
Hversu oft átt þú samskipti við ferðamenn á sumrin?		
Nánast daglega	3,14	0,91
1-3 sinnum í viku	3,09	0,87
1-3 sinnum í mánuði	3,14	0,85
Sjaldnar en einu sinni í mánuði	3,19	0,81
Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðam. í þinni heimabyggð? ***		
Mjög vel	3,50	0,76
Frekar vel	3,01	0,79
Hvorki vel né illa	2,49	0,80
Frekar illa	1,93	0,69
Mjög illa	1,80	0,82
Hvað finnst þér um fjölda erl. ferðam. í þinni heimabyggð á sumrin? ***		
Allt of mikill	2,02	0,74
Heldur of mikill	2,59	0,70
Hæfilegur	3,33	0,74
Heldur of lítill	3,69	0,61
Allt of lítill	3,79	0,76
Hvað finnst þér um fjölda erl. ferðam. í þinni heimabyggð á veturna? ***		
Allt of mikill	1,91	0,80
Heldur of mikill	2,39	0,78
Hæfilegur	3,01	0,83
Heldur of lítill	3,35	0,77
Allt of lítill	3,59	0,69

Tengsl voru milli þess hve oft fólk varð vart við ferðamenn í sinni heimabyggð og viðhorfa til þess hvaða áhrif ferðamenn hefðu á atvinnulíf og efnahag (tafla 7). Fólk sem varð vart við ferðamenn í sinni heimabyggð a.m.k. einu sinni í viku taldi ferðamenn almennt hafa jákvæðari áhrif á atvinnulíf og efnahag en fólk sem varð sjaldnar vart við ferðamenn í sinni heimabyggð. Sömuleiðis var munur á mati fólks á áhrifum ferðamanna á atvinnulíf og efnahag eftir því hve oft fólk átti í samskiptum við ferðamenn á sumrin. Fólk sem átti nánast daglega í samskiptum við erlenda ferðamenn var jákvæðast í garð áhrifa ferðamanna á atvinnulíf og efnahag og fólk sem átti sjaldnar en einu sinni í mánuði samskipti við ferðamenn var hvað neikvæðast. Með öðrum orðum því minni sem samskiptin við ferðamennina eru því neikvæðari eru viðhorf

heimamanna. Þá var almennt jákvæðari afstaða í garð áhrifa ferðamanna á atvinnulíf og efnahag meðal þeirra sem líkaði frekar eða mjög vel að eiga samskipti við ferðamenn en þeirra sem líkaði frekar eða mjög illa að eiga samskipti við ferðamenn. Einnig kom í ljós að fólk sem taldi allt of mikið um erlenda ferðamenn í sinni heimabyggð á sumrin og veturna var neikvæðara í afstöðu sinni til áhrifa ferðamanna á atvinnulíf og efnahag en fólk sem taldi fjöldann vera heldur of mikinn, hæfilegan, heldur of lítinn og allt of lítinn.

Tafla 7: Tengsl milli mats á fjölda ferðamanna og mats á áhrifum ferðamanna á atvinnulíf og efnahag

	Atvinnulíf og efnahagur	
	Meðalt.	st.frv.
Hversu oft verður þú var/vör við ferðamenn þinni í heimabyggð? ***		
Nánast daglega	3,84	0,66
1-3 sinnum í viku	3,59	0,64
1-3 sinnum í mánuði	3,49	0,67
Sjaldnar en einu sinni í mánuði	3,32	0,62
Hversu oft átt þú samskipti við ferðamenn á sumrin? ***		
Nánast daglega	4,01	0,70
1-3 sinnum í viku	3,84	0,65
1-3 sinnum í mánuði	3,77	0,59
Sjaldnar en einu sinni í mánuði	3,52	0,67
Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðam. í þinni heimabyggð? ***		
Mjög vel	4,02	0,61
Frekar vel	3,72	0,63
Hvorki vel né illa	3,41	0,64
Frekar illa	3,10	0,84
Mjög illa	2,71	0,93
Hvað finnst þér um fjölda erl. ferðam. í þinni heimabyggð á sumrin? ***		
Allt of mikill	3,27	0,83
Heldur of mikill	3,68	0,59
Hæfilegur	3,85	0,64
Heldur of lítill	3,90	0,64
Allt of lítill	3,81	0,65
Hvað finnst þér um fjölda erl. ferðam. í þinni heimabyggð á veturna? ***		
Allt of mikill	2,94	0,98
Heldur of mikill	3,60	0,73
Hæfilegur	3,77	0,65
Heldur of lítill	3,87	0,60
Allt of lítill	3,84	0,69

Munur var á mati fólks á áhrifum ferðamanna á mannlíf og samfélag eftir því hve oft fólk átti í samskiptum við ferðamenn á sumrin (mynd 8). Fólk sem átti nánast daglega í samskiptum við erlenda ferðamenn var jákvæðast í garð áhrifa ferðamanna á mannlíf og samfélag. Þá var

almennt jákvæðari afstaða í garð áhrifa ferðamanna á mannlíf og samfélag meðal þeirra sem líkaði frekar eða mjög vel að eiga samskipti við ferðamenn en þeirra sem líkaði frekar eða mjög illa að eiga samskipti við þá. Einnig kom í ljós að eftir því sem fólk taldi minna vera um ferðamenn í sinni heimabyggð á sumrin og veturna, þeim mun jákvæðari voru viðhorf þess til áhrifa ferðamanna á mannlíf og samfélag.

Tafla 8: Tengsl milli mats á fjölda ferðamanna og mats á áhrifum ferðamanna á mannlíf og samfélag

	Mannlíf og samfélag	
	Meðalt.	st.frv.
Hversu oft verður þú var/vör við ferðamenn þinni í heimabyggð?		
Nánast daglega	3,85	0,65
1-3 sinnum í viku	3,83	0,61
1-3 sinnum í mánuði	3,81	0,55
Sjaldnar en einu sinni í mánuði	3,73	0,55
Hversu oft átt þú samskipti við ferðamenn á sumrin? ***		
Nánast daglega	3,98	0,64
1-3 sinnum í viku	3,83	0,67
1-3 sinnum í mánuði	3,84	0,60
Sjaldnar en einu sinni í mánuði	3,74	0,64
Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðam. í þinni heimabyggð? ***		
Mjög vel	4,14	0,51
Frekar vel	3,76	0,58
Hvorki vel né illa	3,31	0,58
Frekar illa	2,79	0,83
Mjög illa	2,80	1,11
Hvað finnst þér um fjölda erl. ferðam. í þinni heimabyggð á sumrin? ***		
Allt of mikill	3,08	0,79
Heldur of mikill	3,57	0,58
Hæfilegur	3,95	0,56
Heldur of lítill	4,19	0,47
Allt of lítill	4,21	0,51
Hvað finnst þér um fjölda erl. ferðam. í þinni heimabyggð á veturna? ***		
Allt of mikill	2,84	0,83
Heldur of mikill	3,39	0,61
Hæfilegur	3,77	0,63
Heldur of lítill	3,98	0,54
Allt of lítill	4,12	0,55

Með fjölbreytu aðhvarfsgreiningu fyrir flokkabreytur (e. *multinomial logistic regression*) voru könnuð áhrif ferðamanna á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag með tilliti til þess hvort fólk telji lífsgæði sín batna eða versna með tilkomu ferðamanna (tafla 9). Í töflunni hefur verið stýrt fyrir áhrifum kyns, aldurs og menntunar. Það er gert til að kanna

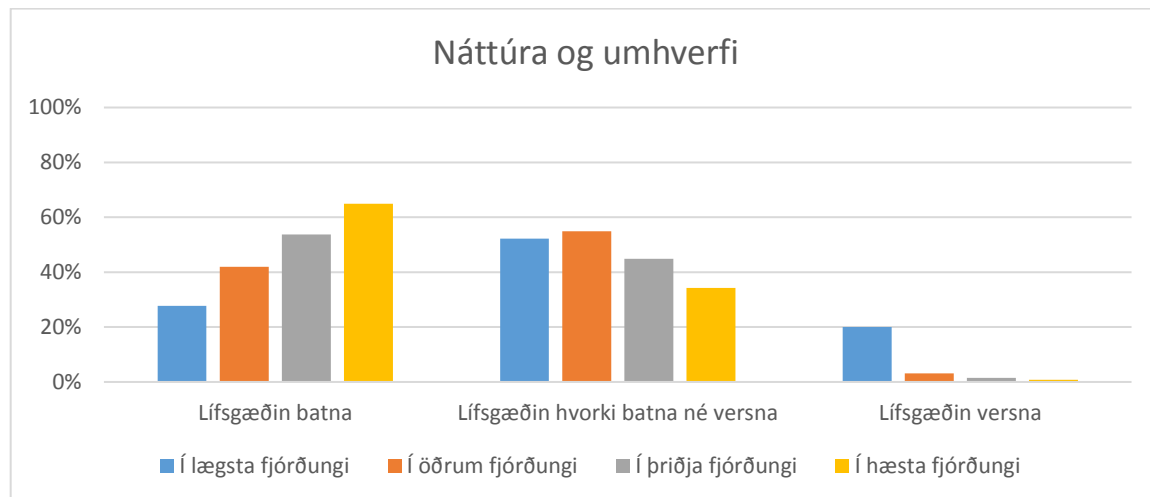
hvort beint samband sé á milli lífsgæða og áhrifa ferðamanna á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag án þess að breyturnar kyn, aldur og menntun hafi áhrif á útkomuna. Hér er fylgibreytan þríkosta flokkabreyta þar sem svarmöguleikarnir eru lífsgæðin batna, lífsgæðin hvorki batna né versna og lífsgæðin versna. Í aðhvarfsgreiningarlíkaninu er viðmiðunarhópurinn fólk sem svaraði því til að lífsgæðin hvorki batna né versna. Fyrsti dálkurinn í töflunni sýnir því áhrif frumbreytanna á það hvort fólk sé líklegra til að telja lífsgæðin batna eða hvorki batna né versna. Á hinn bóginn sýnir þriðji dálkur töflunnar áhrif frumbreytanna á það hvort fólk sé líklegra til að telja lífsgæðin hvorki batna né versna eða versna. Taflan birtir líkindahlutföll (e. *odds ratio*). Ef líkindahlutfallið er minna en 1, þá eru líkindin viðmiðunarhópnum í hag. Á hinn bóginn eru líkindin hinum hópnum í hag ef líkindahlutfallið er hærra en 1. Niðurstöður sýna að því jákvæðari áhrif sem fólk telur ferðamenn hafa á atvinnulíf og efnahag, þeim mun líklegra er að það telji að lífsgæði sín batni. Einnig sýna niðurstöður að eftir því sem fólk telur ferðamenn hafa jákvæðari áhrif á mannlíf og samfélag þeim mun líklegra er það til að telja lífsgæði sín batna. Þá kom í ljós að eftir því sem fólk telur ferðamenn hafa jákvæðari áhrif á náttúru og umhverfi, því ólíklegra er það til að telja lífsgæði sín versna. Að sama skapi er fólk ólíklegra til að telja lífsgæði sín versna eftir því sem það er jákvæðara hvað varðar áhrif ferðamanna á mannlíf og samfélag. Í heild má því segja að það sé jákvætt samband milli mats fólks á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag og mats á áhrifum ferðamanna á eigin lífsgæði, þegar tekið hefur verið tillit til kyns, aldurs og menntunar.

Tafla 9: Niðurstöður aðhvarfsgreiningar fyrir flokkabreytur á hvort fólk telji lífsgæði sín batna eða versna með tilkomu ferðamanna

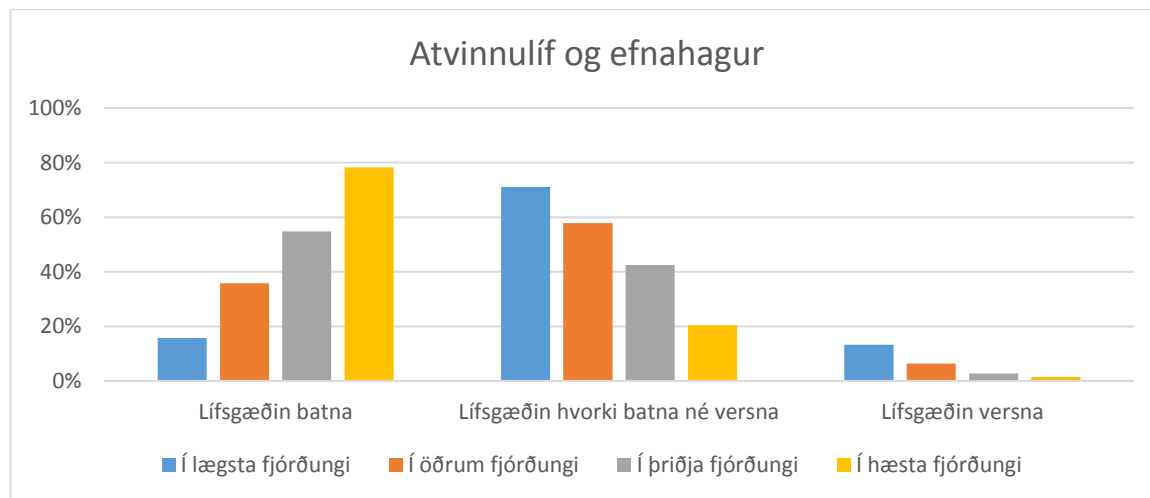
Óháðar breytur	Lífsgæðin batna	Lífsgæðin hvorki batna né versna	Lífsgæðin versna
Náttúra og umhverfi	1,11		0,27 ***
Atvinnulíf og efnahagur	3,36 ***		1,27
Mannlíf og samfélag	3,46 ***		0,31 ***
Kyn (karlar = 0)			
Kona	0,79 *		0,72
Aldur	0,99		0,97 ***
Menntun (háskólapróf = 0)			
Grunnskólapróf	1,19		1,25
Próf á framhaldsskólastigi	1,22		0,81

Myndir 14 – 16 lýsa sambandinu á myndrænan hátt. Þar er búið að skipta mælikvörðum á mati fólks á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag upp í fjórðunga. Þar sést t.d. að eftir því sem fólk tekur hærra gildi á kvarða yfir

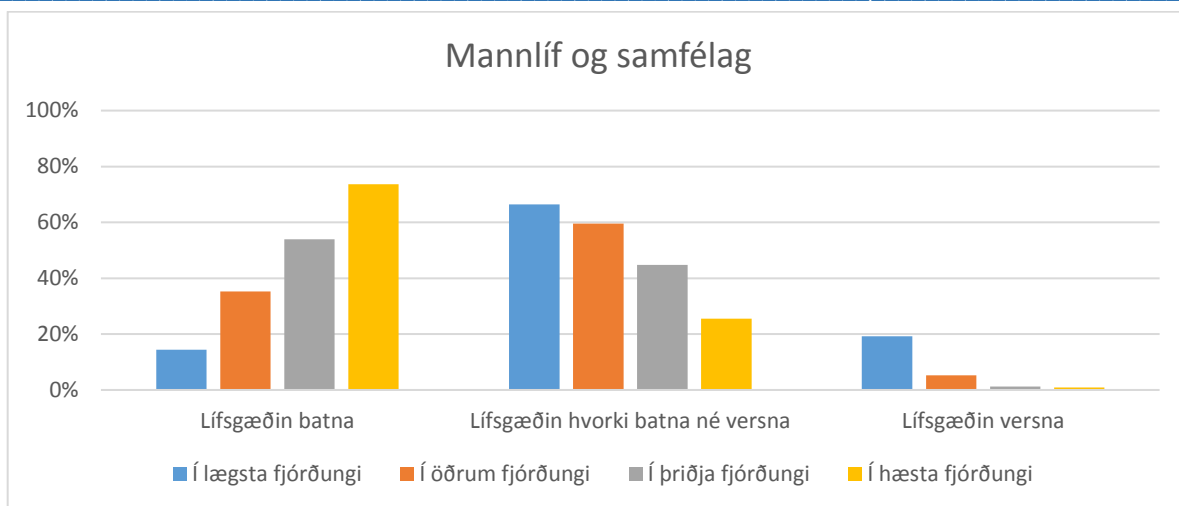
atvinnulíf og efnahag, þeim mun líklegra er það til að telja lífsgæðin batna. Þannig telja nær 80% þeirra sem eru í hæsta fjórðungi kvarðans að lífsgæðin batni með tilkomu ferðamanna en á sama máli eru einungis 15% þeirra sem eru í lægsta fjórðungi kvarðans.

Mynd 14: Tengsl mats á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi og þess hvort fólk telji lífsgæðin batna eða versna með tilkomu ferðamanna

Mynd 15 Tengsl mats á áhrifum ferðamanna á atvinnulíf og efnahag og þess hvort fólk telji lífsgæðin batna eða versna með tilkomu ferðamanna

Mynd 16 Tengsl mats á áhrifum ferðamanna á mannlíf og samfélag og þess hvort fólk telji lífsgæðin batna eða versna með tilkomu ferðamanna

Þátta- og aðhvarfsgreiningarnar sýna að áherslur í viðhorfum landsmanna geta verið mismunandi og að tengsl eru milli viðhorfa landsmanna til ferðamanna og ferðaþjónustu við ýmsa þætti.

5. NIÐURSTÖÐUR: GREINING Á OPNUM SPURNINGUM KÖNNUNAR 2017

Eins og fram kom í kaflanum um gögn og aðferðir voru tvær opnar spurningar í könnuninni 2017. Svarendur fengu þar tækifæri til að færa í orð hvað væri jákvæðast við ferðaþjónustu í þeirra heimabyggð og hvað væri neikvæðast. Markmiðið með spurningunum var að fá fram vísbendingar frá landsmönnum hvaða tilteknu þætti ferðamenskunnar hér á landi heimamenn (landsmenn) upplifa á jákvæðan eða neikvæðan hátt án þess að það væri afmarkað í lokaðri spurningu með fyrirframgefnum svarmöguleikum. Í kaflanum eru niðurstöður greiningar á svörum landsmanna um hvað er neikvæðast við ferðaþjónustu og hvað er jákvæðast. Upphafspunktur greiningarinnar er hugmyndin um áhrif ferðamennsku á lífsgæði heimamanna og að áhrifin geti verið bæði jákvæð, sem geti bætt lífsgæðin, og neikvæð, sem geti skert lífsgæðin (Ko og Stewart, 2002; Lankford og Howard, 1994). Vísbendingar um það hvar jákvæðar og neikvæðar áherslur liggja gætu varpað ljósi á hvers megi vænta ef ferðaþjónustan hefur neikvæð áhrif á líf heimamanna. Tekið skal fram að með greiningunni er eingöngu ætlað ná fram vísbendingum sem gætu varpað ljósi á helstu áherslur. Innsýn og skilningur á viðhorfum heimamanna og hvaða kraftar liggja að baki þeim kalla á annars konar gagnaöflun og rannsóknaraðferðir en hér hefur verið beitt.

Greiningin var tvíþætt. Fyrst var kannað hvað væri mest áberandi í svörum landsmanna. Í fyrstu var útbúið svokallað orðaský (e. *word cloud*) úr svörum hvorrar spurningar. Í orðaskýjunum endurspeglast tíðni svaranna í leturstærðinni (því meiri tíðni því stærra letur). Orðaskýin eru gerð úr svörunum eins og þau komu fyrir í gagnasafninu (svör hvers og eins þátttakanda). Í sumum tilfellum er orðalag svaranna mjög svipað t.d. í eintölu/fleirtölu, með/án greinis eða stigbreytt. Í eftirvinnslu gagna voru innsláttar- og málfarsvillur lagfærðar en ekki var átt við orðalag. Af þeim sökum verður skörun í svörum í orðaskýjunum óhjákvæmileg. Til þess að fá skýrari mynd á innihald svaranna en hægt er að ná fram í orðaskýjum voru svörin flokkuð kerfisbundið eftir efni og inntaki. Í upphafi flokkunar var lauslega horft til rannsóknar Olgu Gjeralds⁴ (2005) en að endingu var ákveðið að láta efni og inntak svara landsmanna ráða för.

⁴ Gjerald (2005) tók viðtöl við íbúa á Norðurhöfða (Nordkapp) í Norður-Noregi og kannaði hvernig þeir upplifðu áhrif af ferðaþjónustu í sinni heimabyggð. Alls fann Gjeralds 10 áhrifaþætti í svörum íbúa. Ólíkt mörgum öðrum rannsóknum fann Gjerald yfirgnæfandi jákvætt viðhorf íbúa á Norðurhöfða og litlar vísbendingar um neikvæðni. Í ljósi þess að í landskönnuninni var bæði spurt um jákvæða og neikvæða hluti var ákveðið að hafa niðurstöður Gjeralds aðeins til hliðsjónar.

Þrjú meginþemu fundust í svörunum og voru svörin flokkuð eftir þeim:

- Efnahagsleg sjónarmið (982 svör, 35% jákvæðra svara)
- Lífsgæði (981 svar, 35% jákvæðra svara)
- Samfélagsleg sjónarmið (854 svör, 30% jákvæðra svara)

Innan hvers þema fundust 3-5 áherslur eða undirflokkar, alls 12 talsins. Í töflu 10 má sjá samantekt á flokkuðum svörum, fjölda þeirra ásamt dæmum um orðalag.

Efnahagsleg sjónarmið

Alls fjölluðu 982 svör um að efnahagsleg áhrif væri það jákvæðasta við ferðapjónustuna sem skapaði tekjur og bætti lífskjörin. Þrenns konar áherslur voru í svörum um efnahagsleg áhrif; störf og atvinnutækifæri, tekjur og lífskjör, efnahagur og hagsæld sem greint er frá hér fyrir neðan út frá svörum landsmanna:

- **Störf og atvinnutækifæri:** 500 svör: Í svörum landsmanna kom fram að ferðapjónustunni fylgdu tækifæri til að efla atvinnulíf í heimabyggðinni og skapaði margvísleg tækifæri til atvinnu fyrir íbúana. Ef horft er til svarafjölda voru störf og atvinnutækifæri stærsti einstaki undirflokkur jákvæðra svara.
- **Tekjur:** 345 svör: Auknum tækifærum til atvinnusköpunar fylgja tækifæri fyrir einstaklinga og fyrirtæki til að afla tekna í ferðapjónustu. Sveitarfélögin fá einnig tekjur af ferðapjónustu s.s. í formi skatttekna.
- **Lífskjör, efnahagur, hagsæld:** 137 svör: Afleiðing tækifæra til atvinnusköpunar og tekjuöflunar eru batnandi lífskjör og efnahagur auk bættra búsetuskilyrða fyrir íbúana.

Lífsgæði

Betri lífsgæði var nánast jafnstórt meginþema og efnahagslegu sjónarmiðin með 981 svar. Með bættem lífsgæðum er átt við að ferðapjónusta bæti daglegt líf eða geri fólki kleift að búa í viðkomandi svæði og styður við þann lífsmáta eða búskaparhætti sem það kys sér. Fjórar áherslur fundust í svörum landsmanna:

- **Afþreying og þjónusta:** 432 svör: Ferðapjónustu fylgir ný eða betrubætt afþreying og þjónusta ásamt betri/aukinni verzlun sem í sumum tilfellum væri erfitt að hafa ef ekki væri fyrir ferðamenn en heimamenn njóti einnig góðs af.
- **Drifkraftur/lífsviðurværi:** 271 svar: Ferðapjónustan er drifkraftur sem heldur hjólum samfélagsins gangandi og það geti leitt til uppgangs/uppbyggingar og nýsköpunar og leiðir til meiri framtakssemi, batnandi lífs og velmegunar íbúa.
- **Ánægja og bjartsýni:** 206 svör: Ferðapjónusta og ferðamenn glæða samfélagið og bæjarfélög lífi. Íbúar eru jákvæðir og bjartsýni eykst.
- **Grunngerð og viðhald:** 72 svör: Ferðapjónustu fylgja umbætur eða uppbygging á grunngerð (e. *infrastructure*), aðstaða batnar sem og viðhald sem heimamenn njóta einnig góðs af og það bæti lífsgæði þeirra.

Samfélagsleg sjónarmið

Svör sem tengdust samfélagslegum sjónarmiðum snéru mest að viðhorfum um áhrif ferðamennsku á samfélagið og sýn landsmanna á eigið samfélag. Ferðamenn voru taldir vera litríkur þáttur í hversdagsleikanum og opna augu íbúanna. Þeir væru uppspretta nýrra hugmynda og innblásturs. Landsmenn komu auga tækifæri til að læra og kynnast nýrri menningu og þekkingu sem endurkastast á samfélag heimamanna og getur leitt til aukins skilnings eða umburðalyndis. Alls tengdust 854 svör samfélagslegum sjónarmiðum sem höfðu fimm áherslur:

- **Mannlíf:** 490 svör: Fjölbreytt(ara), auðgað, litríkt og iðandi mannlíf sem heimamenn bæði njóta góðs af og hafa gaman að. Ef horft er til svarafjölda var mannlíf annar stærsti einstaki undirflokkur jákvæðra svara á eftir störfum og atvinnutækifærum.
- **Fjölbreytileiki:** 222 svör: Hvers kyns fjölbreytileiki sem oft og tíðum er ekki útskýrður frekar en skiptir engu að síður máli í samfélaginu.
- **Meningaraðlögun** (e. *Acculturation*): 70 svör: Snýr að því hvernig heimamenn upplifa nærveru ferðamanna á svæðinu/í samfélaginu og hvort ferðamenn og ferðaþjónusta setji mark sitt á menningu heimamanna sem geti breytt gildum, siðum og venjum heimamanna. Heimamenn fylgjast með ferðamönnum (sjá ný andlit) og (mikilvæg) samskipti milli einstaklinga úr hvorum hópi kunna að eiga sér stað.
- **Samfélagsrýni:** 58 svör: Hugleiðingar landsmanna um eigið samfélag (samfélagsspegill) sem varpa ljósi á hvað skiptir máli í samfélaginu, opna augun fyrir tækifærum heimamanna til að læra og upplifa.
- **Samfélagsgerðin** (e. *Community structure*): 14 svör: Breytingar á samsetningu samfélags heimamanna geta fylgt þróun ferðaþjónustu sem geta haft áhrif á hefðir og venjur innan samfélagsins. Nýtt fólk kemur inn í samfélagið tímabundið (t.d. yfir háönn ferðaþjónustunnar) eða til langframa vegna starfa í ferðaþjónustu. Tengsl geta myndast milli aðfluttra og þeirra sem fyrir eru.

Tafla 10: Jákvæðustu hliðar ferðapjónustunnar - áherslur landsmanna

Flokkur	Undirflokkur	Fjöldi	Dæmi um svör
Efnahagsleg sjónarmið		982	
	Störf og atvinnutækifæri	500	Aukin atvinna Eflir atvinnulífið hérna Fjölbreyttari störf Skapar atvinnu fyrir fólkið sem býr hérna
	Tekjur	345	Peningar Meiri tekjur Allir græða á svæðinu, menn gera það gott
	Lífskjör, efnahagur, hagsæld	137	Bættur efnahagur Innsýting í hagkerfið og gefur tekjur í þeim sveitarfélögum þar sem ferðamennska er Aukinn gjaldeyris til landsins Peningurinn sem þeir [ferðamennirnir] deila inn í samfélagið
Lífsgæði		981	
	Afbreyting og þjónusta	432	Bætt þjónusta Meiri afbreyting í boði Fleiri veitingastaðir Lengri opnunartímar í búðum
	Drifkraftur/lífsviðurværi	271	Eykur verslun og viðskipti Uppbygging í kringum ferðapjónustu Styrkir búsetu Ný tækifæri
	Ánægja og bjartsýni	206	Aukin ánægja heimamanna Lifnar yfir öllu Meira líf í bænum Gaman að sjá að ferðamenn vilja koma hingað
	Grunngerð og viðhald	72	Aðgengi batnar Bætt vegakerfi Hefur hvatt til þess að gera bæinn fallegri, og bærinn lifnar við á sumrin
Samfélagsleg sjónarmið		854	
	Mannlíf	490	Aukið mannlíf Bætt mannlíf Fjölbreytileiki mannlífs
	Fjölbreytileiki	222	Eykur fjölbreytni Fjölbreytileikinn Fjölbreytni yfirhöfuð
	Meningaraðlögun	70	Kynnast nýju fólki og menningarheimum Maður sér fleiri andlit Sjá hvað það [ferðafólk] er lífsglatt og duglegt
	Samfélagsrýni	58	Ný sýn á hlutina, sér hlutina í nýju ljósi Eykur viðsýni Jákvæðara viðhorf til heimabyggðar
	Samfélagsgerðin	14	Eflir samfélagið Fjölbreytni í störfum dregur að fleira fólk

5.2. Hvað er jákvæðast við ferðapjónustuna?

Sýn landsmanna á jákvæðar hliðar ferðapjónustunnar virðist vera nokkuð vel mótuð og í góðum takti við það sem sést hefur í erlendum rannsóknum (sbr. það sem fram kemur í inngangi skýrslunnar). Þetta sést meðal annars í orðaskýinu á mynd 17 þar sem efnahagsleg sjónarmið og bætt lífsgæði skara fram úr. Í orðaskýinu er áberandi mikill fjöldi líkra orða eða orða sem hafa svipaða merkingu. Greiningin hér að ofan sýnir að í augum landsmanna eru

efnahagsleg sjónarmið og bætt lífsgæði jákvæðustu hliðar ferðapjónustunnar. Algengustu áherslurnar eru störf og atvinnutækifæri og mannlíf langalgengustu áherslurnar með samanlagt um 35% af heildarfjölda jákvæðra svara. Þar á eftir kemur bætt aðgengi landsmanna að þjónustu og afþreyingu sem hefur komið til vegna ferðamanna og bætir í sumum tilfellum búsetu og lífsmáta fólks í (heima)byggðum landsins. Auk þess eru margar jákvæðra hliða ferðapjónustunnar í augum landsmanna óhlutstæðar en engu að síður gildishlaðnar. Má þar nefna hugmyndir á borð við fjölbreytileika eða tilfinningar á borð við ánægju, gleði og bjartsýni sem erfitt er að mæla en hafa áhrif á íbúana og bæta daglegt líf þeirra.

Ef svörin eru greind eftir landshlutum kemur í ljós að flest jákvæð svör komu frá Norðurlandi (466) og fæst frá Vestfjörðum (361) (tafla 11). Þá kemur einnig í ljós að í nokkrum landshlutum voru áherslur ólíkar því sem sást á landsvísu. Efnahagsleg sjónarmið voru mest ríkjandi á Reykjanesi og á Suðurlandi en voru síður nefnd á höfuðborgarsvæðinu en öðrum landshlutum. Bæði á Reykjanesi og Suðurlandi vógu þyngst störf og atvinnutækifæri en síður á höfuðborgarsvæðinu. Á Vesturlandi var meiri áhersla á lífsgæðin samanborið við landsmeðaltalið. Skiptir þar mestu drifkrafturinn/lífsviðurværið og afþreying og þjónusta sem ferðapjónustunni fylgir. Á Vesturlandi og á Suðurlandi var minnst áhersla á samfélagsleg sjónarmið. Var það einkum mannlífið sem hafði hlutfallslega minna vægi samanborið við landsmeðaltalið. Á höfuðborgarsvæðinu voru samfélagsleg sjónarmið mest ríkjandi í svörum og munar þar mest um hlutfall svara tengdum mannlífi og fjölbreytileika sem var hærra en á landsvísu.

Tafla 11: Hlutfallsleg skipting jákvæðra svara og áherslur eftir landshlutum

	Ísland	Austurland	Höfuðborg	Norðurland	Reykjanes	Suðurland	Vestfirðir	Vesturland
Efnahagsleg sjónarmið	35%	32%	30%	35%	40%	40%	32%	35%
Störf og atvinnutækifæri	18%	18%	11%	17%	20%	21%	16%	21%
Tekjur	12%	10%	13%	14%	14%	13%	10%	11%
Lífskjör, efnahagur, hagsæld	5%	4%	6%	3%	6%	6%	6%	4%
Lífsgæði	35%	38%	33%	30%	30%	36%	35%	43%
Drifkraftur/lífsviðurværi	10%	11%	6%	7%	9%	11%	10%	13%
Ánægja og bjartsýni	7%	7%	8%	6%	8%	6%	10%	8%
Afþreying og þjónusta	15%	17%	17%	15%	11%	17%	12%	17%
Grunngerð og viðhald	3%	3%	2%	1%	2%	3%	2%	5%
Samfélagsleg sjónarmið	30%	30%	38%	35%	30%	24%	33%	22%
Aðlögun	2%	3%	3%	2%	3%	2%	4%	2%
Samfélagsgerðin	0%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	0%
Mannlíf	17%	19%	20%	21%	16%	12%	19%	15%
Fjölbreytileiki	8%	6%	12%	9%	9%	6%	8%	5%
Samfélagsrýni	2%	1%	3%	3%	2%	2%	2%	2%
Fjöldi svara	2.817	418	405	466	344	433	361	390

Fjögur meginþemu fundust við greiningu og voru svörin flokkuð eftir þeim:

- Efnahagsleg sjónarmið (93 svör, 5% neikvæðra svara)
- Lífsgæði (675 svör, 37% neikvæðra svara)
- Ummerki í umhverfi (592 svör, 33% neikvæðra svara)
- Ágreiningur (454 svör, 25% neikvæðra svara)

Innan hvers þema fundust 2-6 áherslur eða undirflokkar, alls 14 talsins. Í töflu 12 má sjá samantekt á flokkuðum svörum, fjölda þeirra ásamt dæmum um orðalag.

Efnahagsleg sjónarmið

Nokkur dæmi voru um að landsmenn fyndu fyrir neikvæðum áhrifum á eigin efnahag, samfélagsins eða sveitarfélagsins vegna ferðamanna eða ferðaþjónustu. Tvenns konar áherslur fundust:

- **Verð hækkar:** 57 svör: Aukinn kostnaður sem heimamenn finna fyrir eða kostnaður sem þeir telja að falli á þjóðarþjú, sveitarfélag eða samfélagið. Heimamenn finna fyrir því að vörur og þjónusta hækka í verði vegna ferðamanna.
- **Störf og tekjur:** 36 svör: Möguleikar einstaklinga, fyrirtækja og hins opinbera til að fá tekjur af ferðamönnum eru takmarkaðir. Hugmyndir landsmanna um að í ferðaþjónustu væru láglaunastörf og í þeim væru litlar framtíðarhorfur.

Lífsgæði

Lífsgæði voru stærsta meginþemað með 675 svör. Landsmönnum fannst ferðaþjónusta skerða daglegt líf og koma í veg fyrir að fólk nyti þess að búa á viðkomandi svæði og hindraði á einn eða annan hátt þann lífsmáta eða þá búskaparhætti sem fólk hefur kosið sér í heimabyggðinni. Sex áherslur um skert lífsgæði fundust:

- **Grunngerð og viðhald:** 285 svör: Heimamenn telja að grunngerð, viðhald og uppbygging haldi ekki í við aukið álag sem og vaxandi fjölda og umferð ferðamanna og heimamenn líða fyrir. Þeir telja brýna þörf á að bæta aðbúnað eða aðstöðu við ferðamenn sem stendur undir fjöldanum. Í örfáum tilfellum voru dæmi um að aðgengi að vissum svæðum væri of gott fyrir ferðamenn. Í sumum tilfellum er um að ræða eitthvað sem þeir töldu að betur mætti fara og myndi fyrirbyggja önnur vandamál s.s. tengdum háttsemi ferðamanna, óöryggi og ummerki ferðamennsku í umhverfinu.
- **Óöryggi:** 156 svör. Aðstæður sem koma upp sem heimamenn tengja við ferðamenn eða ferðaþjónustu þar sem heimamenn hafa áhyggjur eða finna til óöryggis og aukinnar hættu. Svör í þessum flokki tengdust einkum umferðaröryggi.
- **EKKI pláss fyrir mig!** 118 svör: Aðstæður sem koma upp þar sem heimamenn finna ekki að þeir komist að í sínu daglega umhverfi. Aðgengi að þjónustu og afþreyingu er erfiðara og bið verður lengri en þeir hafa áður vanist. Heimamenn finna til þess að ferðaþjónustan hafi yfirhöndina í daglega lífinu; uppgangur og hraði í ferðaþjónustu hamlar styrkingu samfélagsgerðar og viðhaldi menningar og tungumáli heimamanna. Dæmi eru um skort á húsnæði fyrir heimamenn, hærra leiguverð og að íbúðir séu leigðar ferðamönnum í stað heimamanna.

- **Rask:** 58 svör: Aðstæður sem koma upp þar sem heimamenn finna fyrir truflun eða ónæði vegna ferðaþjónustu eða ferðamanna og fá sín ekki notið í friðhelgi einkalífs, heimilis og fjölskyldu.
- **Afþreying, verslun og þjónusta:** 31 svar: Einhæfara úrval afþreyingar, verslunar og þjónustu sem taki meira mið af þörfum ferðamanna en heimamanna. Vöruburrð getur fylgt aukinni verslun við ferðamenn sem heimamenn líða fyrir.
- **Óánægja:** 27 svör: Óánægja meðal heimamanna og neikvætt umtal heimamanna í garð ferðamanna og ferðaþjónustu. Í örfáum tilfellum er neikvæð umræða það neikvæðasta við ferðaþjónustuna.

Ummerki í umhverfi

Ummerki eftir ferðamennsku eða ferðamenn verða greinilegri í umhverfinu eftir því sem fjöldinn og umferðin verður meiri. Ummerkin verða uppspretta gremju, vanþóknunar eða aukinnar spennu meðal heimamanna. Tvenns konar áherslur tengdust ummerkjum í umhverfi:

- **Umhverfisspjöll:** 331 svar: Sýnileg vegsummerki eftir umgengni ferðamanna eða umferð í og við umhverfi heimanna og í náttúru. Mengun, jarðrask og úrgangur sem ekki á heima á víðavangi og hefur neikvæð áhrif á velferð heimamanna.
- **Fjöldi og umferð:** 261 svar: Fjöldi ferðamanna og umferð þeirra í umhverfinu umfram það sem venjulegt er eða þægilegt. Dreifing fjöldans getur verið ójöfn í umhverfinu og í tíma. Í örfáum tilfellum eru gerðar athugasemdir um að ferðamenn séu of fáir eða að þá vanti.

Ágreiningur

Ósamkomulag eða óeining sem heimamenn koma auga á hjá ferðamönnum eða í ferðaþjónustu og kunna að líða fyrir. Í sumum tilfellum eru það eitthvað sem heimamönnum finnst að hægt væri að gera betur en getur skapað sundrung og leitt til óánægju. Fjórar megináherslur fundust:

- **Háttsemi ferðamanna:** 168 svör: Framkoma og hegðun ferðamanna sem ekki fara eftir settum reglum eða viðteknum venjum og er heimamönnum til ama.
- **Núningur við ferðaþjónustu:** 112 svör: Heimamenn telja að ferðaþjónustuaðilar þurfi að vanda betur til verka í sinni starfsemi gagnvart heimamönnum, ferðamönnum og þeim sem starfa í greininni.
- **Skipulag vantar!** 104 svör: Heimamenn telja að fyrirtæki, sveitarfélög og ríki þurfi að skipuleggja og undirbúa betur komu ferðamanna og stýra umferð og upplýsingagjöf. Ekki takist að bregðast við fjöldanum og að íbúar, atvinnugrein og hið opinbera séu ekki tilbúin.
- **Ferðaþjónustu vantar:** 70 svör: Heimamenn telja að afþreyingu eða þjónustu vanti fyrir ferðamenn á svæðinu.

Tafla 12: Neikvæðustu hliðar ferðaþjónustunnar - áherslur landsmanna

Flokkur	Undirflokkur	Fjöldi	Dæmi um svör
Efnahagsleg sjónarmið		93	
	Verð hækkar	57	<i>Þýðir bara að matur, gisting, upplifun er dýrara fyrir Íslendinga Hækkandi verðlag</i>
	Störf og tekjur	36	<i>Skapar illa launuð störf Ferðafólk sem kemur í bæinn og kaupir ekki þjónustu þar</i>
Lífsgæði		675	
	Grunngerð og viðhald	285	<i>Aðstöðuleysi fyrir ferðamenn Skortur á salernisaðstöðu Vegirnir ráða ekki við umferð Einbreiðar brýr í sveitarfélaginu</i>
	Óöryggi	156	<i>Margir [ferðamenn] ekki ökuhæfir, hættulegir í umferðinni Erlendir ferðamenn valda meir hættu í umferðinni Ferðamenn stoppa hvar sem er á veginum og það skapast hætta</i>
	Ekki pláss fyrir mig!	118	<i>Lengri raðir í verslunum Húsnæðisleysi, heimamenn fá ekki húsnæði Truflar mann í verslunum, mikill fjöldi þar inni Á sumrin getur verið erfitt að komast að vegna þess að allt er bókað</i>
	Rask	58	<i>Þvælast inn á svæðum þar sem þeir eiga ekki vera Aukið áreiti Minni friður en maður er vanur</i>
	Afþreying, verslun og þjónusta	31	<i>Svakalegt hvað allt einhæfist Selst allt í búðinni strax</i>
	Óánægja og neikvætt umtal	27	<i>Allt sem ég elskaði að gera er ferðaþjónustan búin að skemma Umræðan um umgengni ferðamannsins Allir ferðamenn dæmdir fyrir einn</i>
Ummerki í umhverfi		592	
	Umhverfisspjöll	331	<i>Þegar illa er farið með landið Átroðningurinn og sóðaskapurinn Rusl með þeim, klósettpappír út um allt Mengun af skemmtiferðaskipum</i>
	Fjöldi og umferð	261	<i>Allt of margir ferðamenn Of margir ferðamenn á álagstímum Of mikil umferð vegna ferðamanna Samanþjappaður fjöldi</i>
Ágreiningur		454	
	Háttsemi ferðamanna	168	<i>Fólk sofandi og gerandi þarfir sínar í vegkanti Fólk virðir ekki merkingar, til dæmis með salernismál Átroðningur, ferðamenn ekki að fylgja reglum varðandi umgengni Taka ekki tillit til heimamanna</i>
	Núningur við ferðaþjónustu	112	<i>Bílaleigur leigja bíla út fyrir fólk sem kann ekki að keyra Fókl hugsar of mikið um að græða peninga Þegar ferðaþjónusta er að selja ferðir á annarra manna lönd</i>
	Skipulag vantar	104	<i>Hversu seint gengur að gera okkur tilbúin til að taka við ferðamönnum Airbnb flæðir um allt, stjórnlaust og eftirlitsslaust Ráðum ekki við þennan fjölda ferðamanna</i>
	Ferðaþjónustu vantar	70	<i>Er lítið fyrir þá [ferðamenn] að gera og skoða í heimabyggð Vantar afþreyingu</i>

5.4. Hvað er neikvæðast við ferðapjónustu?

Sóðaskapur, umferðin, umgengni, umgengni ferðamanna og átroðningur voru þau fimm atriði sem sköruðu fram úr í orðaskýinu á mynd 18. Öll þessi orð eiga það sameiginlegt að vera ummerki um ferðamennsku í umhverfinu. Greiningin hér að ofan sýnir að í augum landsmanna eru skerðing á lífsgæðum og ummerki í umhverfi neikvæðustu hliðar ferðapjónustunnar. Algengustu áherslurnar eru umhverfisspjöll, grunngerð/viðhald og fjöldi og umferð ferðamanna. Eitt af hverjum þremur svörum snérist um þessar áherslur.

Svo virðist sem hugmyndir heimamanna um neikvæð áhrif ferðamanna og ferðapjónustu séu ekki eins fastmótaðar og hugmyndirnar um jákvæðu áhrifin og engin ein hugmynd hefur náð flugi. Í fyrsta lagi var fjöldi neikvæðra svara umtalsvert minni en fjöldi jákvæðra svara. Í öðru lagi var dreifing í neikvæðum svörum töluvert meiri og orðalag svaranna fjölbreytt, sem sést best á því að 86% svara kom aðeins einu sinni eða tvisvar sinnum fyrir. Í þriðja lagi fundust fjölbreyttari (og fleiri mismunandi) áherslur í svörunum og afar fáar sköruðu fram úr. Þetta síðastnefnda sést best í dálkinum um Ísland í töflu 13 hér fyrir neðan. Hlutfallsleg dreifing þeirra 14 áherslna sem voru greindar er mikil; það lægsta í flokkinum störf og tekjur (2%) og það hæsta í flokkinum umhverfisspjöll (18%).

Ef horft er á neikvæðu hliðarnar eftir landshlutum kemur í ljós að flest svör komu af höfuðborgarsvæðinu (307) og fæst frá Reykjanesi (190) (tafla 13). Svör tengd skertum lífsgæðum voru mest áberandi á Suðurlandi í samanburði við aðra landshluta. Svör tengd ummerkjum í umhverfi voru mest áberandi á Vestfjörðum, einkum svör sem höfðu áherslur í tengslum við fjölda og umferð ferðamanna. Ágreiningsmál voru meira áberandi á Austurlandi og Vesturlandi en í öðrum landshlutum, þá einkum svör sem tengdust háttsemi ferðamanna.

Tafla 13: Hlutfallsleg skipting neikvæðra svara og áherslur eftir landshlutum

	Ísland	Austurland	Höfuðborg	Norðurland	Reykjanes	Suðurland	Vestfirðir	Vesturland
Efnahagsleg sjónarmið	5%	4%	9%	7%	3%	4%	4%	2%
Störf og tekjur	2%	3%	2%	3%	0%	2%	3%	1%
Verðin hækka	3%	1%	7%	4%	3%	2%	2%	1%
Lífsgæði	37%	35%	37%	37%	38%	41%	32%	40%
Afþreying, verslun og þjónust	2%	2%	3%	1%	2%	2%	1%	0%
Ekki pláss fyrir mig!	7%	4%	12%	6%	5%	9%	2%	6%
Öryggis tilfinning	9%	7%	5%	10%	13%	10%	7%	9%
Rask/ónæði	3%	3%	6%	1%	3%	3%	4%	3%
Óánægja og neikvætt umtal	1%	1%	1%	1%	4%	1%	3%	1%
Grunngerð og viðhald	16%	18%	10%	18%	12%	16%	16%	20%
Ummerki í umhverfi	33%	31%	30%	34%	32%	33%	40%	29%
Fjöldi og umferð	14%	10%	16%	16%	13%	16%	20%	10%
Umhverfisspjöll	18%	22%	13%	18%	19%	17%	20%	19%
Ágreiningur	25%	29%	24%	22%	26%	22%	23%	29%
Háttsemi ferðamanna	9%	12%	7%	9%	10%	8%	9%	10%
Núningur við ferðaþjónustu	6%	6%	7%	8%	8%	5%	4%	5%
Ferðaþjónustu vantar	4%	3%	3%	1%	4%	3%	6%	7%
Skipulag vantar!	6%	8%	7%	4%	4%	6%	4%	6%
Fjöldi svara	1.814	277	307	275	190	292	240	233

6. UMRÆÐUR OG SAMANTEKT

Viðhorf Íslendinga í garð ferðamanna og ferðaþjónustu hafa að mörgu leyti haldist jákvæð frá því könnun á viðhorfum var fyrst gerð árið 2014. Jákvæð viðhorf voru almennt áberandi í þeim greiningum hér að framan. Í þessum lokahluta skýrslunnar eru helstu niðurstöður dregnar saman.

6.1. Áfram jákvæðni en sum neikvæð viðhorf hafa styrkst

Engin umbylting hefur orðið á viðhorfum landsmanna til ferðaþjónustu og ferðamanna á milli árána 2014 og 2017 (tafla 14). Íslendingar telja ferðaþjónustu enn vera efnahagslega mikilvæga og að ferðamenn auki fjölbreytileika mannlífsins. Almennt virðast landsmenn eiga í góðum samskiptum við ferðamenn og finna enn fyrir bættum lífsgæðum vegna ferðamanna í sveitarfélaginu án þess að ferðamenn takmarki aðgengi að þjónustu. En viðhorf urðu einnig neikvæðari milli kannana, einkum þegar horft er til áhrifa ferðamanna á umhverfi og náttúru og viðhorfa landsmanna til starfa í ferðaþjónustu. Landsmönnum sem voru þeirrar skoðunar að ferðamenn spilli náttúru landsins sem og upplifun af náttúru landsins fjölgaði milli kannana. Þá töldu fleiri landsmenn en áður að störf í ferðaþjónustu væru annars vegar einhæf og hins vegar illa launuð. Greining eftir bakgrunnsbreytum könnunarinnar 2017 leiddi í ljós að ungt fólk sá einna helst tækifæri til að afla tekna í ferðaþjónustu, líkt og var í könnuninni 2014 (sjá nánar bls. 48 í Edward H. Huijbens og Eyrún Jenný Bjarnadóttir, 2015).

Hröð fjölgun ferðamanna undanfarinna ára hefur orðið til þess að Íslendingar búa núorðið við stöðuga nærveru ferðamanna. Niðurstöður samanburðarins benda til þess að landsmenn hafi almennt ekki áhyggjur af fjölda ferðamanna á Íslandi, hvorki á sumrin né á veturna (þó svo öfgarnar séu meiri yfir veturinn; annað hvort of fáir ferðamenn eða hæfilegur fjöldi). Í könnuninni 2014 kom í ljós að meirihluti landsmanna taldi að fjöldi ferðamanna væri hæfilegur. Í könnuninni þremur árum síðar var meirihluti landsmanna enn sömu skoðunar. Það sem breyttist milli kannana var að landsmenn, sem sögðu fjölda ferðamanna of lítinn, voru orðnir fleiri og þeim fækkaði sem sögðu fjölda ferðamanna of mikinn. Þetta er athyglisverð niðurstaða í ljósi þess að á sama tímabili (2014-2017) fjölgaði erlendum ferðamönnum á Íslandi að jafnaði um 29% á ári (Ferðamálastofa, e.d.). Viðhorf landsmanna til fjölda ferðamanna breyttust ekki í sama takti – eða eru í raun í þversögn– við fjölgunina. Þetta vekur spurningar um það hvernig íbúar landsins upplifa og aðlagast fjölda ferðamanna hverju sinni og hvort breytingar í viðhorfum gerist hægar en áður var talið. Til að svara þeim spurningum

Tafla 14: Helstu breytingar á viðhorfum landsmanna milli kannana 2014 og 2017

Spurningar	Hvernig hafa viðhorf landsmanna breyst?	 = Jákvætt = Neikvætt
Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á sumrin (júní, júlí, ágúst)?	<i>Fjöldi ferðamanna er ennþá hæfilegur að mati meirihluta landsmanna. Fleiri landsmenn telja ferðamenn of fáa en áður.</i>	
Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á veturna (september – maí)?	<i>Helmingi landsmanna finnst fjöldi ferðamanna hæfilegur á sumrin. Helmingi landsmanna finnst fjöldinn of litill. Litlar breytingar milli kannana.</i>	
Hvernig metur þú efnahagslegt mikilvægi ferðaþjónustu í þinni heimabyggð?	<i>Fleiri landsmenn telja ferðaþjónustu mjög mikilvæga efnahagslega en áður.</i>	
Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðamenn í þinni heimabyggð?	<i>Ennþá líkar níu af hverjum tíu landsmönnum vel að eiga samskipti við ferðamenn.</i>	
Ferðamenn efla verslun í minni heimabyggð.	<i>Ennþá telur meirihluti landsmanna ferðamenn efla verslun en þeim fækkar á milli kannana. Á móti telja fleiri landsmenn ferðamenn ekki efla verslun.</i>	
Ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu í minni heimabyggð.	<i>Fleiri eru nú ósammála þeirri fullyrðingu að ferðamenn takmarki aðgengi annarra að þjónustu.</i>	
Ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins.	<i>Nær allir landsmenn telja ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins. Litlar breytingar milli kannana.</i>	
Ferðamenn kenna okkur að meta eigið land.	<i>Þeir sem telja að ferðamenn kenni okkur að meta eigið land eru enn í meirihluta en þeim fækkar örlítið á milli kannana. Það fjölgar í hópi þeirra sem taka ekki afstöðu.</i>	
Ferðamenn spilla náttúru landsins.	<i>Fleiri landsmenn telja ferðamenn spilla náttúru landsins og eru þeir orðnir í meirihluta.</i>	
Ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins.	<i>Þeir sem telja ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins eru enn í meirihluta en þeim fækkar á milli kannana. Það fjölgar í hópi þeirra sem taka ekki afstöðu.</i>	
Ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins	<i>Fleiri landsmenn telja ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins en áður. Þeir sem telja ferðamenn ekki spilla upplifun af náttúrunni eru þó enn í meirihluta.</i>	
Telur þú að ferðaþjónusta skapi að jafnaði fjölbreytt eða einhæf störf?	<i>Fleiri landsmenn telja ferðaþjónustu skapa einhæf störf og færri telja störfin vera fjölbreytt.</i>	
Telur þú að ferðaþjónustan skapi vel eða illa launuð störf?	<i>Fleiri landsmenn telja að störf í ferðaþjónustu vera illa launuð og færri telja störfin vera vel launuð.</i>	
Hvort telur þú að ferðamenn í þínu sveitarfélagi bæti lífsgæði þín eða dragi úr þeim?	<i>Enn telur meirihluti landsmanna ferðamenn bæta lífsgæðin. Litlar breytingar milli kannana.</i>	

Þyrfti mælingar sem næðu yfir lengra tímabil og tækju til fleiri þátta enda getur jákvætt viðhorf til fjölda (í þeim skilningi að hæfilegur fjöldi væri jákvætt) ekki jafngilt jákvæðu viðhorfi til ferðamanna og ferðaþjónustu. Mikill fjöldi eða hröð fjölgun ferðamanna leiðir ekki sjálfkrafa til neikvæðra upplifana heimamanna á fjöldanum. Mat á fjölda ferðamanna veltur því á samhenginu hverju sinni (Bryon, 2009). Tölur um fjölda ferðamanna munu því einar og sér hvorki gefa vísbendingar um það hversu margir ferðamenn eru of margir ferðamenn né

hvenær þeir verða of margir. Þó svo að Íslendingum sem telja fjölda ferðamanna of mikinn hafi fækkað hlutfallslega milli kannana þá er það engu að síður hópur sem skoða þarf vel þar sem um er að ræða sama hóp og er neikvæður í viðhorfum til annarra þátta. Verður komið að því betur hér síðar.

6.2. Jákvæð áhrif á samfélag, lífsgæði og efnahag

Ef horft er til einstakra spurninga könnunarinnar 2017 má sjá að almennt eru landsmenn jákvæðir (sjá viðauka 2). Samanburður á meðaltölum kvarða sem fundir voru með þáttagreiningu sýnir fram á að landsmenn kunnu best að meta áhrif ferðamanna á mannlíf og samfélag en þeir kunnu einnig vel að meta áhrif ferðamanna á atvinnulíf og efnahag. Þessar sömu áherslur skinu einnig í gegn í svörum landsmanna um hvað sé jákvæðast við ferðaþjónustu. Þar voru efnahagsleg og samfélagsleg sjónarmið ásamt betri lífsgæðum mjög áberandi. Hugmyndir landsmanna um jákvæð efnahagsleg áhrif snérust um tækifæri til að efla atvinnulíf í heimabyggð og sköpun tækifæra til tekjuöflunar sem leiða til betri lífskjara og búsetuskilyrða. Hugmyndir landsmanna um betri lífsgæði tengdust umbótum á daglegu lífi s.s. bættri afþreyingu, þjónustu eða grunngerð sem leiða til batnandi lífs og velmegunar íbúa og styðja við þann lífsmáta eða búskaparhætti sem fólk kys sér. Samfélagsleg sjónarmið tengdust m.a. hlut ferðamanna sem litríkum þætti í hversdagsleikanum og uppsprettu nýrra tækifæra.

Mörg þessara atriða eru í raun vel þekkt innan ferðamálafræðinnar og hafa verið skrásett í mörgum erlendum rannsóknum. Hver króna sem ferðamaður eyðir verður upphafið af flæði fjármagns innan tiltekins staðar sem leiðir beint og óbeint til atvinnusköpunar, tekna fyrir heimilin, hagnaðar og fjárfestinga innan atvinnugreinarinnar auk skatttekna. Þá njóta heimamenn góðs af aukinni þjónustu, afþreyingu, bættri grunngerð (s.s. samgöngukerfis) og öðrum tækifærum til félagslegra athafna sem víkka sjóndeildarhringinn og bæta bæði lífsgæði og samfélag (Bryon, 2009).

6.3. Því meiri samskipti – því meiri ánægja

Ferðamennska felur í sér samband milli fólks – heimamanna og ferðamanna – sem undir öðrum kringumstæðum hefðu líklega aldrei hist. Slíkt samband getur verið óendanlega fjölbreytt og undir áhrifum margvíslegra hvata, væntinga, reynslu og bakgrunns beggja hópa (Gjarald, 2005). Niðurstöður könnunarinnar 2017 gefa til kynna að ferðamenn eru mjög sýnilegir í umhverfi heimamanna og heimamenn taka eftir þeim. Tæp 80% landsmanna verða

nánast daglega varir við ferðamenn og rétt um 95% verða varir við ferðamenn í hverri viku (sjá töflu 15 í viðauka 2). Tæplega helmingur landsmanna kvaðst eiga í samskiptum við ferðamenn í hverri viku og 9 af hverjum 10 landsmönnum líkar vel að eiga samskipti við ferðamenn (sjá töflur 17 og 19 í viðauka 2).

Í greiningunum var sýnt fram á að tengsl eru milli viðhorfa landsmanna til ferðamanna og ferðaþjónustu við ofangreinda þætti. Niðurstöðurnar sýna fram á jákvætt samband milli þess að eiga oft samskipti við ferðamenn og mats landsmanna á áhrifum ferðamanna á atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag. Því oftast sem landsmenn eiga í samskiptum við ferðamenn þeim mun líklegri er að þeir séu jákvæðir í garð áhrifa ferðamanna á atvinnulíf og efnahag sem og mannlíf og samfélag. Einnig er jákvætt samband milli þess hvernig landsmönnum líkar að eiga í samskiptum við ferðamenn og mats þeirra fyrrnefndu á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag. Eftir því sem fólki líkar betur við að hafa samskipti við ferðamenn þeim mun líklegri er það til að vera jákvæðari í mati á áhrifum ferðaþjónustu og ferðamanna.

Auk þess sýna niðurstöðurnar skýrt að jákvætt samband er á milli mats fólks á áhrifum ferðamanna á eigin lífsgæði og mats á áhrifum ferðamanna á náttúru og umhverfi, atvinnulíf og efnahag og mannlíf og samfélag. Því jákvæðari áhrif sem fólk telur ferðamenn hafa því líklegri er það til að finna til batnandi lífsgæða. Þessar niðurstöður eru í góðu samræmi við það sem fram kom í viðhorfum landsmanna um jákvæðustu þætti ferðaþjónustunnar þar sem efnahagsleg og samfélagsleg sjónarmið ásamt bættum lífsgæðum komu skýrt fram.

6.4. Skerðing lífsgæða leiðir til óánægju

Þrátt fyrir að jákvæð viðhorf hafi oftast einkennt svör landsmanna þá eru landsmenn ekki einsleitir hópur. Það er afar hæpið að allir innan tiltekins samfélags muni bregðast við á sama hátt. Í skýrslu Edwards H. Huijbens og Eyrúnar Jennýjar Bjarnadóttur (2015) um niðurstöður könnunarinnar 2014 var velt upp þeirri spurningu hvort einhverjir Íslendingar væru orðnir fráhverfir eigin samfélagi vegna ferðamanna. Á þeim tíma höfðu litlar vísbendingar fundist í gögnunum um óánægju meðal landsmanna sem gæti rennt stoðum undir þann möguleika. Vísbendingar var helst að finna í tengslum við viðhorf landsmanna til fjölda ferðamanna en frekari greiningar stóðust ekki tölfræðileg marktækniþróf.

Í könnuninni 2014 kom í ljós að tæplega 30% landsmanna fannst fjöldi ferðamanna vera heldur eða of mikill á sumrin. Þremur árum síðar hafði lítillaga fækkað í þessum hópi eins og áður sagði. Það kom hins vegar í ljós í báðum könnunum að neikvæðustu viðhorfin til ferðamanna

og ferðapjónustu voru meðal þeirra sem sögðu að fjöldi ferðamanna væri of mikill. Með öðrum orðum þá kom í ljós að þeir landsmenn sem töldu ferðamenn vera of marga voru marktækt líklegastir til að finna til versnandi lífsgæða. Þekkt er að þegar íbúar finna að ferðapjónusta er farin að skerða daglegt líf heimamanna dvíni stuðningur þeirra við ferðapjónustu (Perdue, Long og Allen, 1987 í Almeida-García ofl., 2015). Það kom í ljós í greiningunum að því minni samskipti sem landsmenn höfðu við ferðamenn því neikvæðari urðu viðhorf þeirra fyrrnefndu. Þetta bendir til þess að í einhverjum tilfellum byggja viðhorfin á einhverju öðru en persónulegri reynslu af ferðamönnum. Áhugavert væri að kanna betur hvernig á því standi að viðhorf landsmanna gagnvart ferðamönnum og ferðapjónustu verði neikvæðara því minni sem samskiptin við ferðamenn eru. Í því skyni væri æskilegt að beita annarri aðferðafræði en hér er gert, t.d. með því að taka viðtöl, rýna í fjölmiðlaumræðu um ferðamál og ferðapjónustu og fleira í þeim dúr.

Það vekur einnig eftirtekt að hugmyndir landsmanna um neikvæðar hliðar ferðapjónustu og ferðamennsku voru ekki jafn fastmótaðar og hugmyndirnar um jákvæðar hliðar hennar. Ljóst er þó að skerðing á lífsgæðum og ummerki í umhverfi eru þar efst á lista. Það kann að hafa alvarlegar efnahagslegar og pólitískar afleiðingar ef horft er framhjá neikvæðum áhrifum af sambandi ferðamanna og íbúa. Afleiðing þessa gæti verið dvínandi stuðningur íbúa við stefnu í ferðamálum, tregða til að vinna í ferðapjónustu og minnkandi vilji til að kynna orðspor svæðisins. Það gæti því hægt verulega á þróuninni vegna mótmæla íbúanna eða þegar hegðun gagnvart ferðamönnum verður fjandsamleg (Bryon, 2009). Það er því mikilvægt að hlusta vel eftir röddum heimamanna og bregðast við áður en í óefni fer.

7. LOKAORÐ

Íbúar eru mikilvægur hópur hagsmunaaðila sem verðskuldar virkt umboð til þátttöku í þróun og skipulagningu ferðamennsku og ferðaþjónustu. Hins vegar eru íbúar sem hagsmunaaðilar í ekki einsleitur hópur þar sem allir hafa sömu upplifanir, hugsanir, tilfinningar og hegðun. Viðhorf og skynjun íbúa á ferðamönnum og ferðaþjónustu eru fjölbreytt; þau munu taka breytingum í tíma og rúmi og eru undir áhrifum af mörgum mismunandi áþreifanlegum og óáþreifanlegum þáttum. Íbúarnir eru sá hópur hagsmunaaðila sem hefur hvað mestu að tapa og hvað mest að vinna af ferðaþjónustu. Enn er þó margt óljóst í tengslum við það hvers vegna tilteknir þættir virðast hafa áhrif eða eru mikilvægir í augum íbúa á áfangastað en sterkar vísbendingar eru um að þau velti á samhengi og sérkennum hvers staðar hverju sinni.

Sjónarmið íbúa hvað varðar uppbyggingu og þróun ferðaþjónustu hér á landi er mikilvægur liður í sjálfbærnisumræðunni á Íslandi. Greiningarnar sem koma fram í skýrslunni gefa aðra og nýja sýn á viðhorf heimamanna úr gögnunum sem voru fyrir hendi og hafði áður verið skilað til Vöruhúss gagna. Kominn er vísir að tímalínu gagna sem bætir við fleiri vísbendingum sem raðast inn í heildarmyndina. Næsta skref er að kafa dýpra í einstök samfélög og reyna með því móti að greina betur sértækar og staðbundnar áskoranir sem fylgja uppbyggingu ferðaþjónustu og móttöku ferðamanna vítt og breitt um landið.

HEIMILDIR

- Almeida-García, F., Balbuena-Vázquez, A. og Cortés-Macías, R. (2015). Residents' attitudes towards the impacts of tourism. *Tourism Management Perspectives*. 13, 33-40.
- Alvarez-Sousa, A. (2018). The problems of tourist sustainability in cultural cities: Socio-political perceptions and interests management. *Sustainability*. 10(2), 1-30. <https://doi.org/10.3390/su10020503>
- Bimonte, S. og Punzo, L.F. (2016). Tourist development and host–guest interaction: An economic exchange theory. *Annals of Tourism Research*. 58, 128-139.
- Bryon, J. (2009). Tourism and residents in the city: some critical observations. *Acta Geographica Lovaniensia*. 38, 159-176.
- Deery, D., Jago, L. og Fredline, L. (2012). Rethinking social impacts of tourism research: A new research agenda. *Tourism Management*. 33, 64-73.
- Doxey, G.V. (1975). A causation theory of visitor-resident irritants: Methodology and research inferences. Í enginn ritstjóri, bls. 57-72, *The Impact of Tourism: Travel Research Association Sixth Annual Conference Proceedings September 8-11*. San Diego, CA: Travel and Tourism Research Association.
- Easterling, D. (2004). The residents' perspective in tourism research: a review and synthesis. *Journal of Travel and Tourism Marketing*. 18(4), 45-62.
- Edward H. Huijbens og Eyrún Jenný Bjarnadóttir. (2015). *Viðhorf Íslendinga til ferðafólks og ferðaþjónustu. Greining könnunar meðal Íslendinga í október 2014*. Akureyri: Rannsóknamiðstöð ferðamála
- Eshliki, S.A. og Kaboudi, M. (2012). Community Perception of Tourism Impacts and Their Participation in Tourism Planning: A Case Study of Ramsar, Iran. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 36, 333-341.
- Eyrún Jenný Bjarnadóttir, Arnar Þór Jóhannesson og Guðrún Þóra Gunnarsdóttir. (2016). *Greining á áhrifum ferðaþjónustu og ferðamennsku í einstökum samfélögum. Höfn, Mývatnssveit og Siglufjörður*. Akureyri: Rannsóknamiðstöð ferðamála.
- Ferðamálastofa. (e.d.). Heildarfjöldi erlendra ferðamanna. <https://www.ferdamalastofa.is/is/tolur-og-utgafur/fjoldi-ferdamanna/heildarfjoldi-erlendra-ferdamanna> síðast skoðað 5. júlí 2018.
- Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands. (2014). *Viðhorf Íslendinga til ferðaþjónustu. Unnið fyrir Ferðamálastofu*. Reykjavík: Félagsvísindastofnun Háskóla Íslands.
- Gartner, W.C. (1996). *Tourism Development. Principles, Processes and Policies*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Gjerald, O. (2005). Sociocultural impacts of tourism: A case study from Norway. *Journal of Tourism and Cultural Change*. 3(1), 36-58.

- Guðrún Helgadóttir, Anna Vilborg Einarsdóttir, Jóhanna María Elena Matthíasdóttir, Guðrún Þóra Gunnarsdóttir og Georgette Leah Burns. (2016). *Félagsleg áhrif ferðamennsku og ferðaþjónustu*. Reykjavík: Ferðamálastofa.
- Gunn, C. (1994). *Tourism Planning: Basics, Concepts, Cases*. Washington DC: Taylor Francis.
- Ko, D.W. og Stewart, W.P. (2002). A structural equation model of residents' attitudes for tourism development. *Tourism Management*. 23, 521-530.
- KPMG (2016). *Framtíð ferðaþjónustunnar á Íslandi árið 2030. Sviðsmyndir og áhættugreining. Unnið fyrir Stjórnstöð Ferðamála*. Reykjavík: KPMG.
- Kristján Ólafsson og Oddný Þóra Óladóttir. (2013). *Þörfin fyrir rannsóknir í íslenskri ferðaþjónustu. Greining hagsmunaaðila*. Reykjavík: Ferðamálastofa.
- Lankford, S.V. og Howard, D.R. (1994). Developing a tourism impact attitude scale. *Annals of Tourism Research*. 21(1), 121-139.
- Lundberg, E. (2017). The importance of tourism impacts for different local resident groups: A case study of a Swedish seaside destination. *Journal of Destination Marketing & Management*. 6, 46-55.
- Markaðs- og miðlarannsóknir. (2017). *Ferðalög Íslendinga 2016. Spurningavagn MMR, Ferðamálastofa*.
http://www.ferdamalastofa.is/static/files/ferdamalastofa/Frettamyndir/2017/mars/innanlandskonnun/1701_fms_final_v4_16mars.pdf síðast skoðað 22. mars 2017.
- Prayag, G., Hosany, S., Nunkoo, R. og Alders, T. (2013). London residents' support for the 2012 Olympic Games: the mediating effect of overall attitude. *Tourism Management*. 36, 629-640.
- Ribeiro, M.A., Pinto, P., Silva, J.A. og Woosnam, K.M. (2017). Residents' attitudes and the adoption of pro-tourism behaviours: The case of developing island countries. *Tourism Management*. 61, 523-537.
- Šegota, T., Mihalič, T. og Kuščer, K. (2017). The impact of residents' informedness and involvement on their perceptions of tourism impacts: The case of Bled. *Journal of Destination Marketing & Management*. 6, 196-206.
- Sharpley, R. (2014). Host perceptions of tourism: A review of the research. *Tourism Management*. 42, 37-49.
- Stjórnarráð Íslands. (2016, 19. maí). *135 milljónir í rannsóknir í ferðaþjónustu*.
<https://www.stjornarradid.is/efst-a-baugi/frettir/stok-frett/2016/05/19/135-milljónir-i-rannsóknir-i-ferdathjónustu/> síðast skoðað 8. júlí 2018.
- Tosun, C. (2002). Host perceptions of impacts: A comparative tourism study. *Annals of Tourism Research*. 29(1), 231-253.

VIÐAUKI 1: SPURNINGALISTI

Könnun á viðhorfum Íslendinga til ferðamanna og ferðapjónustu 2017

ATH: ef talað er um þína heimabyggð í spurningunum þá er átt við þann stað eða bæjarfélag sem þú býrð í eða það sem þú miðar við sem þitt daglega umhverfi eða nærsamfélag.

1. Hversu oft verður þú var/vör við ferðamenn í þinni heimabyggð?
 - a. Nánast daglega
 - b. 1-3 sinnum í viku
 - c. 1-3 sinnum í mánuði
 - d. Sjaldnar en einu sinni í mánuði
 - 98 Veit ekki
 - 99 Vil ekki svara

2. Hversu oft átt þú samskipti við ferðamenn yfir sumartímann þ.e. á tímabilinu júní – ágúst? (*með samskiptum er átt við atriði eins og að vísa fólki til vegar, svara fyrirspurnum á förnum vegi o.s.frv.*)
 - a. Nánast daglega
 - b. 1-3 sinnum í viku
 - c. 1-3 sinnum í mánuði
 - d. Sjaldnar en einu sinni í mánuði
 - 98 Veit ekki
 - 99 Vil ekki svara

3. Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðamenn sem koma í þína heimabyggð? Myndirðu segja að þér líki það vel eða illa?
 - a. Mjög vel
 - b. Frekar vel
 - c. Hef ekki skoðun/hvorki vel né illa
 - d. Frekar illa
 - e. Mjög illa
 - f. Hef engin/ekki haft nein samskipti við ferðamenn
 - 98 Veit ekki
 - 99 Vil ekki svara

4. Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á sumrin (júní, júlí og ágúst)? Finnst þér að fjöldi ferðamanna í þinni heimabyggð sé of lítill á sumrin, of mikill eða hæfilega mikill?
 - a) Allt of mikill
 - b) Heldur of mikill
 - c) Hæfilegur
 - d) Heldur of lítill
 - e) Allt of lítill
 - 98 Veit ekki
 - 99 Vil ekki svara

5. Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á veturna (sept. til loka maí)? Finnst þér að fjöldi ferðamanna í þinni heimabyggð sé of lítill á veturna, of mikill eða hæfilega mikill?
- Allt of mikill
 - Heldur of mikill
 - Hæfilegur
 - Heldur of lítill
 - Allt of lítill
- 98 Veit ekki
99 Vil ekki svara
6. Hvernig metur þú efnahagslegt mikilvægi ferðaþjónustu í þinni heimabyggð?
- Hún er alls ekki mikilvæg
 - Hún er frekar lítið mikilvæg
 - Hún er nokkuð mikilvæg
 - Hún er mjög mikilvæg
- 98 Veit ekki
99 Vil ekki svara
7. Nú koma nokkrar fullyrðingar um áhrif ferðaþjónustu og ferðamennsku á verslun og þjónustu. Ég ætla að lesa þær upp og biðja þig að segja mér hvort þú sért þeim sammála eða ósammála. Sú fyrsta er svona: (svarmöguleikar við hverja: Mjög sammála, frekar sammála, hvorki sammála né ósammála, frekar ósammála, mjög ósammála, veit ekki, vil ekki svara)
- Ferðaþjónusta hefur leitt til fjölbreyttari þjónustu í minni heimabyggð sem ég hef nýtt mér
 - Ferðamenn efla verslun í minni heimabyggð
 - Ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu í minni heimabyggð
8. Nú koma nokkrar fullyrðingar um áhrif ferðamennsku á samfélagið. Svarmöguleikarnir eru þeir sömu og í síðustu spurningu. (svarmöguleikar við hverja: Mjög sammála, frekar sammála, hvorki sammála né ósammála, frekar ósammála, mjög ósammála, veit ekki, vil ekki svara)
- Ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins
 - Ferðamenn hafa breytt íslensku samfélagi til hins betra
 - Ferðamenn valda meira ónæði í mínu daglega lífi en áður
 - Ég er stolt(ur) af því að ferðamenn vilji koma og heimsækja mína heimabyggð
 - Það myndi engu breyta fyrir samfélagið þó ferðamenn myndu hætta að koma hingað
 - Mín heimabyggð getur ekki tekið við fleiri ferðamönnum miðað við núverandi aðstæður
 - Ég reyni að forðast ákveðna staði á landinu þar sem ég veit að marga ferðamenn er að finna
 - Ég er hræddari en áður við að keyra úti á þjóðvegum landsins vegna aukinnar umferðar ferðamanna
9. Nú koma nokkrar fullyrðingar um áhrif af ferðaþjónustu sem ég ætla að lesa upp. Svarmöguleikarnir eru aftur þeir sömu og síðast. (svarmöguleikar við hverja: Mjög sammála, frekar sammála, hvorki sammála né ósammála, frekar ósammála, mjög ósammála, veit ekki, vil ekki svara)
- Almennt séð er ég sátt(ur) við að samfélag mitt taki einhverjum breytingum vegna ferðaþjónustu.
 - Ferðaþjónustan eykur fjölbreytni í atvinnulífinu í minni heimabyggð

- c. Ég tel að ferðapjónusta verði mikilvæg undirstaða fyrir íslenskt efnahagslíf næstu áratugi
- d. Fáir aðilar njóta efnahagslegs ávinnings af ferðapjónustu í minni heimabyggð
- e. Íslensk ferðapjónustufyrirtæki innheimta sanngjarnt gjald fyrir þjónustu sína
- f. Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðamönnum fyrir notkun bílastæða
- g. Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af **ferðamönnum** vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum
- h. Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af **ferðapjónustufyrirtækjum** vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum

10. Og næst koma nokkrar fullyrðingar um áhrif ferðamanna á náttúru Íslands.

(svarmöguleikar við hverja: Mjög sammála, frekar sammála, hvorki sammála né ósammála, frekar ósammála, mjög ósammála, veit ekki, vil ekki svara)

- a. Ferðamenn kenna okkur að meta eigið land
- b. Ferðamenn spilla náttúru landsins
- c. Ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins
- d. Ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins

11. Telur þú að ferðapjónusta skapi að jafnaði fjölbreytt eða einhæf störf?

a) Mjög fjölbreytt b) Frekar fjölbreytt c) Bæði fjölbreytt og einhæf störf d) Frekar einhæf e) Mjög einhæf 98) Veit ekki 99) Vil ekki svara

12. En telur þú að ferðapjónustan skapi að jafnaði vel eða illa launuð störf?

a) Mjög vel launuð b) Frekar vel launuð c) Bæði vel og illa launuð störf d) Frekar illa launuð e) Mjög illa launuð 98) Veit ekki 99) Vil ekki svara

13. Hvort telur þú að ferðamenn í þínu sveitarfélagi bæti lífsgæði þín eða dragi úr þeim?

- a. Lífsgæðin batna
- b. Lífsgæðin hvorki batna né versna
- c. Lífsgæðin versna
- 98 Veit ekki
- 99 Vil ekki svara

14. Nú ætla ég að spyrja aðeins um innviði ferðapjónustu. Hvernig myndir þú meta ástand eftirfarandi innviða ferðapjónustu í þinni heimabyggð?

	Mjög gott	Frekar gott	Hvorki gott né slæmt	Frekar slæmt	Mjög slæmt	Veit ekki	Vil ekki svara
Vegakerfi							
Almenningssamgöngur							
Bílastæði							
Skilti og merkingar							
Göngustígar og gönguleiðir							
Almenningssalerni							
Annað, þá hvað (vinsamlegast tilgreinið)							

15. Starfar þú við ferðaþjónustu?

- a. Já
- b. Nei >> Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu?

Já

Nei >> Af hverju ekki?(Stutt svar) _____

98 Veit ekki

99 Vil ekki svara

98 Veit ekki

99 Vil ekki svara

16. Hefur þú eða einhver á heimilinu tekjur af ferðamönnum?

- a. Já, allt árið
- b. Já, hluta úr því
- c. Nei

98 Veit ekki

99 Vil ekki svara

17. Í hvaða póstnúmeri býrð þú?

- a. Póstnúmer: _____ 98. Vil ekki svara 99. Veit ekki

18. Hvað hefur þú búið lengi þar sem þú býrð nú (þ.e. í sama póstnúmeri)?

- a. 5 ár eða skemur
- b. 6-10 ár
- c. 11-20 ár
- d. 21-30 ár
- e. Lengur en 30 ár

98 Veit ekki

99 Vil ekki svara

19. Hvert er hæsta stig menntunar sem þú hefur lokið?

- a. Grunnskólanám eða minna (t.d. *grunnskólapróf, landspróf, gagnfræðapróf*)
- b. Stúdentspróf eða iðnnám
- c. Annað starfsnám
- d. Háskólapróf

98 Veit ekki

99 Vil ekki svara

20. Hver er staða þín á vinnumarkaði?

- a. Í launuðu starfi
- b. Sjálfstætt starfandi
- c. Atvinnurekandi
- d. Í námi
- e. Á eftirlaunum
- f. Öryrki
- g. Atvinnuleitandi
- h. Í fæðingarorlofi/foreldraorlofi
- i. Heimavinnandi
- j. Annað

98 Veit ekki

99 Vil ekki svara

21. Nú er koma að lokaspurningunum. Hvað er jákvæðast við ferðaþjónustu í þinni heimabyggð? Geturðu nefnt eitt til tvö atriði?

- a. Nr 1 _____
- b. Nr 2 _____

22. En hvað er neikvæðast við ferðaþjónustu í þinni heimabyggð? Það má nefna eitt til tvö atriði.

- a. Nr 1 _____
- b. Nr 2 _____

Upplýsingar sem fást með þjóðskráráttakinu

23. Kyn

- a. Karl
- b. Kona

24. Aldur (fæðingarár)

VIÐAUKI 2. NIÐURSTÖÐUR TÖLFRÆDIGREININGAR

Tafla 15: Hversu oft verður þú var/vör við ferðamenn í þinni heimabyggð? - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Nánast daglega	1.850	78,1%	78,3%
1-3 sinnum í viku	378	15,9%	16,0%
1-3 sinnum í mánuði	83	3,5%	3,5%
Sjaldnar en einu sinni í mánuði	52	2,2%	2,2%
Gild svör	2.363	99,7%	100,0%
Gildir svarendur	2.363	99,7%	
Veit ekki	3	0,1%	
Vil ekki svara	2	0,1%	
Svöruðu ekki	2	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 16: Hversu oft verður þú var/vör við ferðamenn í þinni heimabyggð? - Bakgrunnsgreining

		Nánast daglega	1-3 sinnum í viku	1-3 sinnum í mánuði	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	Fjöldi	Fjöldi (með vigt)
		%	%	%	%	N	N
	Fjöldi	78,3%	16,0%	3,5%	2,2%	2363	2317
Kyn *	Karl	80,6%	14,4%	2,8%	2,2%	1198	1175
	Kona	75,8%	17,6%	4,3%	2,2%	1165	1142
Aldur	18 - 29 ára	73,4%	17,8%	5,1%	3,7%	269	289
	30 - 44 ára	79,2%	15,4%	4,0%	1,4%	584	581
	45 - 59 ára	79,9%	15,6%	2,6%	1,9%	749	713
	60 ára og eldri	77,8%	16,1%	3,5%	2,6%	761	733
Menntun	Grunnskólanám eða minna	82,5%	12,8%	2,7%	1,9%	517	506
	Stúdentspróf eða iðnnám	76,6%	18,0%	3,5%	1,9%	802	791
	Annað starfsnám	83,9%	10,9%	1,7%	3,5%	174	169
	Háskólapróf	76,1%	17,2%	4,2%	2,5%	844	825
Búseta ***	Austurland	82,7%	14,2%	2,0%	1,1%	354	348
	Höfuðborgarsvæðið	61,1%	21,3%	8,8%	8,7%	375	371
	Norðurland	83,2%	15,1%	1,1%	0,5%	366	356
	Suðurland	88,6%	8,6%	2,3%	0,6%	352	346
	Suðurnes	84,8%	11,4%	2,8%	1,0%	287	282
	Vestfirðir	80,2%	18,1%	1,3%	0,4%	305	295
	Vesturland	69,0%	22,9%	5,9%	2,2%	324	319
Lengd búsetu á því svæði *	5 ár eða skemur	78,2%	14,3%	3,8%	3,7%	456	456
	6-10 ár	76,7%	15,6%	3,9%	3,8%	238	235
	11-20 ár	75,4%	17,5%	5,1%	2,1%	435	429
	21-30 ár	79,9%	15,2%	3,7%	1,2%	325	320
	Lengur en 30 ár	79,8%	16,4%	2,6%	1,3%	905	873
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	78,3%	16,3%	3,7%	1,7%	1379	1357
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	84,5%	12,8%	1,9%	0,8%	377	366
	Í námi	69,3%	18,0%	7,5%	5,1%	78	82
	Á eftirlaunum	73,3%	18,8%	4,0%	3,9%	350	337
	Annað	78,6%	13,6%	3,1%	4,7%	169	165
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	86,1%	9,0%	3,1%	1,8%	446	439
	Nei	76,4%	17,6%	3,6%	2,3%	1914	1875
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	78,7%	17,0%	2,4%	1,8%	1090	1071
	Nei	72,8%	18,7%	5,5%	3,0%	770	751

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 17: Hversu oft átt þú samskipti við ferðamenn yfir sumartímann (júní - ágúst)? - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Nánast daglega	512	21,6%	21,7%
1-3 sinnum í viku	582	24,6%	24,7%
1-3 sinnum í mánuði	649	27,4%	27,6%
Sjaldnar en einu sinni í mánuði	612	25,8%	26,0%
Gild svör	2.355	99,4%	100,0%
Gildir svarendur	2.355	99,4%	
Veit ekki	13	0,5%	
Svöruðu ekki	2	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 18: Hversu oft átt þú samskipti við ferðamenn yfir sumartímann (júní - ágúst)? - Bakgrunnsgreining

		Nánast daglega	1-3 sinnum í viku	1-3 sinnum í mánuði	Sjaldnar en einu sinni í mánuði	Fjöldi	Fjöldi (með vigt)
		%	%	%	%	N	N
Kyn *	Fjöldi	21,9%	24,7%	27,5%	25,9%	2355	2309
	Karl	20,4%	25,9%	29,2%	24,4%	1199	1175
	Kona	23,4%	23,5%	25,8%	27,3%	1156	1134
Aldur ***	18 - 29 ára	34,2%	24,2%	23,7%	17,9%	269	289
	30 - 44 ára	23,0%	27,8%	28,5%	20,8%	584	584
	45 - 59 ára	24,8%	26,2%	27,2%	21,7%	747	712
	60 ára og eldri	13,2%	21,0%	28,6%	37,2%	755	724
Menntun ***	Grunnskólanám eða minna	21,2%	22,5%	23,1%	33,1%	511	500
	Stúdentspróf eða iðnnám	23,5%	23,1%	29,5%	23,9%	800	789
	Annað starfsnám	18,9%	21,5%	30,7%	28,9%	172	167
	Háskólapróf	21,3%	28,3%	28,1%	22,3%	846	828
Búseta **	Austurland	22,9%	20,7%	28,3%	28,1%	353	347
	Höfuðborgarsvæðið	17,0%	23,8%	31,1%	28,1%	373	369
	Norðurland	19,2%	26,4%	28,1%	26,3%	366	355
	Suðurland	24,9%	27,1%	29,4%	18,7%	351	345
	Suðurnes	24,2%	24,4%	25,4%	25,9%	285	280
	Vestfirðir	27,1%	28,0%	22,8%	22,1%	303	293
	Vesturland	19,4%	23,1%	26,0%	31,5%	324	319
Lengd búsetu á því svæði ***	5 ár eða skemur	24,8%	26,2%	27,9%	21,1%	455	455
	6-10 ár	19,5%	30,3%	30,6%	19,7%	237	235
	11-20 ár	24,2%	24,2%	27,5%	24,1%	436	430
	21-30 ár	21,3%	29,2%	25,1%	24,4%	321	316
	Lengur en 30 ár	20,1%	21,2%	27,4%	31,3%	903	869
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	23,1%	26,1%	28,4%	22,5%	1378	1357
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	33,0%	27,4%	24,1%	15,5%	379	368
	Í námi	23,4%	25,6%	26,8%	24,2%	78	82
	Á eftirlaunum	7,2%	15,6%	28,5%	48,7%	347	332
	Annað	16,4%	25,6%	27,7%	30,3%	164	160
Starfar þú við ferðapjónustu? ***	Já	67,4%	18,5%	9,7%	4,5%	445	438
	Nei	11,2%	26,2%	31,8%	30,8%	1907	1868
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu? ***	Já	12,8%	29,7%	31,9%	25,6%	1087	1068
	Nei	9,1%	21,8%	30,3%	38,8%	766	747

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 19: Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðamenn sem koma í þína heimabyggð? - Tíðnitafla

	Fjöldi		
	svarenda	% svarenda	% svara
Mjög illa	12	0,6%	0,6%
Frekar illa	37	1,7%	1,7%
Hef ekki skoðun/hvorki vel né illa	171	7,9%	7,9%
Frekar vel	1046	48,4%	48,4%
Mjög vel	893	41,4%	41,4%
Gild svör	2159	100,0%	100,0%
Gildir svarendur	2159	91,1%	
Svöruðu ekki	211	8,9%	
Heildarfjöldi	2370	100,0%	

Tafla 20: Hvernig líkar þér að hafa samskipti við ferðamenn sem koma í þína heimabyggð? - Bakgrunnsgreining

		Hvorki vel					Fjöldi	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)
		Mjög illa (1)	Frekar illa (2)	né illa (3)	Frekar vel (4)	Mjög vel (5)			
		%	%	%	%	%	N	N	
	Fjöldi	0,6%	1,7%	8,0%	48,5%	41,2%	2159	2119	4,3
Kyn	Karl	0,4%	1,4%	9,2%	46,9%	42,2%	1111	1090	4,3
	Kona	0,7%	2,1%	6,7%	50,3%	40,2%	1048	1029	4,3
Aldur ***	18 - 29 ára	0,4%	2,7%	13,2%	54,9%	28,8%	257	276	4,1
	30 - 44 ára	0,9%	1,4%	6,7%	47,3%	43,7%	558	558	4,3
	45 - 59 ára	0,3%	2,0%	7,5%	46,7%	43,5%	707	674	4,3
	60 ára og eldri	0,6%	1,3%	7,3%	48,8%	42,0%	637	611	4,3
Menntun **	Grunnskólanám eða minna	1,2%	3,0%	7,7%	49,1%	39,0%	433	424	4,2
	Stúdentspróf eða iðnnám	0,4%	1,6%	8,9%	51,9%	37,2%	750	740	4,2
	Annað starfsnám	0,0%	1,3%	8,5%	46,6%	43,6%	153	149	4,3
	Háskólapróf	0,5%	1,1%	7,1%	45,5%	45,8%	801	784	4,3
Búseta *	Austurland	0,6%	2,2%	10,1%	50,0%	37,0%	320	314	4,2
	Höfuðborgarsvæðið	0,3%	0,0%	9,1%	49,6%	40,9%	332	330	4,3
	Norðurland	0,0%	0,9%	8,1%	43,1%	48,0%	335	326	4,4
	Suðurland	0,6%	3,4%	8,3%	47,6%	40,0%	327	322	4,2
	Suðurnes	0,4%	1,5%	6,0%	50,5%	41,6%	266	262	4,3
	Vestfirðir	1,1%	2,0%	6,3%	48,4%	42,2%	283	274	4,3
	Vesturland	1,0%	2,1%	7,2%	51,1%	38,6%	296	292	4,2
Lengd búsetu á því svæði *	5 ár eða skemur	0,9%	1,0%	10,0%	46,0%	42,1%	428	429	4,3
	6-10 ár	0,4%	3,1%	5,7%	51,2%	39,5%	225	223	4,3
	11-20 ár	0,3%	1,3%	6,0%	48,8%	43,6%	400	395	4,3
	21-30 ár	0,3%	3,3%	10,9%	49,4%	36,0%	298	294	4,2
	Lengur en 30 ár	0,6%	1,3%	7,4%	48,7%	41,9%	806	777	4,3
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	0,4%	1,6%	8,3%	49,8%	39,9%	1301	1282	4,3
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	0,8%	2,6%	7,2%	44,2%	45,2%	360	350	4,3
	Í námi	0,0%	2,7%	13,5%	51,8%	31,9%	72	76	4,1
	Á eftirlaunum	0,8%	0,4%	7,0%	48,7%	43,1%	269	258	4,3
	Annað	1,4%	2,6%	6,1%	43,9%	46,0%	150	147	4,3
Starfar þú við ferðajónustu? ***	Já	0,2%	1,6%	5,0%	39,1%	54,1%	438	431	4,5
	Nei	0,6%	1,7%	8,7%	50,9%	37,9%	1719	1686	4,2
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðajónustu? ***	Já	0,3%	0,5%	5,8%	48,8%	44,7%	1006	989	4,4
	Nei	1,1%	3,8%	12,3%	53,8%	29,0%	661	645	4,1

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 21: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á sumrin (júní - ágúst)?

- Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Allt of mikill	186	7,8%	8,0%
Heldur of mikill	434	18,3%	18,6%
Hæfilegur	1.419	59,9%	60,7%
Heldur of lítil	245	10,3%	10,5%
Allt of lítil	52	2,2%	2,2%
Gild svör	2.336	98,6%	100,0%
Gildir svarendur	2.336	98,6%	
Veit ekki	29	1,2%	
Vil ekki svara	3	0,1%	
Svöruðu ekki	2	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 22: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á sumrin (júní - ágúst)?

- Bakgrunnsgreining

		Heldur of mikill		Heldur of lítil		Fjöldi	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal	
		Allt of mikill (5)	(4)	(2)	Allt of lítil (1)				
		%	%	%	%	N	N	(5)-(1)	
	Fjöldi	8,0%	18,7%	60,7%	10,5%	2,2%	2336	2290	3,2
Kyn ***	Karl	6,7%	14,7%	61,4%	13,8%	3,4%	1184	1160	3,0
	Kona	9,3%	22,8%	60,0%	7,0%	0,9%	1152	1129	3,3
Aldur	18 - 29 ára	7,2%	27,1%	55,6%	8,8%	1,2%	262	281	3,3
	30 - 44 ára	9,2%	16,3%	61,7%	10,5%	2,2%	583	583	3,2
	45 - 59 ára	8,6%	18,2%	60,4%	10,3%	2,4%	744	709	3,2
	60 ára og eldri	6,5%	17,7%	62,1%	11,2%	2,4%	747	716	3,1
Menntun *	Grunnskólanám eða minna	9,3%	22,4%	57,0%	9,9%	1,4%	510	499	3,3
	Stúdentspróf eða iðnnám	6,2%	18,5%	61,4%	11,4%	2,5%	796	785	3,1
	Annað starfsnám	8,2%	17,3%	61,7%	9,4%	3,5%	170	165	3,1
	Háskólapróf	8,8%	17,1%	61,9%	9,9%	2,3%	835	817	3,2
Búseta ***	Austurland	5,7%	18,4%	56,5%	16,9%	2,5%	349	343	3,1
	Höfuðborgarsvæðið	10,3%	18,9%	66,5%	3,3%	1,0%	367	363	3,3
	Norðurland	4,3%	19,3%	67,4%	7,6%	1,4%	363	352	3,2
	Suðurland	11,8%	30,0%	52,0%	5,6%	0,6%	350	344	3,5
	Suðurnes	4,6%	15,1%	69,1%	9,4%	1,8%	285	280	3,1
	Vestfirðir	9,9%	13,1%	59,4%	14,2%	3,3%	305	295	3,1
Lengd búsetu á því svæði **	Vesturland	8,8%	14,0%	54,2%	17,7%	5,3%	317	312	3,0
	5 ár eða skemur	8,5%	20,8%	61,6%	8,0%	1,1%	448	448	3,3
	6-10 ár	7,2%	22,1%	58,6%	10,4%	1,7%	234	232	3,2
	11-20 ár	9,3%	20,7%	60,0%	7,2%	2,8%	430	424	3,2
	21-30 ár	7,5%	18,5%	62,4%	9,8%	1,8%	322	317	3,2
Staða á vinnumarkaði *	Lengur en 30 ár	7,5%	15,6%	60,6%	13,5%	2,8%	898	865	3,1
	Í launuðu starfi	8,3%	19,3%	60,3%	9,8%	2,3%	1369	1348	3,2
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	8,8%	12,3%	61,6%	14,5%	2,7%	373	362	3,1
	Í námi	2,7%	24,9%	62,1%	7,9%	2,5%	76	80	3,2
	Á eftirlaunum	7,0%	18,4%	61,6%	11,2%	1,8%	342	328	3,2
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Annað	8,3%	25,3%	58,3%	7,0%	1,1%	168	164	3,3
	Já	5,5%	15,4%	62,8%	12,9%	3,3%	443	436	3,0
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Nei	8,5%	19,5%	60,1%	9,9%	2,0%	1891	1852	3,2
	Já	4,7%	17,2%	63,9%	11,2%	2,9%	1076	1057	3,1
	Nei	14,2%	21,9%	55,0%	8,1%	0,8%	762	743	3,4

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 23: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á veturna (sept. - maí)?

- Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Allt of mikill	53	2,2%	2,3%
Heldur of mikill	100	4,2%	4,3%
Hæfilegur	1.130	47,7%	49,2%
Heldur of lítil	681	28,7%	29,6%
Allt of lítil	335	14,1%	14,6%
Gild svör	2.299	97,0%	100,0%
Gildir svarendur	2.299	97,0%	
Veit ekki	65	2,7%	
Vil ekki svara	5	0,2%	
Svöruðu ekki	1	0,0%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 24: Hvað finnst þér um fjölda erlendra ferðamanna í þinni heimabyggð á veturna (sept. - maí)?

- Bakgrunnsgreining

		Allt of mikill (5)	Heldur of mikill (4)	Hæfilegur (3)	Heldur of lítil (2)	Allt of lítil (1)	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (5)-(1)	
	Fjöldi	%	%	%	%	%	N	N	
Kyn ***	Karl	2,4%	4,1%	42,6%	32,4%	18,5%	1165	1142	2,2
	Kona	2,2%	4,8%	56,1%	26,6%	10,3%	1134	1112	2,5
Aldur *	18 - 29 ára	1,2%	8,0%	54,5%	26,6%	9,7%	261	280	2,5
	30 - 44 ára	2,4%	3,8%	50,7%	27,5%	15,5%	576	576	2,3
	45 - 59 ára	2,7%	4,5%	48,4%	28,5%	15,9%	736	701	2,3
	60 ára og eldri	2,2%	3,3%	46,9%	33,4%	14,1%	726	696	2,3
Menntun	Grunnskólanám eða minna	2,6%	5,2%	49,0%	27,8%	15,4%	498	487	2,4
	Stúdentspróf eða iðnnám	2,4%	4,4%	48,3%	30,5%	14,4%	783	772	2,4
	Annað starfsnám	2,4%	4,8%	45,1%	31,6%	16,1%	168	163	2,3
	Háskólapróf	1,9%	3,9%	51,3%	29,5%	13,4%	828	810	2,4
Búseta ***	Austurland	2,0%	4,0%	37,3%	34,7%	22,0%	344	338	2,1
	Höfuðborgarsvæðið	3,4%	5,4%	70,1%	18,3%	2,8%	354	350	2,9
	Norðurland	0,5%	1,8%	44,8%	38,8%	14,1%	359	349	2,2
	Suðurland	4,7%	8,0%	66,4%	15,1%	5,9%	343	337	2,8
	Suðurnes	0,7%	6,1%	55,7%	28,0%	9,5%	282	277	2,5
	Vestfirðir	1,6%	0,7%	24,5%	42,3%	30,9%	301	291	1,7
	Vesturland	2,9%	4,8%	42,6%	31,4%	18,3%	316	312	2,2
Lengd búsetu á því svæði ***	5 ár eða skemur	2,0%	4,7%	57,5%	25,7%	10,0%	436	436	2,5
	6-10 ár	1,6%	6,3%	49,9%	28,9%	13,2%	236	234	2,4
	11-20 ár	2,8%	4,2%	55,8%	24,1%	13,1%	426	420	2,5
	21-30 ár	2,5%	5,8%	46,0%	33,2%	12,5%	315	310	2,4
	Lengur en 30 ár	2,3%	3,2%	43,1%	33,0%	18,5%	883	850	2,2
Staða á vinnumarkaði **	Í launuðu starfi	2,0%	4,1%	50,0%	29,8%	14,1%	1356	1335	2,4
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	3,5%	5,2%	41,7%	28,7%	20,8%	367	356	2,2
	Í námi	0,0%	10,3%	59,5%	21,1%	9,1%	77	81	2,6
	Á eftirlaunum	1,8%	3,1%	48,3%	34,6%	12,2%	328	314	2,4
	Annað	4,2%	5,0%	56,9%	23,0%	10,8%	164	160	2,6
Starfar þú við ferðaþjónustu?	Já	1,3%	5,2%	47,0%	30,9%	15,6%	442	435	2,3
	Nei	2,5%	4,2%	49,8%	29,2%	14,2%	1855	1817	2,4
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	1,2%	3,7%	45,9%	33,1%	16,1%	1063	1044	2,2
	Nei	4,3%	4,8%	55,0%	24,0%	11,9%	743	724	2,5

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 25: Hvernig metur þú efnahagslegt mikilvægi ferðaþjónustu í þinni heimabyggð? - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Hún er alls ekki mikilvæg	38	2%	1,7%
Hún er frekar lítið mikilvæg	252	11%	11,2%
Hún er nokkuð mikilvæg	931	39%	41,4%
Hún er mjög mikilvæg	1.029	43%	45,7%
Gild svör	2.250	94,9%	100,0%
Gildir svarendur	2.250	94,9%	
Veit ekki	107	4,5%	
Vil ekki svara	12	0,5%	
Svöruðu ekki	1	0,0%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 26: Hvernig metur þú efnahagslegt mikilvægi ferðaþjónustu í þinni heimabyggð? - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Hún er alls ekki mikilvæg	Hún er frekar lítið mikilvæg	Hún er nokkuð mikilvæg	Hún er mjög mikilvæg	Fjöldi	Fjöldi (með vigt)
		%	%	%	%	N	N
Kyn *	Fjöldi	1,7%	11,3%	41,4%	45,7%	2250	2206
	Karl	1,9%	13,1%	39,9%	45,1%	1151	1129
	Kona	1,4%	9,3%	43,0%	46,2%	1099	1077
Aldur *	18 - 29 ára	2,0%	15,6%	42,7%	39,7%	256	275
	30 - 44 ára	1,8%	9,8%	38,6%	49,8%	559	559
	45 - 59 ára	1,6%	12,2%	38,2%	48,0%	725	691
	60 ára og eldri	1,5%	9,7%	46,4%	42,3%	710	681
Menntun	Grunnskólanám eða minna	1,5%	11,5%	39,4%	47,6%	476	465
	Stúdentspróf eða iðnnám	2,1%	12,0%	42,8%	43,1%	764	753
	Annað starfsnám	1,7%	12,7%	44,9%	40,7%	165	161
	Háskólapróf	1,5%	9,8%	40,4%	48,4%	821	803
Búseta ***	Austurland	1,5%	10,9%	42,5%	45,1%	333	327
	Höfuðborgarsvæðið	2,0%	14,4%	36,3%	47,4%	353	349
	Norðurland	0,9%	6,8%	41,5%	50,8%	342	332
	Suðurland	1,2%	8,9%	42,2%	47,6%	336	330
	Suðurnes	2,1%	6,5%	38,0%	53,4%	279	274
	Vestfirðir	1,7%	12,9%	46,4%	39,0%	295	285
	Vesturland	2,6%	18,2%	43,2%	36,0%	312	307
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	1,2%	10,5%	37,7%	50,7%	440	440
	6-10 ár	2,7%	7,9%	40,3%	49,1%	227	225
	11-20 ár	1,9%	14,4%	37,5%	46,2%	413	407
	21-30 ár	2,5%	11,2%	43,4%	42,8%	310	305
	Lengur en 30 ár	1,3%	11,0%	44,6%	43,1%	856	825
Staða á vinnumarkaði *	Í launuðu starfi	1,8%	11,5%	41,9%	44,8%	1322	1302
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	1,7%	11,3%	34,5%	52,5%	356	346
	Í námi	0,0%	13,7%	55,1%	31,2%	73	77
	Á eftirlaunum	1,5%	8,9%	48,4%	41,2%	328	314
	Annað	1,8%	13,5%	33,0%	51,7%	162	158
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	0,7%	7,1%	29,1%	63,1%	438	431
	Nei	1,9%	12,3%	44,4%	41,4%	1810	1773
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	1,0%	9,5%	41,7%	47,9%	1047	1028
	Nei	3,0%	15,8%	49,3%	32,0%	713	695

* Marktækt miðað við 5% öryggis mörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggis mörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggis mörk

Tafla 27: Ferðapjónusta hefur leitt til fjölbreyttari þjónustu í minni heimabyggð sem ég hef nýtt mér

- Tíðnitafla

	Fjöldi		
	svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	234	9,9%	10,0%
Frekar ósammála	632	26,7%	27,1%
Hvorki sammála né ósammála	251	10,6%	10,8%
Frekar sammála	823	34,7%	35,3%
Mjög sammála	391	16,5%	16,8%
Gild svör	2.331	98,4%	100,0%
Gildir svarendur	2.331	98,4%	
Veit ekki	33	1,4%	
Vil ekki svara	4	0,2%	
Svöruðu ekki	2	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 28: Ferðapjónusta hefur leitt til fjölbreyttari þjónustu í minni heimabyggð sem ég hef nýtt mér

- Bakgrunnsgreining

		Mjög	Frekar	Hvorki		Mjög	Fjöldi	Fjöldi	Meðal-
		ósammála		ósammála	sammála né	sammála			
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	N	N	(1)-(5)
		%	%	%	%	%			
Kyn	Fjöldi	10,1%	27,1%	10,8%	35,3%	16,8%	2331	2286	3,2
	Karl	9,5%	25,6%	9,6%	37,2%	18,1%	1185	1162	3,3
	Kona	10,6%	28,7%	12,0%	33,3%	15,4%	1146	1124	3,1
Aldur	18 - 29 ára	10,4%	27,8%	13,0%	34,6%	14,2%	269	289	3,1
	30 - 44 ára	10,5%	24,8%	10,2%	35,7%	18,8%	579	576	3,3
	45 - 59 ára	9,8%	27,5%	8,8%	35,3%	18,5%	747	711	3,3
	60 ára og eldri	9,8%	28,3%	12,3%	35,2%	14,4%	736	709	3,2
Menntun ***	Grunnskólanám eða minna	11,3%	30,0%	11,9%	32,5%	14,3%	499	489	3,1
	Stúdentspróf eða iðnnám	9,7%	28,5%	10,6%	35,9%	15,3%	792	781	3,2
	Annað starfsnám	11,7%	30,9%	10,7%	34,5%	12,3%	171	166	3,0
	Háskólapróf	8,8%	23,1%	10,3%	37,0%	20,8%	845	826	3,4
Búseta *	Austurland	8,6%	25,7%	9,0%	38,8%	17,9%	350	344	3,3
	Höfuðborgarsvæðið	9,3%	33,6%	13,0%	27,7%	16,4%	373	369	3,1
	Norðurland	9,6%	20,5%	12,3%	40,2%	17,5%	357	347	3,4
	Suðurland	10,3%	27,7%	8,6%	31,2%	22,1%	347	341	3,3
	Suðurnes	9,9%	28,2%	13,9%	35,6%	12,4%	283	278	3,1
	Vestfirðir	11,0%	28,0%	9,7%	36,1%	15,1%	301	291	3,2
	Vesturland	12,0%	26,0%	9,0%	38,3%	14,6%	320	315	3,2
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	8,4%	26,6%	12,8%	35,5%	16,7%	449	449	3,3
	6-10 ár	11,5%	22,9%	12,5%	37,2%	15,8%	234	232	3,2
	11-20 ár	11,0%	25,9%	11,5%	33,8%	17,8%	430	424	3,2
	21-30 ár	10,4%	30,4%	8,1%	33,9%	17,2%	322	317	3,2
	Lengur en 30 ár	9,8%	28,0%	10,0%	35,8%	16,5%	892	860	3,2
Staða á vinnumarkaði *	Í launuðu starfi	9,6%	27,9%	10,4%	35,7%	16,3%	1371	1349	3,2
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	10,8%	22,8%	7,4%	36,6%	22,3%	373	362	3,4
	Í námi	8,9%	27,9%	14,3%	31,3%	17,7%	78	82	3,2
	Á eftirlaunum	9,9%	26,4%	15,2%	35,0%	13,5%	334	321	3,2
	Annað	13,3%	30,3%	10,8%	32,4%	13,1%	167	163	3,0
Starfar þú við ferðapjónustu? *	Já	6,6%	18,6%	8,6%	36,0%	30,2%	442	435	3,6
	Nei	10,8%	29,1%	11,3%	35,1%	13,6%	1887	1849	3,1
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu?	Já	7,6%	24,8%	10,9%	39,4%	17,2%	1084	1065	3,3
	Nei	15,0%	35,3%	11,9%	29,2%	8,6%	751	733	2,8

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 29: Ferðamenn efla verslun í minni heimabyggð - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	108	4,6%	4,6%
Frekar ósammála	331	14,0%	14,2%
Hvorki sammála né ósammála	144	6,1%	6,2%
Frekar sammála	1.042	44,0%	44,7%
Mjög sammála	704	29,7%	30,2%
Gild svör	2.329	98,3%	100,0%
Gildir svarendur	2.329	98,3%	
Veit ekki	36	1,5%	
Vil ekki svara	1	0,0%	
Svöruðu ekki	4	0,2%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 30: Ferðamenn efla verslun í minni heimabyggð - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
		%	%	%	%	%	N	(1)-(5)
Kyn **	Fjöldi	4,6%	14,2%	6,3%	44,6%	30,2%	2329	2284
	Karl	4,2%	12,7%	5,3%	45,7%	32,1%	1186	1163
	Kona	5,1%	15,8%	7,2%	43,6%	28,2%	1143	1121
Aldur **	18 - 29 ára	5,3%	15,3%	11,3%	43,7%	24,4%	267	287
	30 - 44 ára	5,9%	14,4%	7,6%	38,7%	33,4%	577	577
	45 - 59 ára	5,2%	15,3%	5,9%	43,6%	30,0%	741	706
	60 ára og eldri	2,8%	12,5%	3,5%	50,9%	30,2%	744	714
Menntun	Grunnskólanám eða minna	6,6%	12,7%	5,3%	48,2%	27,2%	508	497
	Stúdentspróf eða iðnnám	4,1%	14,7%	6,6%	45,5%	29,1%	789	778
	Annað starfsnám	3,5%	17,3%	6,1%	47,6%	25,6%	168	163
	Háskólapróf	3,8%	14,2%	6,3%	41,4%	34,2%	840	822
Búseta ***	Austurland	5,4%	14,8%	5,8%	43,8%	30,2%	351	344
	Höfuðborgarsvæðið	4,1%	15,1%	7,3%	43,4%	30,0%	370	366
	Norðurland	2,0%	9,1%	5,7%	49,8%	33,4%	360	350
	Suðurland	3,4%	8,1%	4,1%	42,2%	42,3%	350	344
	Suðurnes	4,3%	18,0%	6,7%	43,0%	28,0%	278	274
	Vestfirðir	7,7%	17,7%	9,3%	45,0%	20,3%	298	288
	Vesturland	6,3%	18,4%	5,2%	45,0%	25,0%	322	317
Lengd búsetu á því svæði *	5 ár eða skemur	3,1%	10,2%	8,2%	44,1%	34,3%	449	450
	6-10 ár	5,6%	15,7%	5,5%	45,5%	27,7%	236	234
	11-20 ár	5,2%	14,5%	6,2%	41,4%	32,7%	428	422
	21-30 ár	6,0%	16,4%	6,9%	43,2%	27,5%	320	315
	Lengur en 30 ár	4,5%	15,0%	5,2%	46,6%	28,6%	892	859
Staða á vinnumarkaði **	Í launuðu starfi	4,6%	15,5%	7,0%	44,1%	28,7%	1362	1342
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	5,9%	8,3%	6,2%	42,1%	37,6%	376	365
	Í námi	3,7%	19,1%	9,0%	40,0%	28,2%	78	82
	Á eftirlaunum	2,1%	12,7%	2,9%	54,4%	27,9%	340	326
	Annað	8,0%	18,2%	5,0%	37,9%	30,8%	164	160
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	3,6%	8,2%	4,5%	39,6%	44,0%	439	432
	Nei	4,9%	15,6%	6,7%	45,9%	27,0%	1888	1849
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	3,7%	12,3%	6,1%	46,7%	31,2%	1083	1064
	Nei	6,7%	20,3%	7,4%	44,5%	21,2%	753	734

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 31: Ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu í minni heimabyggð - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	734	31,0%	31,5%
Frekar ósammála	1.057	44,6%	45,3%
Hvorki sammála né ósammála	148	6,2%	6,3%
Frekar sammála	266	11,2%	11,4%
Mjög sammála	128	5,4%	5,5%
Gild svör	2.333	98,4%	100,0%
Gildir svarendur	2.333	98,4%	
Veit ekki	34	1,4%	
Vil ekki svara	0	0,0%	
Svöruðu ekki	3	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 32: Ferðamenn takmarka aðgengi annarra að þjónustu í minni heimabyggð - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigti)	Meðaltal	
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
		%	%	%	%	%	N	N	(1)-(5)
Kyn ***	Fjöldi	31,4%	45,2%	6,5%	11,4%	5,5%	2333	2288	2,1
	Karl	34,5%	45,3%	5,9%	9,4%	4,8%	1193	1170	2,0
	Kona	28,1%	45,1%	7,1%	13,5%	6,2%	1140	1118	2,2
Aldur ***	18 - 29 ára	24,9%	41,5%	15,4%	12,4%	5,7%	265	285	2,3
	30 - 44 ára	31,6%	41,5%	6,6%	13,9%	6,5%	584	581	2,2
	45 - 59 ára	32,3%	44,5%	5,9%	10,7%	6,5%	746	711	2,1
	60 ára og eldri	32,9%	50,4%	3,4%	9,7%	3,6%	738	711	2,0
Menntun	Grunnskólanám eða minna	28,2%	48,9%	6,1%	10,5%	6,2%	499	489	2,2
	Stúdentspróf eða iðnnám	30,2%	45,8%	7,5%	11,0%	5,5%	797	786	2,2
	Annað starfsnám	31,8%	46,0%	5,9%	11,2%	5,2%	172	167	2,1
	Háskólapróf	34,3%	42,6%	5,7%	12,5%	4,9%	843	824	2,1
Búseta ***	Austurland	35,3%	42,6%	4,9%	12,3%	4,9%	349	343	2,1
	Höfuðborgarsvæðið	28,8%	43,5%	10,7%	11,9%	5,1%	371	367	2,2
	Norðurland	28,3%	52,2%	6,3%	9,1%	4,1%	360	350	2,1
	Suðurland	25,7%	38,5%	6,9%	19,3%	9,6%	346	340	2,5
	Suðurnes	33,2%	48,7%	7,3%	6,1%	4,6%	282	277	2,0
	Vestfirðir	32,5%	47,3%	4,6%	9,8%	5,7%	304	294	2,1
	Vesturland	37,0%	44,5%	4,1%	10,1%	4,3%	321	316	2,0
Lengd búsetu á því svæði **	5 ár eða skemur	30,7%	42,1%	9,4%	13,3%	4,5%	450	450	2,2
	6-10 ár	30,2%	42,4%	5,1%	17,7%	4,7%	237	234	2,2
	11-20 ár	27,8%	45,6%	8,5%	10,3%	7,9%	430	424	2,3
	21-30 ár	32,6%	41,3%	8,9%	12,3%	4,9%	325	320	2,2
	Lengur en 30 ár	33,5%	48,9%	3,5%	8,8%	5,2%	888	856	2,0
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	30,0%	44,7%	6,7%	12,5%	6,1%	1372	1350	2,2
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	36,8%	43,3%	6,3%	8,9%	4,8%	375	364	2,0
	Í námi	20,8%	49,0%	17,1%	9,3%	3,8%	77	81	2,3
	Á eftirlaunum	34,6%	52,3%	2,1%	8,9%	2,1%	334	321	1,9
	Annað	29,7%	39,0%	7,5%	13,8%	10,0%	167	163	2,4
Starfar þú við ferðabjónustu?	Já	33,9%	41,9%	8,3%	11,3%	4,5%	445	438	2,1
	Nei	30,8%	45,9%	6,1%	11,5%	5,7%	1886	1848	2,2
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðabjónustu? ***	Já	34,3%	46,3%	6,0%	9,6%	3,8%	1079	1060	2,0
	Nei	25,8%	45,8%	5,9%	13,9%	8,5%	753	734	2,3

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 33: Almennt séð er ég sátt(ur) við að samfélag mitt taki einhverjum breytingum vegna ferðapjónustu - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	26	1,1%	1,2%
Frekar ósammála	63	2,7%	3,0%
Hvorki sammála né ósammála	167	7,0%	7,9%
Frekar sammála	1.103	46,5%	52,3%
Mjög sammála	751	31,7%	35,6%
Gild svör	2.110	89,0%	100,0%
Gildir svarendur	2.110	89,0%	
Veit ekki	22	0,9%	
Vil ekki svara	16	0,7%	
Svöruðu ekki	222	9,4%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 34: Almennt séð er ég sátt(ur) við að samfélag mitt taki einhverjum breytingum vegna ferðapjónustu – Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigti)	Meðaltal	
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
		%	%	%	%	%	N	(1)-(5)	
Kyn	Fjöldi	1,2%	3,0%	7,9%	52,3%	35,6%	2110	2065	4,2
	Karl	1,5%	2,4%	7,7%	50,6%	37,9%	1074	1051	4,2
	Kona	0,9%	3,6%	8,1%	54,1%	33,3%	1036	1013	4,2
Aldur	18 - 29 ára	1,0%	3,1%	10,0%	53,7%	32,2%	199	214	4,1
	30 - 44 ára	0,9%	2,6%	5,9%	52,6%	37,9%	526	523	4,2
	45 - 59 ára	1,3%	2,6%	9,6%	49,5%	37,1%	695	662	4,2
	60 ára og eldri	1,5%	3,6%	7,1%	54,4%	33,5%	690	665	4,1
Menntun **	Grunnskólanám eða minna	2,2%	3,3%	10,0%	51,9%	32,5%	454	444	4,1
	Stúdentspróf eða iðnnám	1,0%	2,5%	8,4%	57,3%	30,8%	705	693	4,1
	Annað starfsnám	0,6%	3,9%	7,2%	47,9%	40,4%	152	148	4,2
	Háskólapróf	1,0%	3,0%	5,9%	48,9%	41,2%	775	757	4,3
Búseta	Austurland	1,3%	3,8%	7,9%	50,5%	36,5%	315	308	4,2
	Höfuðborgarsvæðið	0,9%	3,5%	6,7%	47,9%	41,0%	313	309	4,2
	Norðurland	1,7%	1,8%	10,2%	53,6%	32,7%	343	333	4,1
	Suðurland	1,3%	3,2%	7,4%	50,8%	37,2%	311	305	4,2
	Suðurnes	1,2%	1,9%	9,8%	56,9%	30,3%	257	252	4,1
	Vestfirðir	1,4%	3,9%	7,9%	53,4%	33,4%	285	275	4,1
	Vesturland	0,7%	2,8%	5,2%	53,9%	37,4%	286	281	4,2
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	1,0%	1,7%	6,5%	52,0%	38,7%	396	394	4,3
	6-10 ár	0,0%	3,2%	8,4%	57,0%	31,4%	216	214	4,2
	11-20 ár	1,6%	4,0%	8,5%	49,0%	37,0%	377	371	4,2
	21-30 ár	2,0%	2,5%	8,9%	49,6%	36,9%	290	285	4,2
	Lengur en 30 ár	1,2%	3,3%	7,8%	53,6%	34,1%	830	800	4,2
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	0,9%	2,9%	7,9%	53,3%	35,0%	1228	1205	4,2
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	2,0%	2,3%	7,7%	47,5%	40,6%	351	341	4,2
	Í námi	0,0%	3,1%	7,6%	60,7%	28,6%	64	67	4,1
	Á eftirlaunum	2,3%	4,5%	6,1%	55,3%	31,8%	308	296	4,1
	Annað	0,7%	2,0%	10,9%	46,9%	39,6%	149	146	4,2
Starfar þú við ferðapjónustu? ***	Já	1,5%	1,0%	4,1%	46,3%	47,1%	386	379	4,4
	Nei	1,2%	3,4%	8,7%	53,7%	33,1%	1722	1684	4,1
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu? ***	Já	0,4%	2,4%	6,2%	53,0%	38,1%	984	965	4,3
	Nei	2,3%	5,0%	12,1%	54,7%	25,7%	690	672	4,0

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 35: Ferðapjónustan eykur fjölbreytni í atvinnulífinu í minni heimabyggð - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	27	1,1%	1,3%
Frekar ósammála	96	4,1%	4,6%
Hvorki sammála né ósammála	128	5,4%	6,1%
Frekar sammála	931	39,3%	44,2%
Mjög sammála	925	39,0%	43,9%
Gild svör	2.107	88,9%	100,0%
Gildir svarendur	2.107	88,9%	
Veit ekki	25	1,1%	
Vil ekki svara	13	0,5%	
Svöruðu ekki	225	9,5%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 36: Ferðapjónustan eykur fjölbreytni í atvinnulífinu í minni heimabyggð - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
		%	%	%	%	%	N	(1)-(5)
Kyn	Fjöldi	1,3%	4,6%	6,1%	44,2%	43,9%	2107	4,2
	Karl	1,2%	4,7%	6,3%	42,8%	44,9%	1072	4,3
	Kona	1,4%	4,4%	5,9%	45,6%	42,8%	1035	4,2
Aldur	18 - 29 ára	2,5%	5,0%	8,0%	43,7%	40,8%	199	4,2
	30 - 44 ára	1,1%	4,5%	6,1%	43,9%	44,4%	529	4,3
	45 - 59 ára	1,0%	4,4%	6,0%	43,3%	45,2%	697	4,3
	60 ára og eldri	1,3%	4,5%	5,5%	45,5%	43,2%	682	4,2
Menntun	Grunnskólanám eða minna	1,4%	4,3%	6,9%	44,4%	43,1%	452	4,2
	Stúdentspróf eða iðnnám	0,8%	4,9%	6,5%	45,8%	41,9%	703	4,2
	Annað starfsnám	4,7%	4,0%	4,6%	43,7%	43,1%	151	4,2
	Háskólapróf	1,0%	4,2%	5,7%	43,0%	46,1%	777	4,3
Búseta ***	Austurland	0,3%	4,1%	5,1%	46,5%	44,0%	316	4,3
	Höfuðborgarsvæðið	2,7%	7,3%	10,6%	42,0%	37,4%	314	4,0
	Norðurland	0,9%	1,5%	2,6%	48,1%	46,9%	341	4,4
	Suðurland	1,7%	3,9%	6,8%	43,3%	44,3%	308	4,3
	Suðurnes	0,4%	3,1%	5,1%	43,2%	48,3%	257	4,4
	Vestfirðir	0,7%	5,6%	5,9%	42,6%	45,2%	284	4,3
	Vesturland	2,2%	6,7%	6,7%	42,7%	41,8%	287	4,2
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	1,5%	1,8%	4,4%	46,3%	46,0%	395	4,3
	6-10 ár	0,9%	3,4%	7,4%	47,8%	40,5%	219	4,2
	11-20 ár	0,8%	7,8%	7,9%	41,1%	42,3%	378	4,2
	21-30 ár	2,4%	4,9%	5,0%	41,2%	46,5%	288	4,2
	Lengur en 30 ár	1,1%	4,6%	6,2%	44,5%	43,6%	826	4,2
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	1,1%	4,9%	6,5%	43,7%	43,8%	1229	4,2
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	2,0%	3,4%	4,3%	40,9%	49,4%	352	4,3
	Í námi	0,0%	7,8%	7,8%	45,3%	39,0%	64	4,2
	Á eftirlaunum	1,0%	4,9%	4,9%	46,9%	42,3%	303	4,2
	Annað	2,7%	1,4%	8,8%	51,1%	36,0%	149	4,2
Starfar þú við ferðapjónustu? ***	Já	0,8%	1,6%	4,0%	34,3%	59,4%	385	4,5
	Nei	1,4%	5,2%	6,6%	46,3%	40,5%	1719	4,2
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu? ***	Já	0,6%	3,2%	5,7%	44,0%	46,5%	981	4,3
	Nei	2,3%	8,2%	8,1%	49,3%	32,1%	690	4,0

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 37: Ég tel að ferðþjónusta verði mikilvæg undirstaða fyrir íslenskt efnahagslíf næstu áratugi -

Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svára
Mjög ósammála	20	0,8%	1,0%
Frekar ósammála	101	4,3%	4,9%
Hvorki sammála né ósammála	236	10,0%	11,4%
Frekar sammála	1.038	43,8%	50,2%
Mjög sammála	671	28,3%	32,5%
Gild svör	2.066	87,2%	100,0%
Gildir svarendur	2.066	87,2%	
Veit ekki	57	2,4%	
Vil ekki svara	20	0,8%	
Svöruðu ekki	227	9,6%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 38: Ég tel að ferðþjónusta verði mikilvæg undirstaða fyrir íslenskt efnahagslíf næstu áratugi -

Bakgrunnsgreining

		Hvorki					Fjöldi (með vigt)	Meðaltal	
		Mjög ósammála (1)	Frekar ósammála (2)	sammála né ósammála (3)	Frekar sammála (4)	Mjög sammála (5)			
	Fjöldi	%	%	%	%	%	N	N	(1)-(5)
Kyn *	Fjöldi	1,0%	4,9%	11,4%	50,2%	32,5%	2066	2021	4,1
	Karl	0,8%	5,3%	10,5%	47,5%	35,9%	1054	1032	4,1
	Kona	1,2%	4,4%	12,4%	53,1%	29,0%	1012	990	4,0
Aldur	18 - 29 ára	1,1%	4,1%	19,6%	43,5%	31,7%	193	208	4,0
	30 - 44 ára	0,6%	5,0%	9,4%	51,9%	33,1%	516	514	4,1
	45 - 59 ára	1,5%	4,5%	11,2%	48,3%	34,4%	682	649	4,1
	60 ára og eldri	0,7%	5,3%	10,6%	53,0%	30,3%	675	651	4,1
Menntun	Grunnskólanám eða minna	1,0%	5,7%	11,7%	51,3%	30,3%	443	433	4,0
	Stúdentspróf eða iðnnám	1,1%	5,3%	12,1%	51,1%	30,3%	691	679	4,0
	Annað starfsnám	0,7%	3,9%	7,9%	53,5%	34,0%	151	147	4,2
	Háskólapróf	0,8%	3,9%	11,3%	48,4%	35,6%	759	741	4,1
Búseta ***	Austurland	1,6%	9,3%	10,7%	53,4%	24,9%	310	303	3,9
	Höfuðborgarsvæðið	1,2%	3,2%	11,9%	48,9%	34,8%	310	306	4,1
	Norðurland	0,9%	3,0%	12,7%	54,1%	29,4%	332	322	4,1
	Suðurland	1,0%	4,9%	11,6%	52,1%	30,4%	306	300	4,1
	Suðurnes	0,8%	2,8%	9,6%	45,5%	41,3%	251	247	4,2
	Vestfirðir	0,3%	6,9%	12,9%	44,0%	35,9%	276	266	4,1
	Vesturland	0,7%	4,0%	10,4%	52,0%	32,9%	281	277	4,1
Lengd búsetu á því svæði **	5 ár eða skemur	0,8%	4,0%	11,6%	48,1%	35,5%	391	389	4,1
	6-10 ár	0,0%	3,3%	9,6%	50,0%	37,1%	208	206	4,2
	11-20 ár	0,8%	4,4%	8,5%	52,0%	34,3%	368	362	4,1
	21-30 ár	2,8%	4,8%	13,8%	48,3%	30,2%	284	279	4,0
	Lengur en 30 ár	0,7%	5,9%	12,4%	51,2%	29,8%	814	785	4,0
Staða á vinnumarkaði **	Í launuðu starfi	0,7%	4,9%	12,3%	50,1%	32,0%	1203	1180	4,1
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	1,2%	2,9%	8,6%	47,4%	40,0%	342	332	4,2
	Í námi	0,0%	6,4%	17,6%	43,2%	32,8%	62	65	4,0
	Á eftirlaunum	1,3%	6,6%	8,6%	55,3%	28,2%	302	291	4,0
	Annað	2,1%	4,7%	14,9%	51,1%	27,2%	147	144	4,0
Starfar þú við ferðþjónustu? ***	Já	0,5%	2,4%	5,9%	43,1%	48,1%	379	372	4,4
	Nei	1,1%	5,4%	12,7%	51,8%	29,0%	1684	1647	4,0
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðþjónustu? ***	Já	0,4%	3,5%	10,6%	50,5%	35,0%	970	951	4,2
	Nei	2,1%	8,0%	15,7%	53,0%	21,2%	670	652	3,8

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 39: Fáir aðilar njóta efnahagslegs ávinnings af ferðapjónustu í minni heimabyggð - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	295	12,4%	14,6%
Frekar ósammála	607	25,6%	30,0%
Hvorki sammála né ósammála	327	13,8%	16,2%
Frekar sammála	578	24,4%	28,6%
Mjög sammála	215	9,1%	10,6%
Gild svör	2.022	85,3%	100,0%
Gildir svarendur	2.022	85,3%	
Veit ekki	102	4,3%	
Vil ekki svara	19	0,8%	
Svöruðu ekki	227	9,6%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 40: Fáir aðilar njóta efnahagslegs ávinnings af ferðapjónustu í minni heimabyggð - Bakgrunnsgreining

		Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
		%	%	%	%	%	N	N	
	Fjöldi	14,6%	30,0%	16,3%	28,4%	10,6%	2022	1978	2,9
Kyn	Karl	15,6%	31,6%	13,2%	28,2%	11,3%	1039	1017	2,9
	Kona	13,6%	28,3%	19,5%	28,7%	9,9%	983	961	2,9
Aldur ***	18 - 29 ára	15,1%	30,2%	25,5%	17,2%	12,0%	192	207	2,8
	30 - 44 ára	15,8%	29,9%	19,4%	25,2%	9,7%	499	496	2,8
	45 - 59 ára	17,1%	30,6%	15,8%	25,5%	10,9%	676	644	2,8
	60 ára og eldri	11,0%	29,5%	11,3%	37,6%	10,7%	655	632	3,1
Menntun ***	Grunnskólanám eða minna	13,7%	26,9%	13,4%	33,8%	12,1%	432	422	3,0
	Stúdentspróf eða iðnnám	14,1%	31,3%	18,5%	26,9%	9,2%	676	665	2,9
	Annað starfsnám	12,5%	21,0%	12,0%	38,3%	16,2%	143	139	3,2
	Háskólapróf	15,7%	32,5%	17,0%	24,5%	10,3%	750	732	2,8
Búseta ***	Austurland	13,3%	32,8%	16,1%	27,4%	10,4%	307	301	2,9
	Höfuðborgarsvæðið	17,5%	30,1%	19,3%	23,3%	9,8%	297	293	2,8
	Norðurland	10,7%	35,0%	17,0%	29,2%	8,2%	330	320	2,9
	Suðurland	21,4%	33,6%	13,0%	24,2%	7,7%	295	289	2,6
	Suðurnes	20,7%	28,7%	15,5%	25,5%	9,5%	242	237	2,7
	Vestfirðir	7,5%	23,2%	19,9%	34,1%	15,3%	274	264	3,3
	Vesturland	12,2%	24,8%	13,0%	35,7%	14,2%	277	273	3,1
Lengd búsetu á því svæði ***	5 ár eða skemur	19,2%	29,6%	19,9%	21,3%	10,0%	379	377	2,7
	6-10 ár	12,9%	34,4%	14,0%	28,5%	10,2%	208	206	2,9
	11-20 ár	18,7%	32,9%	13,7%	26,0%	8,7%	355	349	2,7
	21-30 ár	15,4%	32,1%	18,9%	23,9%	9,7%	281	276	2,8
	Lengur en 30 ár	10,8%	27,0%	15,2%	34,7%	12,3%	798	769	3,1
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	13,6%	30,7%	18,6%	26,7%	10,4%	1181	1158	2,9
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	19,9%	33,8%	12,9%	24,8%	8,7%	343	333	2,7
	Í námi	15,0%	40,9%	21,7%	10,8%	11,6%	61	64	2,6
	Á eftirlaunum	12,0%	22,2%	11,9%	43,1%	10,9%	284	273	3,2
	Annað	14,6%	26,2%	11,6%	30,5%	17,0%	146	143	3,1
Starfar þú við ferðapjónustu? ***	Já	27,1%	34,6%	15,1%	16,8%	6,4%	375	368	2,4
	Nei	11,8%	28,9%	16,6%	31,1%	11,6%	1645	1609	3,0
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu? ***	Já	14,6%	31,5%	16,7%	27,3%	9,9%	945	927	2,9
	Nei	7,7%	26,0%	16,2%	35,6%	14,5%	655	637	3,2

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 41: Íslensk ferðaþjónustufyrirtæki innheimta sanngjarnt gjald fyrir þjónustu sína - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	248	10,5%	14,0%
Frekar ósammála	605	25,5%	34,2%
Hvorki sammála né ósammála	469	19,8%	26,5%
Frekar sammála	359	15,1%	20,3%
Mjög sammála	86	3,6%	4,9%
Gild svör	1.767	74,6%	100,0%
Gildir svarendur	1.767	74,6%	
Veit ekki	341	14,4%	
Vil ekki svara	28	1,2%	
Svöruðu ekki	234	9,9%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 42: Íslensk ferðaþjónustufyrirtæki innheimta sanngjarnt gjald fyrir þjónustu sína - Bakgrunnsgreining

		Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
		%	%	%	%	%	N	N
	Fjöldi	14,1%	34,2%	26,5%	20,3%	4,9%	1767	1731
Kyn	Karl	14,3%	32,5%	26,1%	22,1%	5,0%	923	905
	Kona	13,8%	36,1%	27,0%	18,4%	4,7%	844	826
Aldur ***	18 - 29 ára	17,8%	34,9%	24,4%	19,5%	3,4%	180	194
	30 - 44 ára	16,0%	33,5%	30,1%	15,6%	4,7%	461	458
	45 - 59 ára	14,5%	36,0%	27,0%	18,2%	4,4%	597	569
	60 ára og eldri	10,4%	32,7%	23,6%	27,2%	6,1%	529	510
Menntun	Grunnskólanám eða minna	15,0%	29,4%	23,3%	25,0%	7,3%	367	359
	Stúdentspróf eða iðnnám	15,1%	35,7%	22,2%	22,5%	4,5%	611	601
	Annað starfsnám	17,4%	33,0%	21,1%	22,2%	6,3%	127	124
	Háskólapróf	12,1%	35,5%	33,5%	15,3%	3,7%	645	630
Búseta	Austurland	11,7%	33,1%	27,9%	21,3%	5,9%	258	252
	Höfuðborgarsvæðið	14,1%	38,2%	24,6%	20,0%	3,1%	257	254
	Norðurland	11,5%	37,7%	27,3%	19,7%	3,7%	289	281
	Suðurland	14,8%	30,8%	27,1%	21,7%	5,7%	263	259
	Suðurnes	14,3%	36,2%	24,7%	17,8%	7,0%	228	224
	Vestfirðir	16,0%	28,7%	28,7%	22,2%	4,4%	226	219
	Vesturland	16,8%	33,9%	25,4%	19,5%	4,5%	246	242
Lengd búsetu á því svæði *	5 ár eða skemur	15,9%	34,3%	26,6%	19,5%	3,7%	346	345
	6-10 ár	13,6%	33,9%	27,8%	16,6%	8,0%	187	185
	11-20 ár	17,7%	35,4%	26,6%	18,7%	1,6%	315	310
	21-30 ár	12,5%	30,6%	29,7%	23,0%	4,2%	241	237
	Lengur en 30 ár	12,1%	35,1%	25,0%	21,4%	6,4%	677	653
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	15,0%	37,2%	27,7%	16,6%	3,6%	1059	1040
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	12,0%	28,6%	26,9%	24,2%	8,3%	293	285
	Í námi	10,6%	29,8%	28,0%	26,6%	5,0%	57	60
	Á eftirlaunum	11,0%	31,7%	20,4%	30,9%	6,0%	217	209
	Annað	18,8%	29,4%	24,2%	21,7%	5,9%	133	130
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	10,0%	28,2%	26,4%	26,5%	8,9%	347	341
	Nei	15,1%	35,6%	26,6%	18,8%	3,9%	1418	1388
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu?	Já	14,3%	33,9%	28,7%	19,8%	3,3%	831	816
	Nei	16,2%	38,0%	23,5%	17,8%	4,5%	546	532

* Marktækt miðað við 5% öruggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öruggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öruggismörk

Tafla 43: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðamönnum fyrir notkun bílastæða - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svára
Mjög ósammála	135	5,7%	6,5%
Frekar ósammála	270	11,4%	13,0%
Hvorki sammála né ósammála	308	13,0%	14,9%
Frekar sammála	866	36,5%	41,9%
Mjög sammála	490	20,7%	23,7%
Gild svör	2.069	87,3%	100,0%
Gildir svarendur	2.069	87,3%	
Veit ekki	49	2,1%	
Vil ekki svara	26	1,1%	
Svöruðu ekki	226	9,5%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 44: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðamönnum fyrir notkun bílastæða - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Hvorki					Fjöldi	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)
		Mjög ósammála (1)	Frekar ósammála (2)	sammála né ósammála (3)	Frekar sammála (4)	Mjög sammála (5)			
		%	%	%	%	%	N	N	(1)-(5)
Kyn	Fjöldi	6,6%	13,1%	15,0%	41,7%	23,6%	2069	2025	3,6
	Karl	6,8%	13,3%	13,7%	42,4%	23,8%	1061	1039	3,6
	Kona	6,3%	12,9%	16,4%	41,0%	23,4%	1008	986	3,6
Aldur ***	18 - 29 ára	9,8%	15,0%	23,8%	37,1%	14,4%	194	209	3,3
	30 - 44 ára	6,5%	14,0%	21,2%	37,9%	20,4%	520	518	3,5
	45 - 59 ára	6,9%	13,5%	13,8%	40,3%	25,5%	681	648	3,6
	60 ára og eldri	5,2%	11,4%	8,5%	47,7%	27,2%	674	650	3,8
Menntun	Grunnskólanám eða minna	6,2%	15,5%	12,4%	38,6%	27,4%	440	430	3,7
	Stúdentspróf eða iðnnám	9,0%	13,4%	15,7%	39,4%	22,6%	698	686	3,5
	Annað starfsnám	4,7%	14,2%	11,5%	38,8%	30,9%	149	145	3,8
	Háskólapróf	5,0%	11,4%	17,0%	45,4%	21,2%	758	741	3,7
Búseta **	Austurland	7,4%	18,4%	16,9%	37,8%	19,5%	311	304	3,4
	Höfuðborgarsvæðið	5,6%	10,8%	13,2%	46,5%	23,9%	308	304	3,7
	Norðurland	4,6%	14,1%	12,4%	47,0%	22,0%	334	324	3,7
	Suðurland	7,6%	11,9%	11,5%	39,5%	29,6%	303	297	3,7
	Suðurnes	6,3%	9,4%	14,9%	40,8%	28,5%	256	251	3,8
	Vestfirðir	6,2%	12,5%	21,5%	40,4%	19,4%	276	267	3,6
	Vesturland	8,6%	13,8%	15,7%	39,1%	22,7%	281	277	3,5
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	7,1%	15,0%	19,3%	37,2%	21,4%	388	386	3,5
	6-10 ár	8,9%	12,4%	12,8%	42,3%	23,6%	212	210	3,6
	11-20 ár	6,5%	14,2%	13,0%	44,9%	21,3%	369	363	3,6
	21-30 ár	6,3%	10,3%	19,3%	39,7%	24,3%	282	277	3,7
	Lengur en 30 ár	5,8%	12,8%	12,9%	43,0%	25,5%	817	788	3,7
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	6,7%	14,2%	17,0%	39,5%	22,6%	1207	1184	3,6
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	10,0%	10,9%	13,2%	42,0%	23,8%	340	330	3,6
	Í námi	6,3%	14,4%	23,6%	43,2%	12,5%	63	66	3,4
	Á eftirlaunum	1,6%	11,6%	7,7%	50,6%	28,5%	302	291	3,9
	Annað	7,5%	12,3%	14,4%	38,0%	27,9%	147	144	3,7
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	8,8%	17,3%	18,7%	36,2%	19,0%	378	371	3,4
	Nei	6,1%	12,1%	14,2%	43,0%	24,6%	1689	1652	3,7
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu?	Já	7,1%	11,7%	15,0%	42,7%	23,5%	970	952	3,6
	Nei	4,8%	12,6%	12,8%	43,2%	26,6%	674	656	3,7

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 45: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðamönnum vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	76	3,2%	3,6%
Frekar ósammála	134	5,7%	6,4%
Hvorki sammála né ósammála	176	7,4%	8,4%
Frekar sammála	899	37,9%	43,0%
Mjög sammála	808	34,1%	38,6%
Gild svör	2.093	88,3%	100,0%
Gildir svarendur	2.093	88,3%	
Veit ekki	28	1,2%	
Vil ekki svara	27	1,1%	
Svöruðu ekki	222	9,4%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 46: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðamönnum vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal	
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
		%	%	%	%	%	N	(1)-(5)	
Kyn *	Fjöldi	3,6%	6,4%	8,5%	42,9%	38,6%	2093	2048	4,1
	Karl	4,7%	7,6%	7,6%	42,2%	37,9%	1066	1043	4,0
	Kona	2,5%	5,3%	9,3%	43,7%	39,2%	1027	1004	4,1
Aldur *	18 - 29 ára	3,5%	8,2%	14,3%	38,2%	35,7%	196	211	3,9
	30 - 44 ára	2,4%	6,7%	10,7%	45,0%	35,1%	527	524	4,0
	45 - 59 ára	5,1%	5,9%	7,5%	42,8%	38,7%	691	658	4,0
	60 ára og eldri	3,1%	6,2%	5,7%	42,9%	42,2%	679	655	4,1
Menntun	Grunnskólanám eða minna	4,0%	6,4%	7,2%	42,1%	40,3%	444	434	4,1
	Stúdentspróf eða iðnnám	4,8%	6,8%	8,4%	43,8%	36,3%	702	690	4,0
	Annað starfsnám	3,3%	8,6%	5,9%	30,9%	51,3%	152	148	4,2
	Háskólapróf	2,4%	5,7%	9,9%	44,7%	37,3%	771	753	4,1
Búseta ***	Austurland	4,2%	12,3%	7,9%	44,4%	31,2%	309	302	3,9
	Höfuðborgarsvæðið	2,8%	6,5%	9,5%	42,3%	39,0%	314	310	4,1
	Norðurland	2,9%	4,5%	9,6%	44,3%	38,6%	339	329	4,1
	Suðurland	3,8%	4,8%	5,6%	41,9%	43,8%	310	304	4,2
	Suðurnes	2,7%	3,1%	8,1%	39,5%	46,6%	256	251	4,2
	Vestfirðir	4,3%	5,8%	10,5%	45,7%	33,7%	280	270	4,0
	Vesturland	4,5%	7,7%	8,0%	41,9%	37,9%	285	280	4,0
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	4,6%	6,8%	7,5%	42,6%	38,5%	392	390	4,0
	6-10 ár	2,2%	10,1%	4,6%	44,9%	38,2%	218	216	4,1
	11-20 ár	3,1%	6,3%	12,1%	39,1%	39,4%	375	369	4,1
	21-30 ár	2,1%	4,8%	9,2%	43,7%	40,2%	286	281	4,2
	Lengur en 30 ár	4,3%	5,9%	8,0%	44,0%	37,8%	821	791	4,0
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	3,8%	7,0%	8,2%	43,1%	37,9%	1220	1197	4,0
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	5,2%	6,9%	12,1%	39,5%	36,4%	349	339	4,0
	Í námi	3,0%	8,1%	15,9%	37,3%	35,7%	64	67	4,0
	Á eftirlaunum	1,3%	5,6%	4,9%	48,1%	40,1%	304	292	4,2
	Annað	3,4%	2,1%	6,1%	39,0%	49,4%	146	143	4,3
Starfar þú við ferðaþjónustu? *	Já	5,5%	6,0%	11,3%	42,8%	34,4%	383	376	3,9
	Nei	3,2%	6,5%	7,8%	42,9%	39,6%	1707	1669	4,1
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu?	Já	3,2%	6,8%	8,4%	42,2%	39,4%	973	954	4,1
	Nei	3,2%	5,9%	7,3%	43,9%	39,6%	688	670	4,1

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 47: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðþjónustufyrirtækjum vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda		
	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	56	2,4%	2,7%
Frekar ósammála	130	5,5%	6,3%
Hvorki sammála né ósammála	206	8,7%	10,0%
Frekar sammála	868	36,6%	42,2%
Mjög sammála	796	33,6%	38,7%
Gild svör	2.056	86,8%	100,0%
Gildir svarendur	2.056	86,8%	
Veit ekki	49	2,1%	
Vil ekki svara	34	1,4%	
Svöruðu ekki	231	9,7%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 48: Það er mikilvægt að ríki og sveitarfélög geti innheimt gjald af ferðþjónustufyrirtækjum vegna ferða á friðuðum eða friðlýstum svæðum - Bakgrunnsreining

		Mjög ósammála (1)	Frekar ósammála (2)	Hvorki sammála né ósammála (3)	Frekar sammála (4)	Mjög sammála (5)	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)	
		%	%	%	%	%	N	N	
	Fjöldi	2,7%	6,3%	10,0%	42,3%	38,6%	2056	2012	4,1
Kyn	Karl	3,4%	6,9%	8,6%	41,1%	40,1%	1055	1033	4,1
	Kona	2,0%	5,8%	11,6%	43,5%	37,1%	1001	979	4,1
Aldur	18 - 29 ára	1,5%	6,2%	13,8%	46,4%	32,1%	196	211	4,0
	30 - 44 ára	1,5%	5,0%	11,8%	45,0%	36,6%	520	518	4,1
	45 - 59 ára	4,4%	5,7%	10,7%	40,1%	39,0%	682	649	4,0
	60 ára og eldri	2,3%	8,1%	6,7%	40,9%	42,1%	658	634	4,1
Menntun	Grunnskólanám eða minna	3,5%	8,2%	8,4%	41,4%	38,5%	430	421	4,0
	Stúdentspróf eða iðnnám	2,5%	6,6%	12,4%	40,8%	37,7%	680	669	4,0
	Annað starfsnám	4,0%	8,0%	8,5%	36,4%	43,1%	151	147	4,1
	Háskólapróf	2,2%	4,4%	9,4%	45,4%	38,7%	771	753	4,1
Búseta *	Austurland	2,6%	9,5%	13,2%	41,3%	33,4%	305	299	3,9
	Höfuðborgarsvæðið	2,8%	5,8%	9,0%	41,0%	41,4%	313	310	4,1
	Norðurland	2,4%	4,0%	10,3%	46,3%	37,1%	332	322	4,1
	Suðurland	4,3%	6,6%	8,0%	38,3%	42,9%	304	298	4,1
	Suðurnes	2,0%	3,2%	8,8%	43,1%	42,9%	250	245	4,2
	Vestfirðir	1,4%	6,6%	12,1%	43,7%	36,2%	273	264	4,1
Lengd búsetu á því svæði	Vesturland	3,2%	8,7%	8,9%	42,4%	36,8%	279	275	4,0
	5 ár eða skemur	2,6%	4,3%	12,9%	39,3%	41,0%	386	385	4,1
	6-10 ár	2,8%	8,0%	9,0%	41,4%	38,7%	211	209	4,1
	11-20 ár	2,1%	8,1%	10,9%	40,1%	38,7%	370	364	4,1
Staða á vinnumarkaði **	21-30 ár	1,4%	5,2%	8,4%	47,1%	37,9%	285	280	4,1
	Lengur en 30 ár	3,5%	6,5%	9,1%	43,2%	37,8%	803	774	4,1
	Í launuðu starfi	2,6%	5,2%	10,2%	43,2%	38,8%	1205	1182	4,1
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	4,1%	9,7%	11,6%	42,2%	32,4%	341	331	3,9
	Í námi	1,6%	8,2%	11,3%	41,3%	37,5%	63	66	4,1
Starfar þú við ferðþjónustu? ***	Á eftirlaunum	2,0%	8,2%	5,4%	41,7%	42,7%	293	282	4,1
	Annað	2,1%	3,5%	12,4%	35,6%	46,3%	144	141	4,2
	Já	4,5%	10,4%	12,5%	41,2%	31,4%	374	367	3,8
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðþjónustu?	Nei	2,3%	5,5%	9,5%	42,4%	40,3%	1679	1642	4,1
	Já	2,3%	5,2%	9,8%	42,0%	40,8%	959	941	4,1
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðþjónustu?	Nei	2,5%	5,5%	9,2%	42,8%	40,0%	674	656	4,1

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 49: Ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	36	1,5%	1,5%
Frekar ósammála	121	5,1%	5,2%
Hvorki sammála né ósammála	83	3,5%	3,5%
Frekar sammála	1.086	45,8%	46,3%
Mjög sammála	1.021	43,1%	43,5%
Gild svör	2.347	99,0%	100,0%
Gildir svarendur	2.347	99,0%	
Veit ekki	20	0,8%	
Vil ekki svara	1	0,0%	
Svöruðu ekki	2	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 50: Ferðamenn auka fjölbreytileika mannlífsins - Bakgrunnsgreining

		Mjög ósammála (1)	Frekar ósammála (2)	Hvorki sammála né ósammála (3)	Frekar sammála (4)	Mjög sammála (5)	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)
		%	%	%	%	%	N	N
	Fjöldi	1,5%	5,2%	3,6%	46,3%	43,4%	2347	2301
Kyn	Karl	1,2%	5,0%	3,8%	44,7%	45,2%	1192	1168
	Kona	1,9%	5,3%	3,3%	47,9%	41,6%	1155	1133
Aldur ***	18 - 29 ára	2,7%	7,3%	6,5%	50,0%	33,6%	264	284
	30 - 44 ára	1,0%	3,3%	3,6%	44,9%	47,2%	585	585
	45 - 59 ára	2,0%	4,4%	3,4%	47,1%	43,0%	750	715
	60 ára og eldri	1,1%	6,6%	2,6%	45,1%	44,6%	748	717
Menntun *	Grunnskólanám eða minna	2,0%	5,4%	3,5%	51,5%	37,7%	507	496
	Stúdentspróf eða iðnnám	1,3%	5,8%	3,8%	46,0%	43,0%	795	784
	Annað starfsnám	1,1%	4,5%	5,3%	51,2%	37,8%	174	169
	Háskólapróf	1,5%	4,5%	2,9%	42,6%	48,6%	846	828
Búseta *	Austurland	0,5%	3,4%	4,3%	49,0%	42,6%	352	345
	Höfuðborgarsvæðið	1,1%	6,4%	3,0%	43,2%	46,4%	372	368
	Norðurland	0,9%	5,2%	2,3%	43,5%	48,1%	362	351
	Suðurland	1,4%	7,4%	1,7%	46,2%	43,2%	350	344
	Suðurnes	2,1%	2,1%	3,9%	46,9%	44,9%	283	278
	Vestfirðir	2,0%	5,7%	5,5%	49,3%	37,6%	306	296
Lengd búsetu á því svæði	Vesturland	3,2%	5,4%	4,7%	46,6%	40,1%	322	317
	5 ár eða skemur	1,3%	4,6%	3,7%	43,3%	47,1%	452	452
	6-10 ár	0,8%	3,3%	3,3%	46,4%	46,2%	237	235
	11-20 ár	1,8%	5,0%	4,7%	46,3%	42,2%	433	427
	21-30 ár	2,9%	5,4%	4,4%	44,4%	42,9%	321	316
Lengur en 30 ár	1,2%	6,0%	2,8%	48,4%	41,6%	900	867	
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	1,3%	4,2%	4,3%	47,3%	42,9%	1375	1354
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	2,7%	7,1%	1,9%	42,1%	46,3%	378	367
	Í námi	1,4%	5,1%	5,4%	48,7%	39,5%	76	80
	Á eftirlaunum	1,2%	7,6%	2,7%	46,8%	41,7%	340	325
	Annað	1,8%	4,3%	2,4%	45,0%	46,5%	169	165
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	1,4%	4,0%	3,2%	38,6%	52,8%	445	438
	Nei	1,6%	5,4%	3,7%	48,0%	41,3%	1900	1861
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	0,7%	3,0%	2,9%	46,8%	46,6%	1084	1064
	Nei	2,5%	8,5%	4,6%	50,4%	34,0%	763	744

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 51: Ferðamenn hafa breytt íslensku samfélagi til hins betra - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	135	5,7%	6,0%
Frekar ósammála	371	15,7%	16,4%
Hvorki sammála né ósammála	560	23,6%	24,7%
Frekar sammála	876	37,0%	38,7%
Mjög sammála	322	13,6%	14,2%
Gild svör	2.264	95,5%	100,0%
Gildir svarendur	2.264	95,5%	
Veit ekki	83	3,5%	
Við ekki svara	19	0,8%	
Svöruðu ekki	4	0,2%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 52: Ferðamenn hafa breytt íslensku samfélagi til hins betra - Bakgrunnsgreining

		Hvorki					Fjöldi (með vigti)	Meðaltal (1)-(5)	
		Mjög ósammála (1)	Frekar ósammála (2)	sammála né ósammála (3)	Frekar sammála (4)	Mjög sammála (5)			
	Fjöldi	%	%	%	%	%	N	N	(1)-(5)
Kyn *	Karl	6,3%	16,2%	21,4%	39,5%	16,6%	1157	1135	3,4
	Kona	5,6%	16,4%	28,4%	37,8%	11,7%	1107	1086	3,3
Aldur	18 - 29 ára	6,4%	16,1%	30,8%	37,6%	9,0%	266	286	3,3
	30 - 44 ára	5,4%	12,6%	30,0%	37,0%	15,0%	570	570	3,4
	45 - 59 ára	6,2%	16,6%	24,8%	38,6%	13,8%	722	688	3,4
	60 ára og eldri	6,0%	19,2%	18,0%	40,6%	16,2%	706	677	3,4
Menntun	Grunnskólanám eða minna	6,9%	17,8%	21,6%	40,1%	13,5%	487	477	3,4
	Stúdentspróf eða iðnnám	6,6%	17,8%	23,9%	38,6%	13,1%	765	755	3,3
	Annað starfsnám	7,3%	14,5%	26,4%	37,7%	14,1%	164	159	3,4
	Háskólapróf	4,4%	14,2%	27,1%	38,4%	15,8%	825	808	3,5
Búseta *	Austurland	7,1%	18,5%	28,2%	35,9%	10,3%	336	330	3,2
	Höfuðborgarsvæðið	4,3%	15,4%	25,2%	39,0%	16,1%	366	362	3,5
	Norðurland	5,0%	16,1%	21,7%	43,0%	14,3%	345	335	3,5
	Suðurland	6,3%	16,8%	22,8%	38,4%	15,8%	334	329	3,4
	Suðurnes	5,1%	14,7%	24,1%	39,1%	16,9%	277	273	3,5
	Vestfirðir	6,8%	15,5%	25,7%	36,9%	15,1%	294	285	3,4
	Vesturland	7,5%	17,0%	26,3%	38,1%	11,2%	312	308	3,3
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	4,7%	16,0%	27,1%	36,9%	15,4%	442	443	3,4
	6-10 ár	5,0%	14,2%	28,0%	40,9%	11,9%	234	232	3,4
	11-20 ár	7,1%	15,7%	24,7%	36,9%	15,6%	423	418	3,4
	21-30 ár	9,3%	14,8%	27,5%	36,1%	12,4%	314	309	3,3
	Lengur en 30 ár	5,1%	18,0%	21,9%	40,6%	14,3%	847	815	3,4
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	5,8%	16,0%	27,1%	38,0%	13,1%	1337	1318	3,4
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	5,3%	16,2%	24,6%	35,0%	18,8%	358	348	3,5
	Í námi	7,8%	6,3%	34,9%	41,9%	9,1%	78	82	3,4
	Á eftirlaunum	5,9%	19,5%	14,8%	44,1%	15,7%	324	310	3,4
	Annað	8,2%	18,2%	20,9%	39,5%	13,2%	159	156	3,3
Starfar þú við ferðabjónustu? ***	Já	4,6%	10,9%	21,4%	42,0%	21,2%	438	431	3,6
	Nei	6,3%	17,6%	25,6%	37,9%	12,5%	1824	1787	3,3
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðabjónustu? ***	Já	3,3%	12,9%	25,3%	41,9%	16,6%	1043	1025	3,6
	Nei	10,4%	24,8%	25,5%	32,4%	6,8%	729	711	3,0

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 53: Ferðamenn valda meira ónáði í mínu daglega lífi en áður - Tíðnitafli

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	773	32,6%	32,9%
Frekar ósammála	851	35,9%	36,2%
Hvorki sammála né ósammála	176	7,4%	7,5%
Frekar sammála	386	16,3%	16,4%
Mjög sammála	163	6,9%	6,9%
Gild svör	2.349	99,1%	100,0%
Gildir svarendur	2.349	99,1%	
Veit ekki	8	0,3%	
Við ekki svara	3	0,1%	
Svöruðu ekki	10	0,4%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 54: Ferðamenn valda meira ónáði í mínu daglega lífi en áður - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
		%	%	%	%	%	N	(1)-(5)
Kyn	Karl	30,7%	38,0%	6,7%	16,4%	8,1%	1196	2,3
	Kona	35,0%	34,3%	8,3%	16,7%	5,8%	1153	2,2
Aldur ***	18 - 29 ára	26,1%	31,3%	11,4%	22,6%	8,5%	269	2,6
	30 - 44 ára	30,9%	35,1%	7,0%	18,2%	8,7%	582	2,4
	45 - 59 ára	30,4%	37,2%	7,3%	17,7%	7,4%	747	2,3
	60 ára og eldri	39,5%	38,0%	6,5%	11,6%	4,5%	751	2,0
Menntun	Grunnskólanám eða minna	35,1%	35,0%	6,3%	15,1%	8,5%	512	2,3
	Stúdentspróf eða iðnnám	30,1%	40,4%	7,5%	16,5%	5,4%	795	2,3
	Annað starfsnám	31,7%	30,7%	12,1%	18,6%	7,0%	173	2,4
	Háskólapróf	34,2%	33,7%	7,5%	17,3%	7,3%	844	2,3
Búseta ***	Austurland	36,8%	30,7%	8,3%	18,2%	6,1%	351	2,3
	Höfuðborgarsvæðið	30,5%	33,6%	9,0%	19,7%	7,2%	374	2,4
	Norðurland	35,0%	42,2%	5,0%	13,0%	4,7%	360	2,1
	Suðurland	27,9%	34,9%	6,8%	21,3%	9,2%	352	2,5
	Suðurnes	34,2%	41,6%	6,0%	13,5%	4,7%	286	2,1
	Vestfirðir	31,7%	37,5%	10,1%	12,5%	8,1%	305	2,3
	Vesturland	33,9%	33,9%	7,5%	16,0%	8,7%	321	2,3
Lengd búsetu á því svæði ***	5 ár eða skemur	31,4%	34,0%	9,2%	17,1%	8,2%	456	2,4
	6-10 ár	28,9%	34,6%	8,1%	22,1%	6,3%	235	2,4
	11-20 ár	30,8%	34,6%	7,9%	18,6%	8,1%	434	2,4
	21-30 ár	32,1%	35,6%	8,4%	16,1%	7,8%	322	2,3
	Lengur en 30 ár	35,9%	38,7%	6,0%	13,8%	5,7%	898	2,1
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	30,3%	36,7%	8,1%	18,2%	6,8%	1373	2,3
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	30,2%	34,6%	7,6%	16,5%	11,1%	377	2,4
	Í námi	35,1%	27,2%	9,2%	22,2%	6,4%	77	2,4
	Á eftirlaunum	43,1%	40,4%	4,7%	8,7%	3,2%	344	1,9
	Annað	39,0%	30,3%	7,6%	16,0%	7,0%	169	2,2
Starfar þú við ferðajónustu?	Já	33,1%	31,3%	9,0%	18,5%	8,1%	444	2,4
	Nei	32,7%	37,3%	7,2%	16,1%	6,7%	1904	2,3
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðajónustu? ***	Já	36,3%	37,4%	7,0%	14,7%	4,7%	1084	2,1
	Nei	27,7%	37,2%	7,5%	18,1%	9,5%	766	2,4

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 55: Ég er stolt(ur) af því að ferðamenn vilji koma og heimsækja mína heimabyggð - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	44	1,9%	1,9%
Frekar ósammála	76	3,2%	3,2%
Hvorki sammála né ósammála	164	6,9%	7,0%
Frekar sammála	885	37,3%	37,7%
Mjög sammála	1.180	49,8%	50,2%
Gild svör	2.349	99,1%	100,0%
Gildir svarendur	2.349	99,1%	
Veit ekki	11	0,5%	
Vil ekki svara	7	0,3%	
Svöruðu ekki	3	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 56: Ég er stolt(ur) af því að ferðamenn vilji koma og heimsækja mína heimabyggð - Bakgrunnsgreining

		Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
	Fjöldi	%	%	%	%	%	N	N
	Fjöldi	1,9%	3,2%	7,0%	37,7%	50,2%	2349	2303
Kyn	Karl	2,0%	3,9%	7,8%	36,3%	50,0%	1191	1167
	Kona	1,7%	2,5%	6,2%	39,2%	50,4%	1158	1136
Aldur	18 - 29 ára	1,5%	3,0%	9,0%	42,0%	44,5%	266	286
	30 - 44 ára	1,4%	1,6%	6,9%	38,8%	51,3%	582	582
	45 - 59 ára	2,7%	2,9%	7,2%	37,7%	49,4%	747	712
	60 ára og eldri	1,6%	4,9%	6,1%	35,1%	52,3%	754	723
Menntun	Grunnskólanám eða minna	1,8%	3,6%	6,2%	36,9%	51,6%	514	503
	Stúdentspróf eða iðnnám	1,7%	3,5%	6,6%	40,0%	48,2%	794	783
	Annað starfsnám	4,0%	2,3%	5,6%	38,1%	50,0%	174	169
	Háskólapróf	1,5%	2,8%	8,2%	36,0%	51,5%	842	824
Búseta	Austurland	1,4%	3,1%	6,0%	40,2%	49,3%	352	345
	Höfuðborgarsvæðið	1,5%	3,5%	11,9%	37,9%	45,1%	372	368
	Norðurland	1,9%	1,9%	5,8%	35,2%	55,1%	364	353
	Suðurland	1,7%	4,8%	6,0%	36,3%	51,1%	350	344
	Suðurnes	1,4%	3,5%	5,6%	38,9%	50,6%	285	280
	Vestfirðir	3,6%	2,2%	4,8%	38,7%	50,7%	305	295
	Vesturland	1,6%	3,4%	8,2%	37,1%	49,7%	321	316
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	1,9%	2,2%	7,8%	38,1%	49,9%	454	454
	6-10 ár	2,1%	2,9%	5,8%	42,5%	46,7%	236	234
	11-20 ár	0,9%	3,7%	8,6%	38,6%	48,2%	431	425
	21-30 ár	2,2%	4,9%	9,4%	33,6%	49,9%	321	316
	Lengur en 30 ár	2,1%	3,0%	5,3%	37,1%	52,5%	903	869
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	1,7%	3,0%	7,6%	38,8%	48,9%	1368	1347
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	2,1%	3,2%	6,0%	34,5%	54,3%	377	366
	Í námi	1,3%	2,4%	7,8%	43,7%	44,8%	78	82
	Á eftirlaunum	1,7%	4,6%	5,5%	36,5%	51,7%	348	333
	Annað	2,4%	3,0%	7,7%	36,2%	50,7%	169	165
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	1,1%	1,8%	3,6%	32,1%	61,4%	445	438
	Nei	2,0%	3,6%	7,8%	39,1%	47,6%	1902	1863
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	0,9%	2,6%	4,8%	36,7%	55,0%	1086	1067
	Nei	3,4%	5,1%	11,2%	42,1%	38,2%	763	744

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 57: Það myndi engu breyta fyrir samfélagið þó ferðamenn myndu hætta að koma hingað -

Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	1.355	57,2%	57,8%
Frekar ósammála	764	32,2%	32,6%
Hvorki sammála né ósammála	54	2,3%	2,3%
Frekar sammála	111	4,7%	4,7%
Mjög sammála	60	2,5%	2,6%
Gild svör	2.344	98,9%	100,0%
Gildir svarendur	2.344	98,9%	
Veit ekki	15	0,6%	
Vil ekki svara	2	0,1%	
Svöruðu ekki	9	0,4%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 58: Það myndi engu breyta fyrir samfélagið þó ferðamenn myndu hætta að koma hingað -

Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
		%	%	%	%	%	N	(1)-(5)
Kyn	Fjöldi	57,8%	32,5%	2,3%	4,7%	2,6%	2344	2299
	Karl	61,1%	28,9%	2,2%	5,0%	2,8%	1190	1167
	Kona	54,4%	36,3%	2,4%	4,5%	2,4%	1154	1131
Aldur	18 - 29 ára	56,5%	31,6%	3,7%	3,0%	5,2%	269	289
	30 - 44 ára	60,9%	30,1%	3,4%	4,3%	1,4%	585	582
	45 - 59 ára	58,2%	33,5%	1,5%	4,2%	2,5%	739	704
	60 ára og eldri	55,5%	34,0%	1,7%	6,3%	2,5%	751	724
Menntun *	Grunnskólanám eða minna	57,5%	29,5%	2,2%	5,7%	5,1%	508	498
	Stúdentspróf eða iðnnám	55,2%	34,7%	3,2%	4,4%	2,6%	797	786
	Annað starfsnám	53,6%	38,4%	2,3%	4,5%	1,1%	172	167
	Háskólapróf	61,5%	31,0%	1,7%	4,5%	1,3%	842	824
Búseta	Austurland	59,4%	31,0%	1,7%	5,1%	2,8%	352	346
	Höfuðborgarsvæðið	60,9%	30,8%	1,7%	4,7%	1,9%	371	367
	Norðurland	58,0%	33,7%	1,1%	4,6%	2,6%	364	354
	Suðurland	60,6%	30,5%	2,7%	3,9%	2,3%	348	342
	Suðurnes	60,3%	28,8%	1,8%	5,0%	4,1%	286	281
	Vestfirðir	52,0%	37,9%	3,2%	4,8%	2,0%	302	292
	Vesturland	52,6%	35,4%	4,4%	5,0%	2,6%	321	316
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	62,1%	29,8%	2,2%	3,1%	2,8%	454	454
	6-10 ár	56,4%	35,2%	1,7%	4,2%	2,5%	237	234
	11-20 ár	58,7%	30,7%	2,1%	5,6%	2,8%	429	423
	21-30 ár	58,8%	29,2%	3,5%	4,9%	3,5%	323	318
	Lengur en 30 ár	55,3%	35,4%	2,2%	5,0%	2,0%	897	865
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	57,9%	32,4%	2,6%	4,9%	2,1%	1370	1348
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	65,6%	28,5%	1,9%	2,2%	2,0%	373	362
	Í námi	60,3%	28,1%	6,5%	1,2%	3,8%	78	82
	Á eftirlaunum	51,1%	38,0%	1,5%	5,7%	3,7%	348	335
	Annað	51,5%	34,0%	0,6%	9,1%	4,8%	166	162
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	75,8%	19,8%	1,9%	1,1%	1,3%	443	436
	Nei	53,6%	35,6%	2,4%	5,6%	2,9%	1899	1861
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	62,3%	31,0%	1,4%	3,6%	1,7%	1084	1065
	Nei	41,9%	41,3%	3,9%	8,6%	4,2%	763	744

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 59: Mín heimabyggð getur ekki tekið við fleiri ferðamönnum miðað við núverandi aðstæður -

Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	558	23,5%	24,7%
Frekar ósammála	878	37,0%	38,9%
Hvorki sammála né ósammála	178	7,5%	7,9%
Frekar sammála	433	18,3%	19,2%
Mjög sammála	209	8,8%	9,3%
Gild svör	2.256	95,2%	100,0%
Gildir svarendur	2.256	95,2%	
Veit ekki	103	4,3%	
Vil ekki svara	7	0,3%	
Svöruðu ekki	4	0,2%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 60: Mín heimabyggð getur ekki tekið við fleiri ferðamönnum miðað við núverandi aðstæður -

Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Hvorki					Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)	
		Mjög ósammála (1)	Frekar ósammála (2)	sammála né ósammála (3)	Frekar sammála (4)	Mjög sammála (5)			
		%	%	%	%	%	N	N	
Kyn ***	Fjöldi	24,6%	38,9%	8,0%	19,3%	9,3%	2256	2213	2,5
	Karl	28,7%	40,7%	7,6%	16,8%	6,2%	1164	1142	2,3
	Kona	20,3%	36,9%	8,4%	21,8%	12,6%	1092	1071	2,7
Aldur ***	18 - 29 ára	16,2%	36,4%	14,1%	24,1%	9,2%	261	281	2,7
	30 - 44 ára	24,3%	35,2%	9,5%	19,0%	12,1%	560	557	2,6
	45 - 59 ára	26,7%	38,6%	7,5%	17,7%	9,5%	732	697	2,4
	60 ára og eldri	26,3%	43,2%	4,7%	19,1%	6,8%	703	678	2,4
Menntun	Grunnskólanám eða minna	22,9%	39,5%	6,6%	20,6%	10,4%	482	472	2,6
	Stúdentspróf eða iðnnám	24,4%	38,0%	10,0%	18,3%	9,3%	764	754	2,5
	Annað starfsnám	24,0%	38,2%	7,8%	20,4%	9,6%	167	162	2,5
	Háskólapróf	26,1%	39,4%	7,0%	19,1%	8,4%	821	803	2,4
Búseta ***	Austurland	31,0%	33,4%	9,8%	15,5%	10,4%	339	333	2,4
	Höfuðborgarsvæðið	22,8%	34,6%	11,5%	21,5%	9,5%	354	351	2,6
	Norðurland	24,8%	46,2%	6,4%	17,6%	5,1%	349	339	2,3
	Suðurland	18,9%	34,9%	8,8%	21,4%	16,1%	333	328	2,8
	Suðurnes	20,9%	48,8%	6,0%	18,5%	5,8%	272	267	2,4
	Vestfirðir	24,5%	39,3%	5,7%	22,3%	8,2%	299	289	2,5
	Vesturland	29,1%	36,7%	6,8%	18,1%	9,3%	310	306	2,4
Lengd búsetu á því svæði ***	5 ár eða skemur	21,4%	37,3%	8,1%	24,0%	9,3%	439	439	2,6
	6-10 ár	25,3%	33,8%	9,7%	21,2%	10,1%	227	224	2,6
	11-20 ár	23,7%	36,9%	7,8%	20,0%	11,6%	418	412	2,6
	21-30 ár	19,1%	42,3%	10,8%	18,8%	9,0%	313	308	2,6
	Lengur en 30 ár	28,7%	41,0%	6,5%	15,8%	8,1%	855	824	2,3
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	23,4%	39,2%	8,5%	19,2%	9,7%	1328	1307	2,5
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	35,5%	37,9%	5,6%	13,3%	7,7%	363	353	2,2
	Í námi	12,2%	37,9%	21,9%	21,4%	6,6%	74	78	2,7
	Á eftirlaunum	23,0%	41,7%	5,9%	22,3%	7,2%	319	307	2,5
	Annað	21,2%	34,0%	4,9%	25,3%	14,7%	163	159	2,8
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	32,9%	34,6%	8,2%	16,9%	7,4%	436	429	2,3
	Nei	22,6%	39,9%	7,9%	19,9%	9,8%	1818	1782	2,5
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	25,6%	40,3%	8,8%	17,9%	7,4%	1051	1032	2,4
	Nei	18,4%	38,9%	6,9%	22,9%	13,0%	718	701	2,7

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 61: Ég reyni að forðast ákveðna staði á landinu þar sem ég veit að marga ferðamenn er að finna

- Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	473	20,0%	20,3%
Frekar ósammála	566	23,9%	24,3%
Hvorki sammála né ósammála	141	5,9%	6,1%
Frekar sammála	667	28,1%	28,6%
Mjög sammála	483	20,4%	20,7%
Gild svör	2.330	98,3%	100,0%
Gildir svarendur	2.330	98,3%	
Veit ekki	26	1,1%	
Vil ekki svara	9	0,4%	
Svöruðu ekki	5	0,2%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 62: Ég reyni að forðast ákveðna staði á landinu þar sem ég veit að marga ferðamenn er að finna

- Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Hvorki					Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)	
		Mjög ósammála (1)	Frekar ósammála (2)	sammála né ósammála (3)	Frekar sammála (4)	Mjög sammála (5)			
		%	%	%	%	%	N	N	
Kyn ***	Fjöldi	20,3%	24,2%	6,0%	28,7%	20,7%	2330	2285	3,1
	Karl	23,9%	26,5%	5,4%	26,7%	17,6%	1189	1166	2,9
	Kona	16,6%	21,9%	6,7%	30,7%	24,0%	1141	1119	3,2
Aldur ***	18 - 29 ára	23,1%	22,4%	5,2%	31,1%	18,2%	269	289	3,0
	30 - 44 ára	16,8%	21,5%	6,7%	30,1%	25,0%	583	583	3,3
	45 - 59 ára	16,6%	22,6%	6,6%	30,7%	23,5%	743	708	3,2
	60 ára og eldri	25,9%	28,9%	5,3%	24,5%	15,5%	735	705	2,7
Menntun ***	Grunnskólanám eða minna	27,8%	26,5%	4,2%	24,1%	17,3%	499	488	2,8
	Stúdentspróf eða iðnnám	19,2%	25,8%	7,5%	27,8%	19,7%	793	782	3,0
	Annað starfsnám	23,1%	22,0%	6,3%	27,1%	21,4%	172	167	3,0
	Háskólapróf	16,4%	21,6%	5,8%	32,7%	23,4%	842	824	3,3
Búseta ***	Austurland	18,6%	19,2%	6,5%	31,2%	24,5%	350	344	3,2
	Höfuðborgarsvæðið	19,8%	18,8%	6,2%	32,7%	22,4%	372	368	3,2
	Norðurland	22,5%	28,5%	3,6%	29,9%	15,5%	357	347	2,9
	Suðurland	22,0%	19,7%	7,6%	27,8%	22,9%	347	341	3,1
	Suðurnes	23,0%	30,2%	5,4%	24,5%	16,9%	282	277	2,8
	Vestfirðir	17,5%	30,3%	6,9%	26,8%	18,6%	303	293	3,0
	Vesturland	18,8%	25,4%	6,2%	26,3%	23,3%	319	314	3,1
Lengd búsetu á því svæði ***	5 ár eða skemur	21,2%	20,4%	5,7%	28,9%	23,8%	454	454	3,1
	6-10 ár	19,7%	19,3%	6,3%	32,9%	21,8%	237	235	3,2
	11-20 ár	15,9%	24,2%	4,9%	33,9%	21,2%	434	428	3,2
	21-30 ár	17,9%	23,6%	6,9%	30,5%	21,1%	317	312	3,1
	Lengur en 30 ár	23,0%	28,0%	6,4%	24,0%	18,5%	884	851	2,9
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	18,2%	23,6%	6,4%	30,3%	21,5%	1366	1346	3,1
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	17,5%	23,5%	7,0%	30,4%	21,6%	375	364	3,1
	Í námi	24,5%	30,7%	3,9%	25,7%	15,3%	78	82	2,8
	Á eftirlaunum	29,9%	29,0%	5,1%	23,2%	12,8%	335	321	2,6
	Annað	22,2%	18,3%	4,1%	23,8%	31,5%	167	163	3,2
Starfar þú við ferðaþjónustu?	Já	21,9%	22,9%	8,0%	28,9%	18,4%	443	436	3,0
	Nei	20,0%	24,6%	5,6%	28,6%	21,2%	1885	1847	3,1
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	23,3%	26,6%	5,8%	27,5%	16,7%	1080	1061	2,9
	Nei	15,4%	21,3%	5,3%	30,0%	28,1%	751	732	3,3

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 63: Ég er hræddari en áður við að keyra úti á þjóðvegum landsins vegna aukinnar umferðar ferðamanna - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	397	16,8%	16,9%
Frekar ósammála	542	22,9%	23,1%
Hvorki sammála né ósammála	168	7,1%	7,2%
Frekar sammála	721	30,4%	30,8%
Mjög sammála	516	21,8%	22,0%
Gild svör	2.344	98,9%	100,0%
Gildir svarendur	2.344	98,9%	
Veit ekki	14	0,6%	
Vil ekki svara	9	0,4%	
Svöruðu ekki	3	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 64: Ég er hræddari en áður við að keyra úti á þjóðvegum landsins vegna aukinnar umferðar ferðamanna - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal	
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
		%	%	%	%	%	N	N	
Kyn ***	Fjöldi	16,9%	23,0%	7,2%	30,8%	22,1%	2344	2298	3,2
	Karl	21,3%	25,1%	6,9%	28,9%	17,8%	1194	1170	3,0
	Kona	12,4%	20,8%	7,6%	32,7%	26,5%	1150	1128	3,4
Aldur ***	18 - 29 ára	15,2%	18,7%	9,4%	35,4%	21,2%	268	288	3,3
	30 - 44 ára	18,2%	20,1%	9,6%	27,3%	24,8%	583	583	3,2
	45 - 59 ára	13,1%	24,5%	6,1%	32,8%	23,4%	747	712	3,3
	60 ára og eldri	20,4%	25,6%	5,5%	29,8%	18,8%	746	715	3,0
Menntun	Grunnskólanám eða minna	18,4%	21,6%	5,9%	30,9%	23,1%	504	493	3,2
	Stúdentspróf eða iðnnám	17,7%	22,4%	7,3%	31,6%	21,1%	797	786	3,2
	Annað starfsnám	12,1%	20,6%	7,6%	30,6%	29,1%	173	168	3,4
	Háskólapróf	15,8%	24,9%	8,0%	30,4%	20,8%	845	827	3,2
Búseta ***	Austurland	13,5%	20,3%	6,6%	30,8%	28,8%	354	347	3,4
	Höfuðborgarsvæðið	20,7%	24,5%	6,6%	27,7%	20,6%	369	365	3,0
	Norðurland	17,1%	22,2%	9,5%	32,9%	18,4%	364	353	3,1
	Suðurland	16,5%	16,6%	5,7%	31,3%	29,9%	352	346	3,4
	Suðurnes	16,7%	25,2%	5,7%	30,6%	21,8%	282	277	3,2
	Vestfirðir	18,3%	31,2%	8,5%	29,7%	12,2%	305	295	2,9
	Vesturland	15,7%	22,6%	7,9%	32,5%	21,3%	318	314	3,2
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	19,6%	18,1%	7,0%	33,0%	22,3%	451	451	3,2
	6-10 ár	18,0%	22,5%	9,6%	28,7%	21,3%	239	237	3,1
	11-20 ár	16,0%	24,0%	8,0%	30,3%	21,7%	431	425	3,2
	21-30 ár	14,5%	21,1%	8,3%	32,6%	23,4%	324	319	3,3
	Lengur en 30 ár	16,7%	25,8%	5,9%	29,7%	21,9%	896	863	3,1
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	14,7%	24,4%	7,9%	31,4%	21,6%	1375	1354	3,2
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	18,9%	21,5%	6,7%	30,8%	22,1%	377	366	3,2
	Í námi	21,7%	20,7%	6,5%	37,3%	13,7%	78	82	3,0
	Á eftirlaunum	23,3%	23,9%	4,7%	29,1%	18,9%	339	324	3,0
	Annað	15,5%	14,3%	8,8%	25,4%	36,1%	166	162	3,5
Starfar þú við ferðaþjónustu? *	Já	21,0%	23,8%	6,3%	28,2%	20,6%	445	438	3,0
	Nei	15,9%	22,8%	7,5%	31,4%	22,4%	1897	1858	3,2
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	18,8%	23,9%	6,4%	31,0%	19,8%	1085	1066	3,1
	Nei	12,0%	20,7%	8,9%	31,5%	26,9%	759	740	3,4

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 65: Ferðamenn kenna okkur að meta eigið land - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	244	10,3%	10,5%
Frekar ósammála	440	18,6%	19,0%
Hvorki sammála né ósammála	267	11,3%	11,5%
Frekar sammála	969	40,9%	41,8%
Mjög sammála	400	16,9%	17,2%
Gild svör	2.320	97,9%	100,0%
Gildir svarendur	2.320	97,9%	
Veit ekki	43	1,8%	
Vil ekki svara	6	0,3%	
Svöruðu ekki	1	0,0%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 66: Ferðamenn kenna okkur að meta eigið land - Bakgrunnsgreining

		Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		
	Fjöldi	%	%	%	%	%	N	(1)-(5)
Kyn	Kyn	10,4%	18,9%	11,6%	41,8%	17,4%	2320	2276
	Kona	10,3%	19,0%	12,1%	40,6%	18,1%	1172	1150
		10,6%	18,8%	11,0%	43,0%	16,6%	1148	1126
Aldur ***	18 - 29 ára	4,5%	14,5%	15,3%	44,7%	20,9%	268	288
	30 - 44 ára	8,4%	17,0%	14,3%	41,6%	18,6%	579	576
	45 - 59 ára	13,4%	22,6%	11,5%	39,6%	12,9%	738	703
	60 ára og eldri	11,4%	18,5%	7,9%	42,9%	19,3%	735	708
Menntun	Grunnskólanám eða minna	10,0%	19,5%	7,9%	43,6%	19,0%	498	488
	Stúdentspróf eða iðnnám	9,4%	21,0%	13,3%	39,0%	17,3%	786	775
	Annað starfsnám	15,5%	18,8%	6,5%	44,4%	14,9%	174	169
	Háskólapróf	10,1%	16,6%	13,2%	43,3%	16,8%	838	820
Búseta	Austurland	10,9%	20,6%	10,8%	41,8%	15,9%	346	340
	Höfuðborgarsvæðið	9,0%	18,2%	14,2%	43,8%	14,8%	373	369
	Norðurland	7,0%	19,9%	12,9%	45,1%	15,0%	354	344
	Suðurland	12,3%	19,0%	10,5%	36,4%	21,8%	346	340
	Suðurnes	9,9%	17,2%	12,0%	38,8%	22,1%	283	279
	Vestfirðir	13,1%	20,0%	10,6%	41,4%	15,0%	302	292
	Vesturland	11,3%	16,9%	9,5%	44,6%	17,8%	316	311
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	6,7%	19,2%	11,1%	44,4%	18,5%	452	452
	6-10 ár	11,0%	20,6%	12,1%	40,3%	16,1%	233	231
	11-20 ár	9,2%	19,1%	15,2%	41,8%	14,7%	430	424
	21-30 ár	13,8%	15,9%	13,3%	39,4%	17,6%	323	318
	Lengur en 30 ár	11,6%	19,3%	9,3%	41,5%	18,3%	878	847
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	10,2%	19,4%	12,7%	41,0%	16,8%	1363	1342
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	13,7%	19,5%	11,1%	39,1%	16,6%	370	360
	Í námi	5,3%	14,2%	22,4%	45,2%	13,0%	77	81
	Á eftirlaunum	8,9%	17,5%	5,6%	48,2%	19,8%	336	323
	Annað	11,3%	18,2%	9,6%	39,7%	21,2%	165	161
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	7,7%	12,4%	9,6%	46,1%	24,1%	439	432
	Nei	11,0%	20,4%	12,0%	40,7%	15,8%	1879	1841
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	7,9%	18,2%	12,6%	45,1%	16,3%	1076	1057
	Nei	15,4%	23,4%	10,9%	34,7%	15,6%	752	734

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 67: Ferðamenn spilla náttúru landsins - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	117	4,9%	5,1%
Frekar ósammála	511	21,6%	22,1%
Hvorki sammála né ósammála	355	15,0%	15,3%
Frekar sammála	1.019	43,0%	44,0%
Mjög sammála	312	13,2%	13,5%
Gild svör	2.314	97,6%	100,0%
Gildir svarendur	2.314	97,6%	
Veit ekki	44	1,9%	
Við ekki svara	8	0,3%	
Svöruðu ekki	4	0,2%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 68: Ferðamenn spilla náttúru landsins - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Mjög ósammála	Frekar ósammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar sammála	Mjög sammála	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)	
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)			
		%	%	%	%	%	N	N	
Kyn ***	Fjöldi	5,0%	21,9%	15,5%	44,1%	13,5%	2314	2269	3,4
	Karl	7,7%	25,9%	14,4%	40,2%	11,8%	1183	1159	3,2
	Kona	2,3%	17,7%	16,6%	48,3%	15,2%	1131	1109	3,6
Aldur **	18 - 29 ára	2,7%	13,3%	19,7%	50,4%	13,9%	264	284	3,6
	30 - 44 ára	5,0%	19,5%	19,9%	42,6%	12,9%	578	578	3,4
	45 - 59 ára	4,8%	23,8%	14,7%	42,3%	14,4%	737	702	3,4
	60 ára og eldri	6,2%	25,4%	10,9%	44,7%	12,8%	735	705	3,3
Menntun	Grunnskólanám eða minna	3,6%	23,1%	13,1%	44,3%	15,9%	499	488	3,5
	Stúdentspróf eða iðnnám	5,6%	22,0%	15,4%	45,3%	11,7%	788	777	3,4
	Annað starfsnám	5,3%	17,7%	12,0%	48,9%	16,0%	168	163	3,5
	Háskólapróf	5,4%	22,1%	17,4%	42,3%	12,8%	834	816	3,4
Búseta *	Austurland	2,3%	24,6%	18,8%	44,4%	10,0%	349	343	3,4
	Höfuðborgarsvæðið	5,6%	18,5%	15,7%	45,1%	15,1%	369	365	3,5
	Norðurland	5,0%	24,9%	16,9%	40,4%	12,7%	359	349	3,3
	Suðurland	6,7%	20,0%	13,8%	44,6%	14,9%	342	336	3,4
	Suðurnes	2,9%	19,8%	11,3%	49,6%	16,3%	278	273	3,6
	Vestfirðir	6,3%	23,6%	17,0%	41,9%	11,3%	299	289	3,3
	Vesturland	6,3%	22,0%	14,1%	43,5%	14,1%	318	313	3,4
Lengd búsetu á því svæði *	5 ár eða skemur	5,6%	18,6%	15,8%	44,0%	16,0%	449	450	3,5
	6-10 ár	4,2%	18,2%	15,7%	47,9%	14,0%	235	233	3,5
	11-20 ár	4,9%	20,8%	14,6%	44,7%	15,0%	431	425	3,4
	21-30 ár	2,2%	22,4%	19,7%	43,9%	11,9%	318	313	3,4
	Lengur en 30 ár	6,0%	25,2%	14,1%	42,9%	11,8%	878	845	3,3
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	4,7%	20,8%	17,4%	44,2%	12,8%	1355	1335	3,4
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	8,0%	26,7%	12,1%	41,5%	11,8%	368	357	3,2
	Í námi	1,3%	23,2%	19,8%	45,4%	10,3%	77	81	3,4
	Á eftirlaunum	5,0%	23,8%	10,5%	47,1%	13,6%	341	326	3,4
	Annað	3,0%	16,9%	14,6%	41,4%	24,2%	165	161	3,7
Starfar þú við ferðabjónustu? *	Já	6,6%	24,3%	14,8%	44,0%	10,4%	436	429	3,3
	Nei	4,7%	21,4%	15,7%	44,2%	14,1%	1876	1838	3,4
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðabjónustu? ***	Já	5,7%	25,0%	17,8%	41,3%	10,2%	1073	1054	3,2
	Nei	3,3%	16,3%	12,2%	47,9%	20,3%	750	731	3,7

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 69: Ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	164	6,9%	7,2%
Frekar ósammála	460	19,4%	20,3%
Hvorki sammála né ósammála	379	16,0%	16,7%
Frekar sammála	1.044	44,1%	46,1%
Mjög sammála	217	9,2%	9,6%
Gild svör	2.264	95,5%	100,0%
Gildir svarendur	2.264	95,5%	
Veit ekki	94	4,0%	
Vil ekki svara	9	0,4%	
Svöruðu ekki	3	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 70: Ferðamenn stuðla að bættu aðgengi að náttúru landsins - Bakgrunnsgreining

		Hvorki					Fjöldi (með vigt)	Meðaltal	
		Mjög ósammála (1)	Frekar ósammála (2)	sammála né ósammála (3)	Frekar sammála (4)	Mjög sammála (5)			
	Fjöldi	%	%	%	%	%	N	N	(1)-(5)
Kyn ***	Karl	6,9%	19,1%	13,8%	47,6%	12,6%	1173	1149	3,4
	Kona	7,5%	21,5%	20,2%	44,4%	6,3%	1091	1071	3,2
Aldur	18 - 29 ára	6,0%	18,3%	26,2%	41,9%	7,5%	263	282	3,3
	30 - 44 ára	5,5%	19,5%	20,4%	45,3%	9,3%	565	565	3,3
	45 - 59 ára	7,0%	20,7%	15,9%	47,8%	8,6%	726	692	3,3
	60 ára og eldri	9,3%	21,2%	11,2%	46,7%	11,6%	710	681	3,3
Menntun	Grunnskólanám eða minna	9,6%	19,9%	13,3%	48,0%	9,1%	472	462	3,3
	Stúdentspróf eða iðnnám	6,5%	19,5%	16,0%	48,8%	9,2%	780	769	3,3
	Annað starfsnám	6,0%	21,6%	21,1%	39,3%	12,0%	166	161	3,3
	Háskólapróf	6,3%	21,2%	18,9%	43,8%	9,8%	824	806	3,3
Búseta **	Austurland	9,5%	18,2%	17,7%	47,5%	7,1%	335	329	3,2
	Höfuðborgarsvæðið	9,5%	21,2%	20,9%	39,4%	9,1%	363	359	3,2
	Norðurland	6,0%	22,4%	15,7%	50,1%	5,8%	344	334	3,3
	Suðurland	6,5%	19,0%	16,3%	45,2%	13,0%	336	330	3,4
	Suðurnes	6,3%	21,6%	15,4%	44,6%	12,1%	276	272	3,3
	Vestfirðir	8,0%	21,4%	17,9%	44,2%	8,5%	298	288	3,2
Lengd búsetu á því svæði	Vesturland	4,1%	18,3%	13,8%	52,0%	11,8%	312	307	3,5
	5 ár eða skemur	7,8%	21,3%	19,3%	42,3%	9,4%	446	446	3,2
	6-10 ár	7,8%	19,8%	20,2%	42,9%	9,3%	228	226	3,3
	11-20 ár	5,7%	23,2%	17,2%	45,2%	8,8%	415	410	3,3
	21-30 ár	6,4%	20,1%	16,4%	49,9%	7,2%	308	303	3,3
Staða á vinnumarkaði	Lengur en 30 ár	7,6%	18,6%	14,8%	47,9%	11,0%	864	832	3,4
	Í launuðu starfi	6,3%	20,4%	18,5%	46,5%	8,3%	1337	1317	3,3
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	7,4%	18,2%	17,4%	45,5%	11,5%	365	354	3,4
	Í námi	3,8%	15,8%	25,6%	46,9%	8,0%	75	79	3,4
	Á eftirlaunum	10,0%	21,7%	7,2%	48,8%	12,4%	318	304	3,3
Starfar þú við ferðajónustu? ***	Annað	10,5%	24,9%	16,0%	37,4%	11,2%	161	157	3,1
	Já	7,0%	14,5%	15,6%	49,4%	13,4%	432	425	3,5
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðajónustu? ***	Nei	7,2%	21,6%	17,2%	45,3%	8,6%	1831	1794	3,3
	Já	4,6%	19,4%	16,6%	49,2%	10,1%	1053	1035	3,4
ferðajónustu? ***	Nei	10,8%	24,6%	18,6%	39,7%	6,4%	726	708	3,1

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 71: Ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins - Tíðnitafli

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög ósammála	299	12,6%	13,1%
Frekar ósammála	917	38,7%	40,0%
Hvorki sammála né ósammála	338	14,3%	14,8%
Frekar sammála	564	23,8%	24,6%
Mjög sammála	173	7,3%	7,6%
Gild svör	2.291	96,7%	100,0%
Gildir svarendur	2.291	96,7%	
Veit ekki	61	2,6%	
Við ekki svara	12	0,5%	
Svöruðu ekki	6	0,3%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 72: Ferðamenn spilla upplifun af náttúru landsins - Bakgrunnsgreining

		Hvorki					Fjöldi (með vigti)	Meðaltal (1)-(5)	
		Mjög ósammála (1)	Frekar ósammála (2)	sammála né ósammála (3)	Frekar sammála (4)	Mjög sammála (5)			
	Fjöldi	%	%	%	%	%	N	N	(1)-(5)
Kyn ***	Karl	15,3%	41,4%	13,1%	22,5%	7,7%	1164	1142	2,7
	Kona	10,4%	38,5%	16,6%	27,0%	7,5%	1127	1105	2,8
Aldur ***	18 - 29 ára	6,5%	33,3%	20,1%	29,6%	10,6%	263	283	3,0
	30 - 44 ára	9,0%	35,6%	19,5%	27,2%	8,8%	576	573	2,9
	45 - 59 ára	13,5%	40,4%	14,0%	25,1%	7,0%	733	698	2,7
	60 ára og eldri	18,3%	45,8%	9,7%	20,3%	6,0%	719	693	2,5
Menntun *	Grunnskólanám eða minna	15,1%	46,3%	10,5%	20,7%	7,4%	489	479	2,6
	Stúdentspróf eða iðnnám	12,2%	40,8%	13,4%	25,2%	8,4%	777	767	2,8
	Annað starfsnám	17,8%	30,0%	18,3%	29,7%	4,2%	166	161	2,7
	Háskólapróf	11,3%	37,4%	18,0%	25,7%	7,5%	834	815	2,8
Búseta **	Austurland	12,8%	42,0%	16,0%	21,9%	7,4%	342	336	2,7
	Höfuðborgarsvæðið	9,2%	34,8%	17,9%	28,9%	9,3%	363	359	2,9
	Norðurland	13,9%	43,8%	13,7%	23,5%	5,1%	351	341	2,6
	Suðurland	16,6%	36,3%	11,9%	26,8%	8,5%	340	334	2,7
	Suðurnes	12,2%	37,5%	14,6%	28,1%	7,6%	281	276	2,8
	Vestfirðir	14,2%	42,4%	16,1%	21,5%	5,8%	298	288	2,6
	Vesturland	12,0%	43,2%	13,6%	22,1%	9,2%	316	311	2,7
Lengd búsetu á því svæði ***	5 ár eða skemur	10,2%	35,5%	17,1%	29,0%	8,2%	449	449	2,9
	6-10 ár	12,7%	34,5%	14,4%	27,8%	10,6%	235	233	2,9
	11-20 ár	10,5%	37,7%	16,7%	24,8%	10,3%	430	424	2,9
	21-30 ár	10,4%	44,4%	17,2%	21,0%	7,0%	314	309	2,7
	Lengur en 30 ár	16,6%	43,4%	12,0%	22,8%	5,2%	860	829	2,6
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	10,5%	39,0%	16,1%	27,1%	7,3%	1349	1328	2,8
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	14,3%	40,5%	14,1%	24,3%	6,8%	364	353	2,7
	Í námi	11,5%	37,7%	25,0%	19,3%	6,4%	77	81	2,7
	Á eftirlaunum	20,0%	46,9%	7,3%	20,1%	5,8%	327	315	2,5
	Annað	16,3%	34,0%	15,7%	18,2%	15,7%	165	161	2,8
Starfar þú við ferðaþjónustu?	Já	15,4%	40,0%	13,7%	24,6%	6,3%	435	428	2,7
	Nei	12,3%	40,0%	15,1%	24,7%	7,9%	1854	1816	2,8
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	13,4%	44,2%	15,7%	21,1%	5,5%	1059	1040	2,6
	Nei	11,0%	34,2%	14,3%	29,6%	10,9%	743	725	2,9

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 73: Telur þú að ferðapjónusta skapi að jafnaði fjölbreytt eða einhæf störf? - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög fjölbreytt	374	15,8%	16,4%
Frekar fjölbreytt	1.148	48,4%	50,3%
Bæði fjölbreytt og einhæf störf	272	11,5%	11,9%
Frekar einhæf	427	18,0%	18,7%
Mjög einhæf	60	2,5%	2,6%
Gild svör	2.281	96,2%	100,0%
Gildir svarendur	2.281	96,2%	
Veit ekki	79	3,3%	
Vil ekki svara	5	0,2%	
Svöruðu ekki	5	0,2%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 74: Telur þú að ferðapjónusta skapi að jafnaði fjölbreytt eða einhæf störf? - Bakgrunnsgreining

		Mjög fjölbreytt	Frekar fjölbreytt	Bæði fjölbreytt og einhæf störf	Frekar einhæf	Mjög einhæf	Fjöldi N	Fjöldi (með vigt) N	Meðaltal (5)-(1)
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)			
	Fjöldi	16,5%	50,3%	11,9%	18,7%	2,6%	2281	2237	3,6
Kyn	Karl	18,5%	49,1%	10,7%	18,8%	2,9%	1167	1144	3,6
	Kona	14,4%	51,6%	13,2%	18,6%	2,3%	1114	1092	3,5
Aldur **	18 - 29 ára	18,4%	48,3%	15,6%	15,1%	2,7%	257	276	3,6
	30 - 44 ára	20,0%	50,4%	12,4%	15,4%	1,7%	569	566	3,7
	45 - 59 ára	14,9%	51,8%	11,2%	19,8%	2,3%	728	693	3,5
	60 ára og eldri	14,5%	49,5%	10,8%	21,6%	3,6%	727	701	3,5
Menntun	Grunnskólanám eða minna	16,7%	50,6%	12,2%	17,2%	3,3%	493	483	3,6
	Stúdentspróf eða iðnnám	15,3%	51,8%	12,1%	18,0%	2,7%	770	759	3,6
	Annað starfsnám	18,2%	53,8%	6,6%	17,9%	3,5%	166	161	3,6
	Háskólapróf	16,8%	48,1%	13,0%	20,3%	1,8%	829	811	3,6
Búseta	Austurland	14,5%	48,5%	11,9%	21,1%	4,1%	340	334	3,4
	Höfuðborgarsvæðið	15,5%	49,5%	11,6%	22,3%	1,1%	359	355	3,5
	Norðurland	17,9%	49,4%	11,6%	18,0%	3,0%	354	344	3,6
	Suðurland	17,8%	47,7%	12,7%	19,1%	2,7%	342	336	3,6
	Suðurnes	17,5%	53,2%	12,2%	14,1%	2,9%	276	272	3,7
	Vestfirðir	15,3%	52,3%	12,7%	16,7%	3,0%	292	283	3,6
	Vesturland	16,9%	52,6%	10,9%	18,0%	1,5%	318	313	3,6
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	19,1%	48,5%	12,5%	17,8%	2,0%	439	439	3,6
	6-10 ár	16,9%	48,7%	13,8%	18,8%	1,7%	231	229	3,6
	11-20 ár	16,3%	49,2%	14,0%	17,0%	3,5%	423	417	3,5
	21-30 ár	12,1%	52,3%	11,4%	22,6%	1,6%	315	311	3,5
	Lengur en 30 ár	16,7%	51,5%	10,3%	18,4%	3,1%	869	838	3,6
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	15,6%	51,3%	13,1%	18,1%	2,0%	1338	1317	3,6
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	22,1%	45,2%	9,6%	20,7%	2,4%	367	357	3,6
	Í námi	19,8%	47,5%	14,5%	15,6%	2,5%	76	80	3,6
	Á eftirlaunum	11,8%	51,2%	10,3%	22,7%	3,9%	330	318	3,4
	Annað	18,6%	52,2%	9,9%	13,2%	6,1%	161	157	3,6
Starfar þú við ferðapjónustu? ***	Já	27,3%	50,7%	9,4%	10,0%	2,6%	437	430	3,9
	Nei	13,9%	50,2%	12,5%	20,8%	2,6%	1842	1805	3,5
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu? ***	Já	17,3%	52,9%	12,4%	15,9%	1,5%	1067	1048	3,7
	Nei	9,4%	46,8%	12,6%	27,1%	4,1%	724	706	3,3

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 75: Telur þú að ferðþjónustan skapi að jafnaði vel eða illa launuð störf? - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög vel launuð	29	1,2%	1,4%
Frekar vel launuð	256	10,8%	12,4%
Bæði vel og illa launuð	679	28,6%	32,8%
Frekar illa launuð	927	39,1%	44,7%
Mjög illa launuð	181	7,6%	8,7%
Gild svör	2.072	87,4%	100,0%
Gildir svarendur	2.072	87,4%	
Veit ekki	283	11,9%	
Vil ekki svara	13	0,5%	
Svöruðu ekki	2	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 76: Telur þú að ferðþjónustan skapi að jafnaði vel eða illa launuð störf? - Bakgrunnsgreining

		Bæði vel og illa launuð störf					Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (5)-(-1)	
		Mjög vel launuð (5)	Frekar vel launuð (4)	Frekar illa launuð (2)	Mjög illa launuð (1)	Fjöldi N			
	Fjöldi	1,4%	12,5%	32,9%	44,5%	8,7%	2072	2032	2,4
Kyn	Karl	1,4%	13,2%	33,4%	44,1%	7,9%	1061	1041	2,5
	Kona	1,4%	11,9%	32,3%	45,0%	9,4%	1011	991	2,4
Aldur ***	18 - 29 ára	2,9%	22,5%	37,9%	32,1%	4,7%	237	255	2,8
	30 - 44 ára	1,7%	15,7%	37,1%	37,6%	7,9%	517	517	2,6
	45 - 59 ára	1,0%	8,9%	33,0%	46,2%	10,9%	674	642	2,3
	60 ára og eldri	0,9%	9,6%	27,0%	53,7%	8,7%	644	618	2,3
Menntun	Grunnskólanám eða minna	0,9%	14,1%	32,3%	42,8%	9,9%	430	420	2,4
	Stúdentspróf eða iðnnám	2,0%	12,1%	33,0%	46,0%	6,9%	704	695	2,5
	Annað starfsnám	1,4%	13,4%	24,5%	46,1%	14,6%	143	139	2,3
	Háskólapróf	1,2%	11,9%	34,7%	44,4%	7,9%	772	756	2,5
Búseta	Austurland	1,3%	11,9%	30,0%	46,7%	10,1%	312	306	2,4
	Höfuðborgarsvæðið	1,2%	15,3%	34,2%	42,6%	6,8%	336	333	2,5
	Norðurland	1,0%	12,2%	36,5%	44,0%	6,3%	313	304	2,5
	Suðurland	1,3%	14,9%	29,2%	44,6%	9,9%	310	305	2,4
	Suðurnes	3,2%	10,5%	33,6%	44,6%	8,1%	259	255	2,5
	Vestfirðir	0,4%	13,3%	34,7%	42,2%	9,3%	257	249	2,4
	Vesturland	1,7%	8,9%	32,0%	46,9%	10,5%	285	281	2,3
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	2,0%	14,2%	35,8%	38,9%	9,1%	409	409	2,5
	6-10 ár	2,5%	12,7%	32,6%	45,7%	6,5%	200	198	2,5
	11-20 ár	0,7%	15,0%	33,6%	42,9%	7,8%	396	391	2,5
	21-30 ár	0,7%	13,0%	33,3%	45,8%	7,2%	287	283	2,5
	Lengur en 30 ár	1,4%	10,1%	30,9%	47,7%	9,9%	777	748	2,4
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	1,0%	11,9%	34,0%	44,4%	8,8%	1227	1209	2,4
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	2,4%	11,4%	35,5%	43,8%	6,9%	344	334	2,5
	Í námi	0,0%	30,6%	33,0%	32,1%	4,3%	69	73	2,9
	Á eftirlaunum	1,5%	12,4%	28,2%	51,2%	6,8%	281	269	2,4
	Annað	3,4%	12,9%	26,5%	39,2%	18,0%	143	140	2,3
Starfar þú við ferðþjónustu? ***	Já	3,2%	17,6%	40,7%	31,9%	6,6%	406	400	2,7
	Nei	1,0%	11,3%	31,0%	47,5%	9,2%	1663	1629	2,4
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðþjónustu? ***	Já	1,4%	14,2%	34,8%	41,8%	7,9%	960	944	2,5
	Nei	0,5%	7,4%	25,0%	55,9%	11,2%	657	641	2,2

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 77: Hvort bæta ferðamenn lífsgæði eða draga úr þeim (í þínu sveitarfélagi) - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Lífsgæðin batna	1.096	46,2%	48,2%
Lífsgæðin hvorki batna né versna	1.052	44,4%	46,3%
Lífsgæðin versna	126	5,3%	5,5%
Gild svör	2.274	95,9%	100,0%
Gildir svarendur	2.274	95,9%	
Veit ekki	81	3,4%	
Vil ekki svara	14	0,6%	
Svöruðu ekki	1	0,0%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 78: Hvort bæta ferðamenn lífsgæði eða draga úr þeim (í þínu sveitarfélagi) - Bakgrunnsgreining

		Lífsgæðin			Fjöldi (með vigt)	Fjöldi (með vigt)
		Lífsgæðin batna	hvorki batna né versna	Lífsgæðin versna		
		%	%	%	N	N
	Fjöldi	48,1%	46,3%	5,6%	2274	2230
Kyn **	Karl	51,8%	42,9%	5,3%	1163	1141
	Kona	44,2%	49,9%	5,9%	1111	1089
Aldur ***	18 - 29 ára	42,3%	47,7%	10,1%	258	277
	30 - 44 ára	50,6%	43,0%	6,5%	567	564
	45 - 59 ára	51,9%	42,6%	5,5%	722	687
	60 ára og eldri	44,7%	52,2%	3,1%	727	701
Menntun	Grunnskólanám eða minna	45,1%	48,1%	6,8%	491	481
	Stúdentspróf eða iðnnám	48,8%	45,7%	5,6%	772	761
	Annað starfsnám	48,0%	49,1%	3,0%	166	161
	Háskólapróf	49,8%	44,9%	5,2%	821	803
Búseta *	Austurland	46,9%	47,2%	5,9%	342	336
	Höfuðborgarsvæðið	43,4%	50,9%	5,7%	357	353
	Norðurland	50,5%	45,8%	3,7%	352	342
	Suðurland	48,6%	41,3%	10,2%	339	333
	Suðurnes	50,7%	45,3%	4,0%	277	272
	Vestfirðir	50,3%	45,7%	4,1%	294	285
	Vesturland	47,2%	47,5%	5,2%	313	308
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	50,2%	43,3%	6,5%	437	437
	6-10 ár	47,3%	46,9%	5,8%	228	226
	11-20 ár	48,6%	43,9%	7,5%	421	415
	21-30 ár	45,7%	48,4%	5,9%	304	300
	Lengur en 30 ár	47,7%	48,2%	4,1%	882	850
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	48,6%	45,5%	5,9%	1333	1312
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	59,0%	34,7%	6,3%	365	354
	Í námi	40,3%	50,8%	8,9%	77	81
	Á eftirlaunum	39,8%	57,8%	2,4%	331	319
	Annað	38,7%	54,5%	6,9%	160	157
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	73,0%	23,5%	3,4%	439	432
	Nei	42,2%	51,7%	6,1%	1833	1796
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	50,7%	45,3%	3,9%	1050	1032
	Nei	29,9%	61,0%	9,1%	735	717

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 79: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðabjónustu í þinni heimabyggð: Vegakerfi -

Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög slæmt	486	20,5%	20,8%
Frekar slæmt	788	33,2%	33,7%
Hvorki gott né slæmt	415	17,5%	17,7%
Frekar gott	549	23,2%	23,5%
Mjög gott	101	4,3%	4,3%
Gild svör	2.339	98,7%	100,0%
Gildir svarendur	2.339	98,7%	
Veit ekki	26	1,1%	
Vil ekki svara	4	0,2%	
Svöruðu ekki	1	0,0%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 80: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðabjónustu í þinni heimabyggð: Vegakerfi -

Bakgrunnsgreining

		Mjög slæmt (1)	Frekar slæmt (2)	Hvorki gott né slæmt (3)	Frekar gott (4)	Mjög gott (5)	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)- (5)
		%	%	%	%	%	N	
	Fjöldi	20,7%	33,6%	17,8%	23,6%	4,3%	2339	2,6
Kyn	Karl	21,2%	33,1%	16,9%	24,0%	4,9%	1194	2,6
	Kona	20,2%	34,2%	18,8%	23,1%	3,7%	1145	2,6
Aldur ***	18 - 29 ára	15,8%	26,7%	23,8%	29,2%	4,5%	267	2,8
	30 - 44 ára	22,7%	33,2%	18,8%	20,2%	5,0%	575	2,5
	45 - 59 ára	22,3%	36,1%	17,4%	20,9%	3,4%	744	2,5
	60 ára og eldri	19,4%	34,2%	15,1%	26,6%	4,6%	753	2,6
Menntun	Grunnskólanám eða minna	22,3%	30,1%	16,7%	25,0%	5,9%	506	2,6
	Stúdentspróf eða iðnnám	20,8%	32,2%	18,9%	24,8%	3,4%	797	2,6
	Annað starfsnám	21,7%	40,6%	16,8%	16,9%	4,1%	172	2,4
	Háskólapróf	19,4%	35,8%	18,0%	22,5%	4,3%	839	2,6
Búseta ***	Austurland	19,9%	32,8%	19,8%	24,1%	3,4%	351	2,6
	Höfuðborgarsvæðið	13,9%	34,6%	23,3%	23,5%	4,8%	370	2,7
	Norðurland	13,2%	33,1%	18,8%	29,7%	5,3%	362	2,8
	Suðurland	23,3%	36,2%	14,8%	22,3%	3,4%	351	2,5
	Suðurnes	18,6%	29,9%	16,1%	29,0%	6,4%	284	2,7
	Vestfirðir	37,5%	31,7%	13,9%	14,5%	2,3%	304	2,1
	Vesturland	21,1%	36,2%	16,7%	21,2%	4,8%	317	2,5
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	19,0%	33,1%	19,6%	24,8%	3,5%	449	2,6
	6-10 ár	18,5%	31,6%	18,5%	25,7%	5,6%	233	2,7
	11-20 ár	20,3%	35,5%	18,4%	21,8%	4,0%	432	2,5
	21-30 ár	22,3%	33,1%	15,2%	25,5%	4,0%	321	2,6
	Lengur en 30 ár	21,8%	33,9%	17,5%	22,3%	4,7%	900	2,5
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	21,3%	33,1%	19,0%	22,6%	4,0%	1364	2,5
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	22,1%	33,5%	16,9%	22,1%	5,3%	377	2,5
	Í námi	11,6%	30,7%	16,8%	39,6%	1,3%	78	2,9
	Á eftirlaunum	15,0%	36,0%	14,7%	29,4%	4,9%	347	2,7
	Annað	28,6%	33,6%	18,5%	14,5%	4,8%	164	2,3
Starfar þú við ferðabjónustu?	Já	25,4%	28,9%	18,5%	23,0%	4,3%	443	2,5
	Nei	19,6%	34,6%	17,7%	23,7%	4,3%	1894	2,6
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðabjónustu?	Já	19,1%	34,0%	18,5%	24,4%	3,9%	1083	2,6
	Nei	21,0%	34,9%	16,0%	23,0%	5,0%	758	2,6

* Marktækt miðað við 5% óryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% óryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% óryggismörk

Tafla 81: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðapjónustu í þinni heimabyggð:

Almenningssamgöngur - Tíðnitafli

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svára
Mjög slæmt	284	12,0%	12,8%
Frekar slæmt	609	25,7%	27,5%
Hvorki gott né slæmt	415	17,5%	18,8%
Frekar gott	778	32,8%	35,2%
Mjög gott	126	5,3%	5,7%
Gild svör	2.212	93,3%	100,0%
Gildir svarendur	2.212	93,3%	
Veit ekki	147	6,2%	
Vil ekki svara	10	0,4%	
Svörðu ekki	1	0,0%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 82: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðapjónustu í þinni heimabyggð:

Almenningssamgöngur - Bakgrunnsgreining

		Mjög slæmt (1)	Frekar slæmt (2)	Hvorki gott né slæmt (3)	Frekar gott (4)	Mjög gott (5)	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)	
	Fjöldi	%	%	%	%	%	N	N	
Kyn **	Karl	12,7%	25,2%	18,8%	36,5%	6,8%	1125	1103	3,0
	Kona	13,1%	30,1%	18,9%	33,4%	4,5%	1087	1066	2,9
Aldur ***	18 - 29 ára	15,4%	28,5%	24,7%	27,1%	4,3%	255	274	2,8
	30 - 44 ára	14,3%	31,6%	21,2%	27,2%	5,7%	557	557	2,8
	45 - 59 ára	13,7%	27,2%	17,1%	36,2%	5,8%	704	671	2,9
	60 ára og eldri	9,8%	24,3%	16,4%	43,5%	6,0%	696	668	3,1
Menntun ***	Grunnskólanám eða minna	10,8%	24,5%	17,6%	39,0%	8,1%	472	461	3,1
	Stúdentspróf eða iðnnám	11,6%	26,8%	21,2%	35,0%	5,5%	753	743	3,0
	Annað starfsnám	10,2%	28,6%	15,6%	41,4%	4,2%	167	162	3,0
	Háskólapróf	15,4%	30,4%	18,4%	31,1%	4,7%	797	780	2,8
Búseta ***	Austurland	15,7%	25,8%	21,0%	32,4%	5,1%	331	325	2,9
	Höfuðborgarsvæðið	10,5%	31,9%	23,9%	29,0%	4,8%	347	343	2,9
	Norðurland	5,9%	21,5%	18,4%	44,8%	9,5%	340	330	3,3
	Suðurland	13,4%	27,8%	19,0%	37,0%	2,8%	323	318	2,9
	Suðurnes	5,3%	23,5%	16,4%	44,5%	10,3%	270	266	3,3
	Vestfirðir	27,2%	43,0%	12,6%	15,6%	1,7%	292	282	2,2
	Vesturland	13,0%	20,3%	19,5%	41,4%	5,8%	309	305	3,1
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	13,0%	27,8%	21,3%	32,8%	5,1%	427	427	2,9
	6-10 ár	12,3%	27,8%	19,5%	33,8%	6,6%	222	220	2,9
	11-20 ár	13,4%	28,9%	16,3%	35,6%	5,8%	410	404	2,9
	21-30 ár	14,6%	28,4%	20,3%	32,3%	4,4%	299	295	2,8
	Lengur en 30 ár	12,1%	26,6%	18,3%	37,0%	6,1%	852	821	3,0
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	13,5%	28,7%	19,7%	32,4%	5,7%	1313	1293	2,9
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	15,4%	28,0%	19,0%	34,4%	3,2%	344	334	2,8
	Í námi	8,3%	32,3%	25,7%	27,0%	6,7%	74	78	2,9
	Á eftirlaunum	8,8%	19,5%	14,3%	51,5%	5,9%	321	307	3,3
	Annað	11,9%	31,2%	17,2%	29,1%	10,6%	151	148	3,0
Starfar þú við ferðapjónustu? **	Já	16,4%	29,7%	18,2%	31,7%	4,0%	425	419	2,8
	Nei	12,0%	27,1%	19,1%	35,7%	6,1%	1785	1749	3,0
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu?	Já	10,7%	27,4%	18,7%	36,0%	7,2%	1035	1017	3,0
	Nei	13,8%	26,4%	19,0%	35,8%	4,9%	703	685	2,9

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 83: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðapjónustu í þinni heimabyggð: Bílastæði -

Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svára
Mjög slæmt	209	8,8%	9,1%
Frekar slæmt	658	27,8%	28,6%
Hvorki gott né slæmt	356	15,0%	15,5%
Frekar gott	793	33,5%	34,4%
Mjög gott	287	12,1%	12,5%
Gild svör	2.303	97,2%	100,0%
Gildir svarendur	2.303	97,2%	
Veit ekki	54	2,3%	
Vil ekki svara	9	0,4%	
Svöruðu ekki	4	0,2%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 84: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðapjónustu í þinni heimabyggð: Bílastæði -

Bakgrunnsgreining

		Mjög slæmt (1)	Frekar slæmt (2)	Hvorki gott né slæmt (3)	Frekar gott (4)	Mjög gott (5)	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)	
	Fjöldi	%	%	%	%	%	N	N	
Kyn	Karl	9,1%	28,6%	15,5%	34,3%	12,4%	2303	2258	3,1
	Kona	9,0%	28,4%	17,9%	33,3%	11,3%	1127	1105	3,1
Aldur **	18 - 29 ára	10,3%	35,5%	17,5%	29,5%	7,2%	262	281	2,9
	30 - 44 ára	9,2%	26,3%	18,9%	31,6%	14,1%	572	569	3,2
	45 - 59 ára	8,8%	27,9%	15,0%	37,2%	11,2%	730	695	3,1
	60 ára og eldri	8,9%	28,6%	12,6%	35,6%	14,3%	739	712	3,2
Menntun	Grunnskólanám eða minna	9,6%	31,0%	13,0%	34,2%	12,1%	492	482	3,1
	Stúdentspróf eða iðnnám	9,2%	29,2%	14,6%	35,6%	11,4%	792	781	3,1
	Annað starfsnám	8,3%	31,4%	10,7%	36,9%	12,8%	170	165	3,1
	Háskólapróf	8,4%	26,2%	19,1%	32,9%	13,4%	824	806	3,2
Búseta ***	Austurland	6,4%	28,1%	14,2%	35,8%	15,6%	346	340	3,3
	Höfuðborgarsvæðið	15,2%	33,9%	17,9%	27,4%	5,6%	361	357	2,7
	Norðurland	11,7%	36,5%	12,9%	28,0%	10,8%	351	341	2,9
	Suðurland	9,8%	30,6%	17,3%	31,4%	10,8%	347	341	3,0
	Suðurnes	5,3%	23,8%	14,0%	39,7%	17,2%	282	277	3,4
	Vestfirðir	7,4%	15,7%	17,6%	41,7%	17,5%	300	290	3,5
	Vesturland	6,3%	28,9%	14,6%	39,0%	11,2%	316	311	3,2
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	11,9%	29,5%	16,2%	31,6%	10,8%	443	443	3,0
	6-10 ár	9,9%	27,7%	17,1%	31,6%	13,6%	232	229	3,1
	11-20 ár	7,9%	29,8%	16,5%	36,0%	9,8%	420	414	3,1
	21-30 ár	7,3%	30,0%	15,2%	32,9%	14,5%	315	310	3,2
	Lengur en 30 ár	8,6%	27,5%	14,3%	36,1%	13,5%	889	857	3,2
Staða á vinnumarkaði	Í launuðu starfi	8,5%	29,4%	16,4%	34,1%	11,7%	1352	1330	3,1
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	8,9%	26,0%	17,3%	35,7%	12,2%	361	351	3,2
	Í námi	9,0%	35,1%	14,2%	30,0%	11,7%	77	81	3,0
	Á eftirlaunum	8,4%	30,4%	11,8%	34,0%	15,4%	341	328	3,2
	Annað	15,4%	20,4%	13,2%	36,8%	14,1%	163	159	3,1
Starfar þú við ferðapjónustu? *	Já	7,7%	24,3%	18,2%	36,0%	13,9%	441	434	3,2
	Nei	9,4%	29,7%	14,9%	33,8%	12,1%	1860	1822	3,1
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu?	Já	8,6%	29,2%	14,7%	34,9%	12,5%	1056	1037	3,1
	Nei	10,6%	30,3%	14,9%	32,6%	11,8%	753	734	3,0

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 85: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðapjónustu í þinni heimabyggð: Skilti og merkingar - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög slæmt	148	6,2%	6,5%
Frekar slæmt	692	29,2%	30,4%
Hvorki gott né slæmt	391	16,5%	17,1%
Frekar gott	865	36,5%	37,9%
Mjög gott	184	7,8%	8,1%
Gild svör	2.280	96,2%	100,0%
Gildir svarendur	2.280	96,2%	
Veit ekki	74	3,1%	
Vil ekki svara	5	0,2%	
Svöruðu ekki	11	0,5%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 86: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðapjónustu í þinni heimabyggð: Skilti og merkingar - Bakgrunnsgreining

		Mjög slæmt (1)	Frekar slæmt (2)	Hvorki gott né slæmt (3)	Frekar gott (4)	Mjög gott (5)	Fjöldi (með vigt)	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)
		%	%	%	%	%	N	N	(1)-(5)
	Fjöldi	6,5%	30,1%	17,2%	38,0%	8,2%	2280	2236	3,1
Kyn	Karl	6,7%	29,3%	18,2%	36,4%	9,5%	1156	1133	3,1
	Kona	6,2%	31,0%	16,2%	39,7%	6,9%	1124	1102	3,1
Aldur ***	18 - 29 ára	3,9%	15,0%	19,9%	45,6%	15,7%	261	280	3,5
	30 - 44 ára	6,3%	27,6%	20,2%	35,9%	10,0%	568	565	3,2
	45 - 59 ára	6,9%	32,8%	17,4%	37,0%	5,9%	730	695	3,0
	60 ára og eldri	7,2%	35,5%	13,6%	37,8%	6,0%	721	695	3,0
Menntun *	Grunnskólanám eða minna	7,0%	28,7%	13,6%	40,1%	10,6%	499	489	3,2
	Stúdentspróf eða iðnnám	5,5%	28,9%	18,6%	39,0%	8,0%	777	766	3,1
	Annað starfsnám	7,6%	29,8%	13,5%	40,8%	8,3%	170	165	3,1
	Háskólapróf	6,9%	32,3%	18,9%	35,2%	6,7%	810	792	3,0
Búseta *	Austurland	5,2%	32,3%	14,8%	37,8%	9,9%	346	340	3,1
	Höfuðborgarsvæðið	5,9%	22,4%	23,5%	40,1%	8,0%	352	349	3,2
	Norðurland	5,8%	34,2%	18,0%	35,9%	6,1%	351	341	3,0
	Suðurland	9,5%	27,8%	15,5%	39,0%	8,2%	343	337	3,1
	Suðurnes	3,9%	29,2%	14,4%	41,1%	11,4%	276	271	3,3
	Vestfirðir	6,0%	32,2%	21,8%	32,8%	7,2%	299	289	3,0
	Vesturland	8,6%	33,2%	12,1%	39,4%	6,7%	313	308	3,0
Lengd búsetu á því svæði	5 ár eða skemur	6,6%	26,5%	19,0%	35,8%	12,1%	439	439	3,2
	6-10 ár	7,3%	31,9%	16,1%	36,2%	8,4%	228	226	3,1
	11-20 ár	6,6%	28,2%	17,6%	39,4%	8,2%	423	417	3,1
	21-30 ár	5,7%	29,7%	17,8%	40,2%	6,6%	314	309	3,1
	Lengur en 30 ár	6,4%	32,6%	16,2%	38,1%	6,6%	872	841	3,1
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	6,3%	28,7%	17,7%	39,5%	7,9%	1341	1319	3,1
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	7,2%	38,3%	17,1%	31,1%	6,2%	359	349	2,9
	Í námi	3,8%	16,4%	20,6%	42,5%	16,8%	78	82	3,5
	Á eftirlaunum	6,4%	31,8%	13,4%	40,5%	7,9%	329	317	3,1
	Annað	7,8%	27,7%	19,4%	33,5%	11,6%	165	161	3,1
Starfar þú við ferðapjónustu?	Já	6,4%	32,6%	16,2%	35,2%	9,6%	433	426	3,1
	Nei	6,5%	29,5%	17,5%	38,7%	7,8%	1846	1809	3,1
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu?	Já	5,9%	30,0%	18,7%	36,7%	8,7%	1053	1034	3,1
	Nei	7,5%	28,7%	15,6%	41,5%	6,7%	745	727	3,1

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 87: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðþjónustu í þinni heimabyggð: Göngustígar og gönguleiðir - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Mjög slæmt	99	4,2%	4,4%
Frekar slæmt	475	20,0%	21,0%
Hvorki gott né slæmt	339	14,3%	15,0%
Frekar gott	997	42,1%	44,1%
Mjög gott	349	14,7%	15,4%
Gild svör	2.259	95,3%	100,0%
Gildir svarendur	2.259	95,3%	
Veit ekki	92	3,9%	
Vil ekki svara	7	0,3%	
Svöruðu ekki	12	0,5%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 88: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðþjónustu í þinni heimabyggð: Göngustígar og gönguleiðir - Bakgrunnsgreining

		Mjög slæmt (1)	Frekar slæmt (2)	Hvorki gott né slæmt (3)	Frekar gott (4)	Mjög gott (5)	Fjöldi (með vigt) N	Fjöldi N	Meðaltal (1)-(5)
	Fjöldi	4,3%	20,9%	15,1%	44,1%	15,5%	2259	2215	3,5
Kyn	Karl	4,9%	20,6%	15,8%	43,4%	15,2%	1148	1126	3,4
	Kona	3,7%	21,3%	14,3%	44,9%	15,8%	1111	1090	3,5
Aldur **	18 - 29 ára	1,6%	16,3%	17,8%	45,4%	18,9%	259	278	3,6
	30 - 44 ára	3,7%	18,5%	17,3%	45,0%	15,5%	567	564	3,5
	45 - 59 ára	5,7%	22,7%	14,6%	42,6%	14,3%	721	686	3,4
	60 ára og eldri	4,6%	23,0%	12,7%	44,4%	15,3%	712	686	3,4
Menntun *	Grunnskólanám eða minna	4,1%	17,7%	14,5%	44,7%	19,0%	477	467	3,6
	Stúdentspróf eða iðnnám	4,5%	22,1%	18,1%	41,5%	13,9%	778	767	3,4
	Annað starfsnám	6,1%	21,5%	11,8%	42,4%	18,3%	163	159	3,5
	Háskólapróf	3,7%	21,8%	13,4%	46,8%	14,2%	819	801	3,5
Búseta ***	Austurland	4,4%	21,4%	13,1%	44,7%	16,4%	342	336	3,5
	Höfuðborgarsvæðið	2,2%	13,8%	15,7%	50,3%	18,0%	359	355	3,7
	Norðurland	6,0%	23,2%	11,9%	45,8%	13,0%	347	337	3,4
	Suðurland	5,4%	20,8%	19,8%	37,9%	16,1%	330	324	3,4
	Suðurnes	2,1%	19,1%	12,0%	45,1%	21,8%	279	275	3,7
	Vestfirðir	4,8%	25,2%	15,7%	44,1%	10,2%	295	285	3,3
Lengd búsetu á því svæði	Vesturland	5,5%	24,0%	17,2%	40,3%	12,9%	307	303	3,3
	5 ár eða skemur	4,0%	18,7%	14,9%	44,8%	17,6%	442	442	3,5
	6-10 ár	5,6%	14,5%	15,1%	49,5%	15,3%	227	225	3,5
	11-20 ár	4,5%	19,9%	14,2%	45,7%	15,6%	418	412	3,5
	21-30 ár	2,6%	22,5%	17,2%	42,8%	14,8%	309	304	3,4
Staða á vinnumarkaði **	Lengur en 30 ár	4,8%	23,7%	14,9%	41,9%	14,7%	860	829	3,4
	Í launuðu starfi	3,5%	20,3%	15,4%	45,8%	15,1%	1331	1310	3,5
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	6,4%	25,9%	17,0%	36,6%	14,1%	362	352	3,3
	Í námi	0,0%	16,9%	14,4%	52,6%	16,1%	76	80	3,7
	Á eftirlaunum	4,0%	20,8%	11,1%	46,1%	18,0%	323	311	3,5
Starfar þú við ferðþjónustu?	Annað	9,3%	17,4%	17,4%	38,4%	17,5%	160	157	3,4
	Já	4,8%	22,8%	15,2%	39,4%	17,8%	431	424	3,4
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðþjónustu?	Nei	4,2%	20,5%	15,0%	45,3%	15,0%	1826	1789	3,5
	Já	3,6%	21,4%	15,4%	45,1%	14,5%	1057	1038	3,5
ferðþjónustu?	Nei	5,5%	18,8%	14,4%	45,1%	16,2%	719	702	3,5

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 89: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðapjónustu í þinni heimabyggð:

Almenningssalerni - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svára
Mjög slæmt	753	31,8%	33,8%
Frekar slæmt	903	38,1%	40,6%
Hvorki gott né slæmt	259	10,9%	11,6%
Frekar gott	265	11,2%	11,9%
Mjög gott	46	1,9%	2,1%
Gild svör	2.226	93,9%	100,0%
Gildir svarendur	2.226	93,9%	
Veit ekki	136	5,7%	
Vil ekki svara	6	0,3%	
Svöruðu ekki	2	0,1%	
Heildarfjöldi	2.370	100,0%	

Tafla 90: Hvernig myndir þú meta eftirfarandi innviða ferðapjónustu í þinni heimabyggð:

Almenningssalerni - Bakgrunnsgreining

	Mjög slæmt (1)	Frekar slæmt (2)	Hvorki gott né slæmt (3)	Frekar gott (4)	Mjög gott (5)	Fjöldi (með vigt)	Meðaltal (1)-(5)
	%	%	%	%	%	N	N
Kyn							
	Fjöldi						
	Karl	32,8%	40,8%	11,8%	12,1%	2,5%	1141
	Kona	34,6%	40,4%	11,6%	11,8%	1,6%	1085
Aldur ***							
	18 - 29 ára	22,4%	42,8%	14,8%	16,9%	3,1%	255
	30 - 44 ára	30,8%	39,9%	14,7%	12,7%	2,0%	552
	45 - 59 ára	35,6%	40,8%	11,4%	10,5%	1,8%	716
	60 ára og eldri	38,5%	40,1%	8,4%	11,0%	2,0%	703
Menntun							
	Grunnskólanám eða minna	31,8%	42,1%	8,6%	15,3%	2,3%	482
	Stúdentspróf eða iðnnám	32,4%	40,5%	12,7%	12,3%	2,1%	765
	Annað starfsnám	41,7%	36,3%	9,7%	9,8%	2,4%	163
	Háskólapróf	34,2%	41,0%	13,2%	10,1%	1,5%	797
Búseta ***							
	Austurland	29,9%	37,7%	12,7%	16,8%	2,9%	342
	Höfuðborgarsvæðið	31,7%	42,1%	15,5%	9,4%	1,3%	325
	Norðurland	40,2%	42,4%	9,7%	6,5%	1,2%	343
	Suðurland	36,5%	38,7%	11,7%	10,9%	2,1%	336
	Suðurnes	36,4%	43,1%	7,1%	11,6%	1,9%	269
	Vestfirðir	28,0%	40,3%	11,5%	18,2%	2,0%	296
	Vesturland	32,4%	40,4%	13,0%	11,0%	3,1%	315
Lengd búsetu á því svæði *							
	5 ár eða skemur	28,5%	40,0%	13,4%	15,7%	2,3%	421
	6-10 ár	31,0%	44,7%	9,9%	12,7%	1,7%	224
	11-20 ár	34,7%	38,4%	13,7%	11,7%	1,5%	411
	21-30 ár	36,0%	39,7%	11,2%	11,1%	2,1%	298
	Lengur en 30 ár	35,4%	41,3%	10,6%	10,4%	2,3%	869
Staða á vinnumarkaði *							
	Í launuðu starfi	31,3%	42,8%	13,0%	11,2%	1,6%	1309
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	33,2%	40,7%	11,7%	12,2%	2,3%	352
	Í námi	23,2%	40,0%	14,7%	19,5%	2,6%	77
	Á eftirlaunum	41,9%	36,6%	7,8%	11,1%	2,6%	317
	Annað	42,6%	30,9%	7,4%	14,9%	4,3%	163
Starfar þú við ferðapjónustu?							
	Já	30,9%	41,9%	11,8%	11,9%	3,5%	432
	Nei	34,3%	40,3%	11,7%	12,0%	1,7%	1793
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðapjónustu?							
	Já	33,9%	39,6%	12,5%	12,3%	1,8%	1025
	Nei	35,9%	41,0%	9,7%	11,5%	1,8%	721

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

Tafla 91: Hefur þú eða einhver á heimilinu tekjur af ferðamönnum? - Tíðnitafla

	Fjöldi svarenda	% svarenda	% svara
Já	363	15,3%	15,4%
Já, hluta úr því	372	15,7%	15,7%
Nei	1627	68,6%	68,9%
Gild svör	2362	99,7%	100,0%
<hr/>			
Gildir svarendur	2362	99,7%	
Veit ekki	4	0,2%	
Vil ekki svara	1	0,0%	
Svöruðu ekki	3	0,1%	
Heildarfjöldi	2370	100,0%	

Tafla 92: Hefur þú eða einhver á heimilinu tekjur af ferðamönnum? - Bakgrunnsgreining

	Fjöldi	Já, hluta úr því			Fjöldi N	Fjöldi (með vigt) N
		Já, allt árið %	%	Nei %		
	Fjöldi	15,5%	15,8%	68,7%	2362	2316
Kyn	Karl	16,6%	16,1%	67,3%	1198	1175
	Kona	14,4%	15,4%	70,2%	1164	1141
Aldur ***	18 - 29 ára	22,7%	18,0%	59,3%	268	288
	30 - 44 ára	17,9%	16,7%	65,4%	586	583
	45 - 59 ára	15,8%	18,1%	66,1%	749	713
	60 ára og eldri	10,5%	11,8%	77,7%	759	731
Menntun	Grunnskólanám eða minna	14,6%	12,8%	72,6%	518	507
	Stúdentspróf eða iðnnám	16,1%	16,1%	67,8%	800	789
	Annað starfsnám	17,6%	13,9%	68,5%	173	168
	Háskólapróf	15,2%	17,8%	67,0%	845	826
Búseta ***	Austurland	10,7%	16,6%	72,6%	354	348
	Höfuðborgarsvæðið	15,4%	15,3%	69,3%	376	372
	Norðurland	9,5%	16,8%	73,7%	365	354
	Suðurland	20,3%	14,9%	64,8%	352	346
	Suðurnes	29,1%	7,6%	63,3%	286	281
	Vestfirðir	11,2%	24,9%	63,9%	306	296
	Vesturland	14,1%	13,9%	72,0%	323	318
Lengd búsetu á því svæði **	5 ár eða skemur	20,6%	14,0%	65,4%	456	456
	6-10 ár	15,1%	18,5%	66,4%	238	236
	11-20 ár	17,3%	18,4%	64,3%	435	429
	21-30 ár	14,5%	16,5%	69,1%	324	319
	Lengur en 30 ár	12,5%	14,4%	73,1%	905	873
Staða á vinnumarkaði ***	Í launuðu starfi	16,6%	15,4%	67,9%	1378	1356
	Sjálfstætt starfandi/atvinnurekandi	25,5%	21,4%	53,1%	378	367
	Í námi	10,3%	29,4%	60,3%	78	82
	Á eftirlaunum	4,6%	8,5%	86,9%	350	337
	Annað	9,6%	13,5%	76,9%	169	165
Starfar þú við ferðaþjónustu? ***	Já	50,0%	36,8%	13,2%	445	438
	Nei	7,4%	10,8%	81,7%	1914	1875
Gætir þú hugsað þér að starfa við ferðaþjónustu? ***	Já	8,3%	13,1%	78,6%	1091	1072
	Nei	6,0%	7,8%	86,2%	769	750

* Marktækt miðað við 5% öryggismörk. ** Marktækt miðað við 1% öryggismörk. *** Marktækt miðað við 0,1% öryggismörk

RANNSÓKNAMIÐSTÖÐ
FERÐAMÁLA

2018